ברכות לחלף בע״מ במלאות עשור לפעילותם

המסגר 13, ת״א, טל׳: 378536, 03-372197
דרך חברון 28, ב״ש, טל׳: 78624, 30228

לחלף שמוליק וניניו
אתכם לאורך כל הדרך ברכות ואיחולים
מנעולים למכוניות
ריב״ל 5 ת״א טל. 374477, 03-380943

לחלף שמוליק וניניו
אתכם ביד אחת להצלחה ושגשוג
פחחות וצביעת רכב בתנור בשיטת הסייקו
רח׳ המלאכה 17 אזור התעשיה חולון
טל. 5568145, 03-800868

לחלף שמוליק וניניו
המשך תנופה ועבודה פוריה
שרות מורשה לוולוו, פיאט ולנצ׳יה
אזור התעשיה הישן ראשון לציון
(מאחורי חניון אגד) טל. 03-997772

לחלף שמוליק וניניו
אתכם לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
מוסך אופיר בע״מ
שרות לפיג׳ו ופיאט
רח׳ האולאב 16 רוממה ירושלים
טל. 02-536551

לחלף שמוליק וניניו
זר ברכות לרגל עשור השנים
2 מיליון חלפים משומשים וחדשים
רח׳ המסגר 26 תל-אביב טל. 03-370280

לחלף שמוליק וניניו
זר ברכות לרגל עשור השנים
טל׳: 03-5516379

לחלף שמוליק וניניו
זר ברכות לרגל עשור השנים
טל. 03-537586

לחלף שמוליק וניניו
שפע ברכות ואיחולים
אתכם לאורך כל הדרך
מוסך לפחחות רכב ועבודות צבע
ישראל בק 24 ת״א טל. 332115, 03-339561

לחלף שמוליק וניניו
אתכם לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
מכון למירים אוטומטיים
אזור התעשיה רחובות טל. 08-463336

לחלף שמוליק וניניו
שפע ברכות ואיחולים ביום חגכם
והמשך שיתוף פעולה פורה
מוסך מורשה למכוניות פיג׳ו
בית אלפא 6 ת״א טל. 334567, 03-334533

לחלף בע״מ
זר ברכות לרגל עשור השנים
חלפים משומשים
בית מוטורולה ירושלים
טל. 02-718781, 713351

לחלף שמוליק וניניו
זר ברכות לרגל עשור השנים
שיפורי רכב 4x4
אזור התעשיה פרדס-חנה, טל׳ 06-378981

לחלף שמוליק וניניו
אתכם לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
טל. 03-5612848

לחלף שמוליק וניניו
שפע ברכות ואיחולים לבביים ביום חגכם
מוסך ג׳מבו
השמלאות לכל סוגי הרכב בהנהלת שמוליק אור
תמלדה 7 א.ת. בת-ים טל. 03-5520682

לחלף שמוליק וניניו
אתכם לאורך הדרך
ברכות ואיחולים
פחחות וצבע לרכב
ברכור, טל: 06-370094

לחלף שמוליק וניניו
אתכם לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
רח׳ הצ״ב 13, תל-אביב

לחלף שמוליק וניניו
שפע ברכות ואיחולים לבביים ביום חגכם
שרות טלבוט ופיג׳ו
בולטימור 5 ק. אריה
פתח-תקוה טל. 03-9222732

לחלף שמוליק וניניו
זר ברכות
לרגל עשור השנים
מוסך מרכזי איילון
מערכות הזרקת דלק בנזין
גינוסר 4 תל-אביב טל.

5 שנים למ.י.ר. חלפים

המסגר 70, ת״א, טל׳: 336420, 03-330275

לאלי ינקי ולכל צוות עובדי מ.י.ר. חלפים
שפע ברכות ואיחולים לבביים ביום חגכם
קונטיננו בוקובזה
חלקי חילוף בע״מ
אבי בוקובזה
וכל צוות העובדים
המסגר 68, תל-אביב
טלפון: 339491, 339644

לאלי ינקי ממ.י.ר. חלפים
אתכם לאורך כל הדרך ברכות ואיחולים
מוסך פיאט הגשר
שמעון ואברהם
שונצינו 18 תל אביב

לאלי ויניקי ממ.י.ר. חלפים
זר ברכות
לרגל 5 שנות פעילות

לאלי ויניקי ממ.י.ר. חלפים
אתכם לאורך כל הדרך
ברכות ואיחולים
מוסך המקצוע פתח-תקוה
מכונאות רכב טלבוט ופיג׳ו
בולמימור 5, קרית אריה
(ליד ההיפרכל), פתח-תקוה
טלפון: 03-9222732

למ.י.ר. חלפים
שפע ברכות
מרכב אונו –
חלקי חילוף לכל סוגי הרכב
טלפון: 363651, 03-261860

למ.י.ר. חלפים
זר ברכות לרגל 5 שנות פעילות
המשיכו כך!
ברוך נחמיאס
וכל צוות עובדי דגש
חלקי חילוף למכוניות

A.C.M. –
אלי ינקי ושמוליק ממ.י.ר. חלפים
בעלו והצליחו

לשיווק אביזרים לרכב עם המעבר למשכנם החדש

אזור התעשיה חולון, המלאכה 3, טל׳: 03-805799

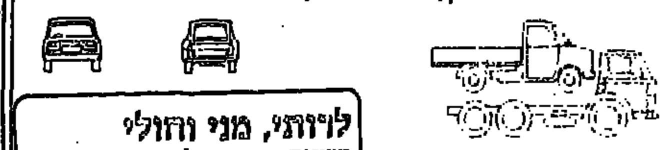

לויתי, מני וחולי
משווק אביזרים לרכב
שאו ברכה
לרגל המעבר למשכנכם החדש
רון גל בע״מ
ייצור אביזרים לחשמל רכב
שיבת ציון 36, ת״א, טל׳ 03-384067

למני וחולי משווק אביזרים לרכב
זר ברכות והמשך שיתוף פעולה פורה
S.A. אביזרים לרכב בע״מ
יבוא ושיווק אביזרים לרכב
טל׳ 03-796314

למני וחולי משווק אביזרים לרכב
זר ברכות והמשך שיתוף פעולה פורה
רפיד – רפודים וכיסויים למושבים
דרך פ״ת 62 ת״א, טל. 03-370823

למני וחולי משווק אביזרים לרכב
הרבה ברכות ואיחולים
מצוות רדיו עצמון - אביזרים לרכב
הרצל 41 ובלפור 60, בת-ים
טל׳ 587558, 03-595289

למני וחולי משווק אביזרים לרכב
זר ברכות לרגל המעבר למשכנכם החדש
אביזרי רכב צפון
יזדי דוד
רח׳ התבור טבריה, טל. 08-790417

למני וחולי
משווק אביזרים לרכב
זר ברכות למשכנכם החדש
דוד יאיר – ביטוחים
הרצל 75, רמת-גן
טלפון: 722408, 03-726121

למני וחולי משווק אביזרים לרכב
שפע ברכות במשכנכם החדש
דנאורקה סחר בע״מ
משענות חרוזים ואביזרים לרכב
ת.ד. 657, ראשל״צ, טל׳ 03-996283

למני וחולי משווק אביזרים לרכב
שפע ברכות למעבר למשכנכם החדש
אוטו שלום
צוות אלומיניום בהנהלת אבנר שלום
03-369079

מס׳ 1 בארה״ב
ברבסול - קצף הגילוח מס׳ 1
בארה״ב מיתה בישראל.
נוסחת הקצף של ברבסול
מרככת את הזיפים וגם מעסה
ומטפחת את עור הפנים.
הודות לכך הגילוח קל ומהיר
ומעניק לפניך תחושת רעננות
נפלאה
לבחירתך ארבעה סוגי קצף
ברבסול.
רגיל - Regular
מנטול - Menthol
לעור רגיש - Sensitive Skin
ריח לימון - Lemon Lime
נסה להתגלח לפי הקצף
האמריקאי והפנים שלך
יאמרו הכל: ברבסול
Barbasol
THICK AND RICH
SHAVING CREAM
ברבסול - גילוח וטיפוח בקצף אחד.
למנצחים בלבד
Shell
סטריאו פלוס
KENWOOD
KEF
ROTEL
WESTRA

ה ג י ע מ כ ת ב

6 **טיפ**
גם בעמודים 12, 8

10 **חגיגות ה־40**
דרור בן־דב. מעצב

14 **בין שמים לארץ**
פעם צנחן – תמיד צנחן

18 **רמינגטון סטיל**
יותר נשוי מנשוי

20 **משחק הכוחות**
תפוס מחסה

26 **טיול**
ניקוי ראש ביוגוסלאוויה

30 **כושר**
לחימה בפרטיזנים

33 **נוע תנוע**
מדורו של אברהם פורת

34 **קום והתהלך**
מדורו של יואל רפל

36 **על גלגלים**
מדורו של מרדכי אלקן

37 **תרמילאים**
הוהרו מגנבים

39 **תשבץ**
מדורו של אהרון כהן

41 **לפני 40 שנה**
כך נפלה ניצנים

ב **שער**

דרור בן־דב, מעצב תערוכות. בתערוכה לציון 40 שנות המדינה, נראה כמה מיצירותיו. תלמה אדמון שוחחה אתו. סיפור השער – בעמודים 10־11.
צילום: רובי קסטרו

גליון מס. 146
כ"א סיון תשמ"ח, 6.6.1988

עורכים:
תהילה עופר, משה לריר

עורך גראפי: שפי דגן

טלפון המערכת:
(03) 439-242 ,439-268

מודעות:
גילה שניידר, סימה בללי
טלפון: (03) 439-474

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

טוב מאוחר

■ קצת באיחור, אבל ברצוני להודות ל"גבר לעניין" על פרסום הכתבה על ניווט, שבעקבותיה הגיעו יותר מ־30 פניות טלפוניות ופניות נוספות בכתב לאירועים שאורגנו ע"י האגוד לספורט הניווט מאוחר יותר.

לדעתי ולדעת חברי הנווטים נעשה בכך שרות טוב לספורט הניווט בארץ.

מועד האירוע הבא
8.7.88 – תחרות לילה בפארק הירקון, לראשונה בארץ מזה 8 שנים.

ראשל"צ — רן נירן

כנס מתגרשים

■ אנחנו מבקשים להביא לידיעת קוראיכם, כי אנו, אגודת גברים לגירושין הוגנים, מקיימים כנס ארצי, ביום חמישי 16 ביוני בשעה 18:00, בבית ברנר תל־אביב.

באגודתנו כאלף חברים וחברות ומטרתנו להגביר את המודעות בציבור, למצב הקשה בו נתונות משפחות במשבר, בפירוד, בהליכי גירושין או לאחריהם, לרבות אלה שיצרו בינתיים משפחות חדשות, בשל עינויי דין ובעיות אחרות, הנוצרות בכתוצאה ממצב פרוצדוראלי ומשפטי נתון.

בכנס ירצו ח"כ יצחק ארצי, שיסביר את הצעת החוק שהגיש בימים אלה לכנסת בעניין החזקת וראיית ילדים; פרופ' שרה סמילנסקי, פסיכולוגית ילדים; אומבודסמן הילדים ד"ר מנחם הורביץ; ואנוכי, שאציג דרכים חילופיות למאבק בענייני משפחה.

בכנס ידובר גם על ועדת שינבוים שמונתה על־ידי השר משה נסים כשהיה שר המשפטים. תחילת היישום של המלצותיה, לגביהן קיימת מחלוקת, נידחה עד לאחר הרפורמה בבתי המשפט.

אגודתנו מתרכזת עכשיו בשינוי סוג הקשר של בתי־ספר עם הורים וילדים במשפחות בהליכי גירושין או לאחר הגירושין; בהחזקת הילד כאשר שני ההורים רואים לנגד עיניהם רק את טובתו; בהקמת מוסד קדם־משפטי לענייני משפחה; ביצירת נוסחת מזונות על־פי קריטריונים אובייקטיביים ומוגדרים מראש וכדומה.

אגודת גברים לגירושין הוגנים מנסה להשיג שוויון הגבר והאשה בהתייחסות החברה ומוסדותיה המשפטיים והטיפוליים, לרבות נושא ההורות. האגודה אינה יוצאת כנגד הנשים, אלא כנגד עיוותים שהשתרשו בחברה, והיא נגד אלימות מכל סוג שהוא, מכל צד. אנו פועלים בהתנדבות, מתבססים על מחקרים עדכניים ועל עובדות וקריטריונים רלוונטיים בלבד.

פרטים על אגודתנו בכלל ועל הכנס בפרט ניתנים בטלפון האגודה, 03-5465126.

תל־אביב — ד"ר בני יעקב

הכוונון הביולוגי

■ בכתבה על מכון ש.ק.ש. (16.5.88) מתוארת שיטת ה"כוונון הביולוגי" בצורה מעוותת ומזולזלת. המערכת רשומה בפטנט בישראל, בארה"ב ובקנדה. היא נועדה לשפר הכושר הגופני ללא מאמץ, וזכה להכרתם של רופאי מכון וינגייט ואגודות ספורט בארץ.

לגוף האדם יש מערכת בקרה עליונה, "מערכת העצבים האוטונומית", המקנה, בין היתר, את הקאורדינציה הדרושה בין מערכת זרימת הדם, מערכת ההורמונים, המערכת החיסונית, מערכת העיכול, מערכת הנשימה ומערכת הרבייה. תיפקוד אופטימלי של הגוף.

חברת ש.ק.ש. פיתחה את שיטת הטיפול "כוונון ביולוגי", שעיקר מאפייניה:

"כוונון ביולוגי" מופעל על־ידי מערכת ממוחשבת המעבירה פולסים (לחיצות) מיכניים קלים ועדינים ביותר על גופך הלבוש. אין שום שימוש בחשמל ואין כל צורך להסיר בגדים.

ירושלים — שאול קליזק, מנכ"ל ש.ק.ש.

משהו מציק? משהו מעיק?

■ הנני מרים את הכפפה. לפני עשרות שנים פניתי למומחה בשאלה: אם אפשר להפעיל ע"י קפיץ שעונים השוקלים טונות, למה אי אפשר להפעיל ע"י קפיץ מכונית השוקלת רק מאות ק"ג? התשובה היתה: על מנת להפעיל מכונית במהירות 50 קמ"ש, קפיץ הפלדה יצטרך להיות כל כך כבד שהוא (הקפיץ) לא יוכל לשאת את עצמו.

תמהני: האם עכשיו כשאפשר לייצר קפיצים מחומרים קלים – יש אפשרות להפעיל מכונית ע"י קפיץ?

חיפה — יהודה בר־און

הבובות חזרו לגרמניה

■ *ברחבי גרמניה נודדת עכשיו תערוכת הבובות של אדית סמואל, שיצרה בובות כל חייה. החלה בכך באמן שבגרמניה, שם נולדה ב־1917, לפי דמויות של ילדים שראתה בסביבה. ב־1939 הגיעה לירושלים והמשיכה לייצר בובות, לפי ילדים ערבים, נערות ונערים מתימן, מהקיבוצים ומקרב החרדים. היא נפטרה בירושלים ב־1964. לפני שלושה חודשים אירגנה עיריית דיסלדורף תערוכה מבובותיה, בשם "מסע לירושלים". אחותה, החיה בירושלים, נתנה למארגנים בובות שאדית יצרה בשנות ה־20 וה־30 ואחרות הושאלו ממוזיאון ישראל. עתה, עם סיום התערוכה בדיסלדורף, נודדות הבובות בגרמניה.*

אינגה דויטשקרון

קוראים לה ליזי

■ עוד לא הספיק לצאת את הרוכנים "גבר לעניין" מספר 145, מ־30 במאי, וכבר הגיעו הטלפונים הראשונים.

"מדוע פרסמתם תמונה של בחורה במרי לוס־אנג'לס לייקרס בלי לציין את שמה?"

– לא ידענו, ענינו.

ראגו לערכן אותנו ולא יותר מדי. שמה ליזי והיא חיילת בגלי־צה"ל. גובה: 180 ס"מ. שם משפחה, טלפון ומשקל – חסויים.

שם הצלם: עומר קרני.

סאונה

■ את הכתבה בסאונה, כל מה שרצית לשאול שהתפרסמה בגליון הקודם, כתב יוסי לבצלבר, מומחה לפיזיולוגיה של המאמץ.

לעשות פיפי עם שוטר ליד הדלת...

■ ביומנם של שני שוטרים ששמרו על הסדר באיצטדיון רמת־גן ביום שלישי בשבוע שעבר, בערב האירוח של משחקי חצי־גמר הגביע בכדורגל, נכתב: "שמרנו על הסדר בשרותי הנשים. גרשנו את הגברים שפלשו לתוכם כדי שגברות ניכבדות תוכלנה לעשות פיפי"...

והסיפור שהיה כך היה. בהפסקת המשחק הראשון בין הפועל ת"א למכבי נתניה, ירדה כותבת שורות אלו ממרומי היציע לעשות פיפי. נכנסתי, כמובן, לחדרי השרותים של הנשים. חשכו עיני ומבוכה אחזה בי. הגברים הציפו במכנסיהם את המקום. דלתות בתי השימוש היו פתוחות והגברים השתינו חופשי. ניסיתי לומר משהו ומיד צעקו לעברי: "גברת, נשים לא באות לכדורגל. צאי מכאן, כאן אנחנו עושים פיפי".

רצתי לשוטר שעמד בסמוך. עם מעט שומק על הלחיים, ביקשתי ממנו שיבוא לשמור עלי ושיאפשר לי לעשות את צרכי. השוטר, מנומס ואדיב, נכנס עמי לחדרי שרותי הנשים, וגירש את כל המשתינים. בכניסה דאג להציב שוטר אחר, שגויס לתפקיד מיוחד: לא לאפשר לגברים אחרים להכנס.

הכל כבר ראיתי במגרשי הכדורגל, אבל לא תארתי לעצמי שכדי לעשות פיפי אזדקק לליווי משטרתי.

תל־אביב — ברורית גיגמן

Melia

חברת התיירות השלישית בגודלה בעולם

טיולים הכי מאורגנים

פרטים אצל כל סוכני הנסיעות בארץ

להלן רשימה חלקית של טיולי מליה

מסלול הטיול	מחיר* שרותי קרקע	מחיר** כרטיס טיסה	מבחר תאריכי יציאה.
איטליה + שוויץ 11 יום + אפשרות נופש בשוויץ	$890	$422	21/6, 7/7, 11/7, 18/7, 25/7, 1/8, 8/8, 22/8, 11/9, 25/9
צרפת, הולנד ואנגליה, 12 יום	$895	$483	26/6, 10/7, 24/7, 31/7, 7/8, 14/8, 28/8, 11/9, 25/9
איטליה, שוויץ וצרפת, 14 יום	$1080	$453	21/6, 11/7, 18/7, 25/7, 1/8, 8/8, 22/8, 11/9, 25/9
דנמרק, שוודיה, נורבגיה והולנד, 18 יום	$1670	$622	23/6, 7/7, 14/7, 21/7, 28/7, 4/8, 11/8, 18/8, 25/8
אנגליה, סקוטלנד, אזור האגמים וצפון וולס 12 יום	$1085	$464	7/7, 17/7, 31/7, 3/8, 14/8, 21/8, 11/9, 25/9
ספרד, פורטוגל, גיברלטר ונופש בקוסטה דל סול, 19 יום	$1190	$474	8/6, 22/6, 29/6, 13/7, 20/7, 27/7, 3/8, 10/8, 17/8, 31/8, 7/9, 9/9, 14/9, 28/9
ספרד ופורטוגל, 15 יום	$990	$474	26/6, 3/7, 10/7, 17/7, 24/7, 31/7, 7/8, 14/8, 21/8, 28/8, 4/9, 11/9, 18/9
יוון, בולגריה ותורכיה, 15 יום	$960	$317	21/6, 11/7, 18/7, 25/7, 1/8, 8/8, 15/8, 5/9
טורקיה ויוון, 15 יום	$945	$335	24/6, 8/7, 15/7, 22/7, 29/7, 5/8, 12/8, 26/8, 9/9, 23/9, 7/10
טורקיה, 17 יום	$997	$317	29/6, 13/7, 27/7, 10/8, 31/8, 28/9, 12/10, 26/10
רומניה, יוגוסלביה והונגריה, 16 יום	$1090	$255	21/6, 12/7, 19/7, 26/7, 2/8, 9/8, 16/8, 13/9, 20/9
רומניה, הונגריה, יוגוסלביה ובולגריה, 22 יום	$1445	$255	29/6, 6/7, 13/7, 20/7, 27/7, 3/8, 10/8, 7/9, 14/9
אוסטריה, הונגריה, יוגוסלביה, גרמניה ונופש בבלד, 20 יום	$1290	$408	23/6, 7/7, 21/7, 28/7, 4/8, 11/8, 8/9, 15/9, 22/9
פולין, 10 ימים	$495	$519	3/7, 12/7, 26/7, 9/8, 16/8, 4/10
פולין, הונגריה ואוסטריה, 15 יום	$920	$567	26/6, 10/7, 17/7, 24/7, 31/7, 7/8, 14/8, 28/8, 25/9
קנדה וארה"ב, 30 יום	$1990	$869 + $374	21/6, 11/7, 25/7, 8/8, 22/8, 7/9
קנדה וארה"ב כולל הונולולו, 34 יום	$2250	$869 + $640	29/6, 20/7, 27/7, 3/8, 17/8, 7/9, 19/9
דרום אמריקה: ארגנטינה, פרו, בוליביה וברזיל, 30 יום	$4295	כולל כרטיס טיסה	7/7, 9/8, 27/9, 18/10, 15/11
המזרח הרחוק, תורו, נפאל, תאילנד פיליפינים, הונג קונג, טאיוון ויפן 34 יום	$2290	$2310	9/6, 1/9, 13/10, 10/11

* המחירים לאדם בחדר זוגי
** מחיר כרטיס הטיסה מתעדכן בכפוף למחירוני חברות התעופה. המחירים אינם כוללים היטל שרותים מיובאים ומע"מ.

הטיולים של מליה לרחבי העולם מאורגנים למופת, מהתחלה ועד הסוף! כשאתה יוצא בטיול מאורגן של מליה לסקנדינביה, לבלקנים, לאירופה הקלאסית, לספרד כמו גם לארה"ב, דרום אמריקה או למזרח הרחוק אתה יודע בביטחון מוחלט שהכל מאורגן עד הפרט האחרון!

במליה חושבים על נוחותך, על רווחתך, על מלונות נוחים, על מסלולים מרתקים עם מדריכים מעולים, על אוטובוסים משוכללים ונהגים הכי טובים.
על הכל!
לא רק הטיולים מאורגנים היטב. מליה עצמה היא חברה מאורגנת!
בכל מקום בעולם תמצא משרד של מליה, שידאג לך להרגיש בבית.

דרוש את חברת הנסיעות של מליה

Mpt

מליה

מילה של מליה

ברוך הבא, שלמה

■ 24 שעות אחרי ששתי קבוצות הכדורגל התל־אביביות, הפועל ומכבי, הבטיחו הופעתן בגמר גביע המדינה שיתקיים מחר באיצטדיון רמת־גן, נפגשו ראשי שני המועדונים הגדולים והוותיקים הללו ביימקום בחוץ", על חוף ימה של תל־ברוך, שותים ושרים לצלילי הגיטרה של גבי ברלין.

שלמה שרף

היה שולחן של הפועל, בראשותו של אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי תל־אביב והיה גם שולחן של אלדד בוקשטן, יו"ר מכבי ת"א. בשולחנו של מילר נראה אורח, מאמן הכדורגל שלמה שרף, עד לפני זמן קצר מאמן נבחרת הנוער, ומהעונה הבאה מאמן כדורגלני האלופה, הפועל תל־אביב.

שלמה, כפר־סבאי במקור, אימן בשנים האחרונות את מכבי חיפה, עשה הכרה עם חיי הלילה של תל־אביב. כששאלנו איך זה, אמר שבחיפה "היה מעניין לא פחות".

ואנחנו, התל־אביבים, חשבנו שבחיפה הולכים לישון אחרי הצגה ראשונה.

מעל הבמה עשה גבי ברלין נסיון ליצור דואט מהצמד בוקשטן־מילר, אך הופעת הבכורה נדחתה לפגרה. אחרי הגביע...

ברוריה ביגמן

עונה קשה ומפרכת עברה על ריף קליין, מאמן הכדורסל של מכבי ת"א. עוד לפני שחזל בתפקידו החדש, כמאמן הנבחרת הלאומית, ירד ריף לאילת, אך גם בבריכת "אכיה טנטמפה" לא הצליח לברוח מהכדור. הפעם שיחק כדורמים, כשמולו הקבלן אריה כרטבריין, גזבר מכבי ת"א. במשחק נטל חלק גם השופט אריה זוראב.

("פנאי" גם בעמ' 8)

טנגו השגריר

■ האווירה ב"בריזוקה", מועדון־מסעדה בסגנון רוסי, בתל־אביב, היתה מעולה ומהר לה כאדרי וודקה. התזמורת מפנקת את הבאים במוסיקה מהבית, צוענית, רוסית. גם הזמרת הסיה, יפה, אדומה ולוהטת, שולטת במצב.

מוחמד בסיוני

כולם כבר ישובים במקומותיהם ומבקשים מהמוזמנים "לבוא עד 9.30". רק שולחן אחד מצפה לאורחים. ורואים עליו שזהו שולחן של חשובים. איך יודעים? לפי המפיות מבד שהיו נעוצות בכוסות. לכל השאר היו מפיות נייר על השולחנות.

ואז הוא נכנס, בלוויית אשתו ורעם מחיאות הכפיים הפתיע בוודאי גם אותו. שגריר מצרים, מוחמד בסיוני, אשתו נגראה נידאו בפתח המועדון, מלווים בכמה חברים.

כולם מברכים את כולם והשגריר עסוק כל הזמן בהרמת כוסיות ובהשקתן עם רבים מבאי המועדון.

שלווה מארדי

האווירה, כאמור, שמחה ועליזה וכיטוב לב כולם בוודקה, מחליטה התזמורת לכבד את השגריר בריקוד טאנגו. עוד דקה ועוד דקה, והשגריר אינו מש ממקומו. ואז עולה לרחבת הריקודים זוג וכולם תוהים מיהו הגבר שהחליף את השגריר?

מבט מקרוב מגלה שזהו פרופ' שלווה מארדי, הרוקד עם אשתו רוזמרי.

מסתבר שהפרופ', מומחה עולמי בטיפולי עור (בשטח האונקולוגיה והדרמטולוגיה) ואשתו, הם ידידים קרובים של בני משפחת השגריר המצרי ושמחו לארח להם חברה במועדון שהיתה בו אווירה רוסית לכל דבר.

משה לרד

מאמין ב־13

■ ראש מועצת שדרות, עמיר פרץ, שנבחר למקום ה־13 ברשימת מועמדי מרכז העבודה לרשימה לכנסת הבאה, אינו מתיירא מן העובדה שדווקא הוא נפל למשבצת ה־13, שנחשבת סימן לביש גדא.

פרץ טוען כי ביהדות, המספר 13 דווקא מביא מזל וברכה, והוא מאמין כי משום כך יעלה בידו להתברג "אפילו בעשירייה השניה" של רשימת המועמדים לכנסת.

ויש לו אסמכתאות: כאשר הגיע הביתה בשעת ליל מאוחרת מאולם הקונגרסים, בו נבחר למקום ה־13, קידמה את פניו משלחת רבנים שברכה אותו וגילתה לו שהמלה אהבה שווה בגימטריה ל־13. הרבנים גם הזכירו שהמספר 13 מציין כניסה לעול של תורה ומצוות ושליחות ציבורית לאומית. "חבריך במפלגה הכניסו אותך לעול השליחות הציבורית הלאומית – באהבה", הסבירו לפרץ, שקנה בשתי ידיים את ההסברים והנחמות שהשמיעו באוזניו על מיקומו במקום ה־13.

מנחם רהט

קולה של שוש

■ קירות אולם ההמתנה של ד"ר ישראל נגריס, רופא אף־אוזן־גרון מפורסם מתל־אביב, מלאים בתמונות, פוסטרים, גלויות ועוד, של אנשי במה וזמרים מפורסמים. בשבוע האחרון נוספה תמונת־פוסטר מהמחזמר סאלח שבתי, וכוכב ההצגה, זאב רווח, מקדיש את התמונה לד"ר "מקול הלב".

שוש עטרי

כיוון שד"ר נגריס מחלק את שעות העבודה בקליניקה שלו עם אחותו, ד"ר איזה נגר־רייזנפלד, דרושה מזכירה אלקטרונית שתעשה סדר ותקבל את ההודעות השונות.

ואמנם, אלה שמצלצלים מחוץ לשעות הקבלה הרגילות – שומעים קול מוכר מאוד. קולה של קריינית הרדיו שוש עטרי, אחות ליונה ולגלי.

כיוון ששלוש האחיות זוקקות, מפעם לפעם, לסיוע מד"ר נגריס, החליטה שוש לגמול לו בהשמעת קולה על גבי הקלטת.

מ. לשם

מבוקש בבית

■ אלי זמיר, לשעבר מזכיר התק"ם והיום מנכ"ל מלטאון השייך לקיבוצי מעגן־מיכאל, הוא אדם מבוקש בביתו. לחברים קשה לוותר עליו.

ישעיהו פרי, המכונה שושיק, אחד משני מזכירי התק"ם, בא במיוחד לאסיפה הכללית של הקיבוץ במטרה לשכנע את החברים לאפשר לזמיר לצאת לשנת השתלמות מטעם התנועה בארה"ב.

החברים שמעו והחליטו: החבר זמיר לא יצא לחו"ל.

בין הקולות המנמקים נגד הנסיעה נשמעו גם דברי ביקורת על תקופת כהונתו של זמיר בהנהגת התנועה, שבמקרה חפפה גם לגילוי פרשת דוד בלאס, שלא הוסיפה ליוקרת הקיבוצים.

א. בן־שוהם

חבילת קיץ במלון עציון באילת

חבילה 1 – ימים א'־ה' 49 ש"ח ליום (חצי פנסיון*) סה"כ חבילה: 147 ש"ח

חמישה ימים ארבע לילות **הלילה הרביעי חינם**

*לשלושת הימים הראשונים בלבד בשעות "אכול כפי יכולתך" במרפסת הדגים המפורסמת

חבילה 2 – סוף שבוע (חמישי, שישי, שבת – עזיבה יום א) 49 ש"ח ליום

ארבעה ימים שלושה לילות סה"כ חבילה: 147 ש"ח

אנו מכבדים כרטיס אשראי ויזה.

VISA

לפרטים והזמנות: טל: 059־71063

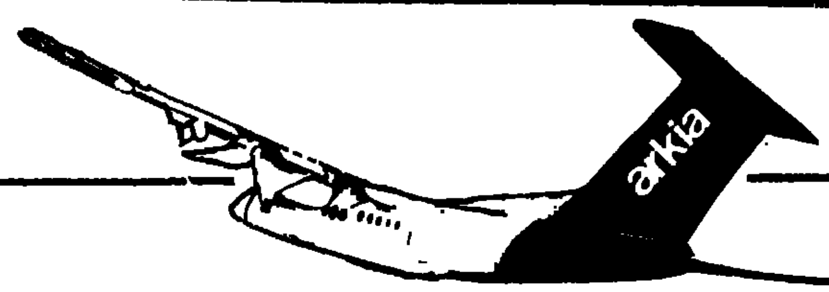

אילת באמצע השבוע

יש!

אלפי ישראלים כבר נהנו!

בעקבות ההצלחה ממשיכים במבצע.
יש! מקומות טיסה לאילת.
יש! חדרים בבתי מלון באילת.
יש! שמש, ים ומתנות מארקיע.
בואו להנות עכשיו ממבצע
אמצע השבוע של ארקיע:
חבילת נופש הכוללת טיסה הלוך ושוב
לאילת מת"א, ירושלים וחיפה,
שני לילות בבית מלון
וחבילת מתנות מהממת.

יוני

מלון**	החל מ־	268.־ ש"ח
מלון***	החל מ־	270.־ ש"ח
מלון****	החל מ־	299.־ ש"ח
מלון*****	החל מ־	352.־ ש"ח

הטיסות והמלון פטורים ממע"מ
טיסות לאילת בימים שבת, א', ב', ג',
טיסות מאילת בימים ב', ג', ד', ה'.
ניתן להאריך את הנופש בתוספת מחיר
ילדים עד גיל 12 50% הנחה בטיסות
המבצע אינו כולל חגים.

• הטיסה מחיפה באמצע השבוע ללא כל תוספת מחיר.

VISA

מרכז ההזמנות פתוח במוצ"ש טל. 03-5412222

arkia ארקיע
לאילת איזור הסחר החופשי

להזמנות אנא פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי "ארקיע" תל־אביב:
מרכז הזמנות, טל. 03־5412222, (פתוח עד 22.00) 03־240220 רח' פרישמן 11 ת"א
• חיפה: 04־643371 • ירושלים: 02־225888 02־245845 • אריאל: אשל השומרון, 03־9366841 • נתניה: 053־340734 • קרית שמונה: 06־940245
★ המחירים לאדם בחדר זוגי כולל ארוחות בוקר ★ מספר המכוניות מוגבל.

טיפ / רוצים כסא

מנחם רהט

עצמאית בשטח

■ הפתעה היתה בבחירתה של שרה אלספקטור, מן האיגוד המקצועי, חברת הוועדה המרכזת, למקום ה־29, של "העבודה".

שרה אלספקטור

שרה התייצבה למירוץ כ"עצמאית בשטח", בלי "די־לים", פטרונים או "בוסים" מפלגתי־ים. היא המועמדת החדשה הראשונה בין הנשים, לאחר שלוש הח"כיות הוותיקות אורה נמיר, שושנה ארבלי־אלמוזלינו ונ־אוה ארד, והמועמדת הנוצריה נלי כרכבי, שזכתה לתמיכה מאסיווית מצד ראשי המ־פלגה שמעון פרס ועוזי ברעם.

מבחינתה של שרה אלספקטור, יש בתוצ־אות ההצבעה הישג אישי נוסף. היא הוסיפה למערכה אלמונית למדי, כחבורה של ארבעה נציגי ההסתדרות, חברי הוועדה המרכזת. שלושה מהם – גדעון בן־ישראל, שלום חב־שוש ויעקב שמי – מצאו עצמם בחוץ. רק שרה בפנים. והיא כלל אינה נעלבת כשאומ־רים לה: "הוכח שאת הגבר היחיד בהסתד־רות"...

אלספקטור מתכוננת למירוץ המכריע ב־15 לחודש, ובינתיים מספרת על מקור שם משפחתה: "זהו הסימן היחיד למוצא הספרדי שלי".

לאמור?

אלספקטור: "אל מבטא בערבית את ה' הידיעה. ספקטור בלטינית הוא – צופה. חוק־רים הסבירו לי שצירוף לאטינו־ערבי זה מעיד על מוצא יהודי ספרדי שגורש מספרד בעת הגירוש הגדול שם, ב־1492".

שרה אלספקטור נולדה באודסה, בריה"מ ועלתה לארץ ב־1952 מפולין.

("טיפ" גם בעמ' 12)

עשייה בשטח, משכיות, מסתבר, ידידויות פוליטיות. הוכחה לכך נמצאה השבוע, בחנוכת "מרכז פיס קהילתי", בערד. בחגיגה, לרגל האירוע, נפגשו שני חילים, ידידים לבאורה, גדעון גרות מן הליכוד, יו"ר הנהלת מפעל הפיס, והח"כ לשעבר מוטי אברהם (בייגה) שוחט מהמערך, ראש עיריית ערד. השניים לא הסכו כתבואות איש מרעהו־ידיהו.

פתח שוחט בהלאה על גם את מעלו ותרומתו של גרות לטובת מערכת החינוך ושירותי הבריאות והרווחה במדינה, ואילו גרות התמיר לשחוט על תרומתו הגבירה להקמת הישוב ולשגשוגו.

כמה גבות בקרב המאזינים הורמו בתמיהה: היתכן שנציגי שתי המפלגות הגדולות יחמיאו זה לזה גם ערב מערכת הבחירות?

פתר את התעלומה גדעון גרות, יחברים, רבותי, יש רק במפלגה שלך ובהסתדרות. ידידים – יש רק במפלגה היריבה". בתצלום, מימין: ח"כ לשעבר אברהם (בייגה) שוחט, ראש עיריית ערד, ח"כ גדעון גרות, יו"ר הנהלת מפעל הפיס ואליעזר גורן, מנכ"ל מפעל הפיס.

אלישיב לא; ידון – כן

■ שני ראשי מועצות מקומיות בארץ כבר הוליטו שבין אם יוצמדו הבחירות המ־קומיות לבחירות לכנסת ובין אם יפרדו – דרכם במי־שור המוניציפלי כבר ברורה להם.

יצחק אלישיב

הראשון הוא איציק אלישיב, ראש מועצת אור זה 15 שנה, שהח־ליט להיפרד מהת־פקיד ולתפוש את מקומו בספסלי סיעת המערך בכנסת הבאה. אלישיב נבחר לייצג את מחוז דרדרום של "העבודה" בכנסת הב־אה, והוא מביא עמו לא רק את דעותיו הני־ציות במונחי מפלגת העבודה – כלומר פש־רה טריטוריאלית על בסיס תכנית אלון – אלא גם קבלות על היותו ביצוע'יסט של ממש: כ־15 שנות כהונתו באור, מאז נתמנה לתפקיד בהיותו בן 27, הצליח להכפיל את מספר תושבי העיירה, זיכה את הישוב בפרס "ארץ ישראל הטובה" (אותו המשיעה הנמוך ביותר בארץ) ומה שאינו פחות חשוב במפל־גת העבודה: הפיכת אור למעוז של מפלגת העבודה.

עמיתו, ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון, קיבל בימים אלה החלטה הפוכה: להתמודד שוב על ראשות עיריית גבעתיים, שהיא כידוע "רק בת 65". ירון הביא את החלטתו לאי־שור סניף העבודה בעירו, וזכה בתמי־כה של רוב מוחלט. בהצבעה חשאית וכה ל־80% מחקר לותו 10% נמנעו והשאר הצביעו נגד.

יצחק ירון

אפילו בשחיה

■ תימים הספורים שנותרו לאיוש רשימות מועמדי העבודה והליכוד לכנסת, הפכו את תכנית המלל הכמעט יחידה ב"קול השלום", "איתן דנציג מראיין", למבוקשת מאד בקרב הפוליטיקאים.

אחד המתמודדים, אלי דיין, ראש עיריית אשקלון, שרואיין בתכנית במשך 25 דקות, רצה להבטיח ששום חבר במרכז מבין 1269 המצביעים, לא יחמיץ את הראיון עמו. דיין שיכפל קלטות מן הראיון והפיצם בין כל חברי המרכז. עתה מבקשת חברה ליחסי־ציבור לשכלל את הרעיון של דיין, ומציעה לאיתן דנציג לבצע ראיונות דומים בווידיאו עם מתמודדים המוכנים לממן את ההוצאה – ולשגר את הקלטות לחברי המרכז שבידיהם תלוי גורלו של המרואיין.

עד שהרעיון ייצא לפועל, ממשיך דנציג לראיין, וגם להתנצל באוזני אלה שלא נמצא עבורם זמן שידור. אומר דנציג:

"המתמודדים מוכנים לעשות היום כמעט הכל כדי להגיע לשידור – אפילו להגיע בשחיה לספינת השלום. למולם נמצא האולפן ברחוב פרוג בת"א"...

■ חולצה כחולה בכנסת ■ כשרואים א־תו מקפץ בקלילות עם החולצה הכחולה והשרוך האדום ולרגליו סנדלים תנ"כיים – קשה לתאר שמאחורי ההופעה הנערית הזו מסתתר עורך־דין. חגי מרום, 41 (בתצלום), חבר קיבוץ יפעת, הצליח לשלב את שני התפקידים/מקצועות: עורך דין ומזכ"לות ארצית של תנועת הנוער העובד והלומד. חגי נמנה עם ארבעת מועמדי התק"ם לרשי־מת העבודה לכנסת.

כולם מיכאל

■ שם צעיר שיופיע בזמן הקרוב בין שמות המתמודדים על מקום ריאלי ברשימת הליכוד לכנסת הבאה, הוא מיכאל רצון, ממושב כוכב יאיר, יו"ר צעירי חרות בשתי הקד־נציות האחרונות.

מיכאל רצון

מיכאל רצון, שחבריו מעריפים לקרוא לו מיזי, כמעט בטוח שיצ־ליח לשכנע את הרוב המכריע מקרב 2200 חברי מרכז חרות להציבו במקום ריאלי – ולא רק בגלל פעילותו הרבה במסגרת צעירי חרות, היותו מועמד מועדף של העדה התימ־נית, ותמיכתם במועמדותו של חברי מרכז ממחנות שונים, ובראשם ממחנה שמיר־ארנס שהוא נמנה עליו.

למיזי רצון יש סיבה נוספת, להאמין כי הוא יגיע לכנסת.

מיזי – רצון, שהוא כאמור ראש צעירי חרות מאז 82', זוכר היטב שכל מי שכיהן לפניו בתפקיד זה הגיע לכנסת. ומציין הכו־חון שגם הוא יילך בדיוק בדרכם – למרבה ההפתעה מתברר ששלושה מבין ארבעת קודמיו בתפקיד, וכולם כאמור הגיעו לכנ־סת, נושאים שם פרטי זהה – מיכאל.

היחיד שאינו נושא בן הוא היו"ר הנבחר הראשון רוני מילוא. אחריו באו רק מיכא־לים, וכולם הגיעו כאמור לכנסת – מיכה קליינר, מיכה רייסר, מיכאל איתן.

ועכשיו תורו של מיכאל רצון?

ינק משדי אמו...

■ חברי מרכז תנועת החרות, המוצפים בימים אלה בפניות בכתב מהמתמודדים ברשימת הליכוד לכנסת, כבר התרגלו לכל מיני גימיקים מילוליים וגראפיים שמשתמשים בהם המתמודדים.

ועל אף זאת עורר בקירבם מכתבו של יוסי ברון, יו"ר סניף בת־ים, בת צחוק כשהכריז באוזניהם חד וחלק: "את התורה הז'בוטינסקאית ינקתי משדי אמי".

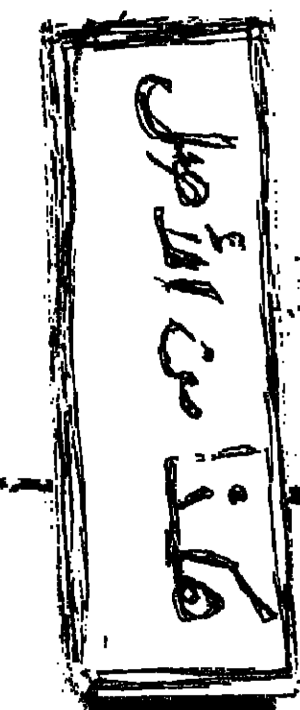

דרור בן־דב. מעצב. בתערוכת ה־40 למדינה, יראו המבקרים כמה מהביתנים המרכזיים, פרי עיצובו. מי שיחסר לו בפתיחת התערוכה הוא בנו גיא, צנחן שנהרג ביולי 86'. "גיא נמצא אתי 24 שעות ביממה", אומר דרור.

חלמה אדמון
צילום: רובי קסטרו

האיש הזה, ההולך בשדרות דוד המלך, בתל־אביב, יכול היה להבחר לישראלי האולטימטיבי, אילו עסקנו בחיפוש אחר הישראליות. בביקוש השטחי אחר מקסימום איפיונים למצוי ביותר, היה בן־דב זוכה, לוקח את התואר ותוזר, לכאורה מרוצה, לבית שלו ברמת־אפעל. אבל גם אם הילוכו נמרץ וזקוף, בתוך חולצה צחה, עם ביוגראפיה שמתחילה בקריית־חיים, וכוללת נח"ל ולהקת כרמון ועיצוב בולי ירושלים של זהב, עדיין לא נגע הסטראוטיפ באיש עצמו. זה האיש שהוסיף לישראליותו את הכאב הנורא והמיותר של השכול, שנתיים לפני שניגש לעצב ביתנים מרכזיים בתערוכת ה־40, שתפתח ב־9 ביוני, במגרשי התערוכה.

ההסתייגות שלו מהצגת עצמו כארם פרטי, לצורך פרסום התערוכה הלאומית, נובעת מתחושות פרופורציה עמוקות. גם אם דרך פני בנו המת, גיא, צנחן שנהרג ביולי 86', הוא רואה כל עשייה שלו, נישקפת בפריזמת האובדן, בן־דב חושש מניסוח הדברים. אתה קורא לדברים בשם, אתה מעוות אותם. הכאב הוא מהות אינטגרלית קיימת בכל חלל הרוח והגוף. אתה לא סוגר אותו בקופסה. השיחה עליו, כמוה כתאור מפורט של תהליך הנשימה אצל המרואיין המעצב תערוכה.

כפוי וזהיר, מתיישב בן־דב לבסוף בקפה אופנתי באבן־גבירול. מסביב קול צעקה של שיחות לא חשאיות, מעל לעוגות קרם. בן־דב נוגע בקרית־חיים, זו התמימה והשמורה, נעורים בחסות עלילות הפלמ"ח. הוא הכוחר את העובדות הראויות לציון: "קרית־חיים איבדה יותר בנים במלחמת השחרור מכל ישוב אחר. 88 מתוך מחזור של 120". הוא שם על השולחן מלים כמו "התנועה המאוחדת", ו"הכשרה ברמת יוחנן", ו"השלמה בחמדיה", וצוות הווי נח"ל עם נתום היימן, וירושלים, "התקופה הכי יפה בחיי".

עשר שנים רקד בלהקת כרמון וסייר עמה בבירות העולם. אחר־כך הדריך את להקת האוניברסיטה, ביקר בוורשה ובאושוויץ לפני שהפכו לאתרי תיור לנוער המתבגר בישראל, ונחת ב"בצלאל" במגמת עיצוב. הריבוד שלו רץ ביעילות גם על פני אסופת תחנות הקריירה. מסע במשרדי פירסום, פילוס דרך איטי מן המקובל היום, 10־15 שנים של עבודות הולכות וגדלות, עיצוב כרזות, בולים, מפעלים, השתתפות בתחרויות על סמלים, עד רגע ההבקעה במעשה העיצוב של סידרת בולי ירושלים, ב־68'. בפעם הראשונה עיר שחוברה לה יחדיו. אם תרצו, משיחת כחול־לבן עזה מכל, על דש בגדו הישראלי.

בשלב מסויים עבר לעיצוב תלת־ממדי. ב־75' עיצב עם שותפו, נתן קירפיצ'ניקוב, את ביתן התעשיה האווירית בפאריז. מאז מתרוצצים שניהם על פני העולם, בונים במשך חודשים מיבנים בני יום או יומיים, מפרקים, ונוסעים הלאה. אם בן־דב מסוגל לחשוב על תערוכת ה־50 למדינת ישראל, זהו הרהור מובן מאליו בתחומו. מקצוע של בוראי עולם ומחריביו, והכל בשם העשרת הדעת ועל בסיס של הוצאות ניכבדות ביותר. מבחינתו, יכול היה לשקוע באורח אינרטי לתוך העולם המגוון הזה, הקם ונמחק בבירות העולם השונות, אלמלא נפלה מחיצת השכול באמצע חייו. מאז נהרג גיא – לבשו החיים רמות אחרת.

"אני מחלק את חיי, גם בתחום המקצועי, לשניים. מה שהיה עד שגיא נהרג, ומה שקרה מאז. עד אז היו לפעמים קשיים כלכליים, במיוחד בשנים הראשונות, היו משברים. אבל ידעתי שמתגברים. אני טיפוס אופטימי. שום דבר לא היה אקוטי. ואז בא היום הקשה הזה וכל המשמעויות השתנו".

לפתע הופך בית הקפה הצוהבי לתמונה מרוחקת, לא נוגעת. ישראליותו שופעת הבטחון של המרואיין מתרככת ואובדת. למה האדם ניגלה תמיד בבכיו. בן־דב לוקח מפית ולא מצליח לסכור את הדמעות. איש מסביב לא מבחין בשינוי שחל בו.

בן־דב הוא איש אסתטיקה. אמן ההסתכלות הפרספקטיבית. כשבאו צלמי הטלוויזיה להלוויה של גיא – ביקש לביים את הצילום בעצמו. הוא בחר להבליט את פני החברים של גיא, צנחנים צעירים מאד. חודשים לפני האסון כבר צייר לעצמו את תמונת בוקר הבשורה. הדפיקה בדלת בשבע בבוקר, המאמץ שלו להתאפק.

"חצי שנה לפני השחרור של גיא, התחלתי להרגיש אצלו תחושות מוזרות. הוא אהב את החיים, בצבא קראו לו 'צפוני', כלומר, צפון־תל־אביב, בילויים. הוא לא רצה לעשות קריירה צבאית. רצה לתת את המקסימום בגדוד הצנחנים ואחר־כך לנסוע לטיול בחו"ל. פתאום הרגשתי אצלו ירידה עצומה במצב הרוח. הוא סיפר לי על חייל במוצב הלבנוני שבו שהו, שסרב לצאת למשימה מחשש שיקבל כדור בתחת. חודש לפני שנהרג כעסתי עליו. הוא היה מעורב עם המכונית שלי בתאונת דרכים. הוא אמר לי: 'אבא תעזוב, יש דברים הרבה יותר חשובים מהשטויות של איזה כיפוף בפח של האוטו'. ראיתי אצלו איזו דאגה, לא בדיוק פחד, אבל ציניות גוברת, שלא היתה אופיינית לו. יום אחד אמר לנו בצורה ברורה: 'אני לא יוצא חי מלבנון'. פעם אחרת אמר לנו: 'בפעם הבאה שתבקרו אותי זה יהיה ברמב"ם'.

"באמת ככה זה היה. בפעם האחרונה שראיתי אותו הוא היה ברמב"ם, בחיפה. הנסיעה לשם היתה הארוכה בחיי. אני מצטער היום שלא איפשרו לי לראות אותו חי. כשהגענו הוא עדיין חי. ראיתי אותו במותו, הוא היה יפה כל־כך, שלם. הפגיעות שלו היו פנימיות".

דרור אסף ברעב כל פרט על נסיבות המוות, והוא משנן אותן וחוזר אליהן, כאילו אפשר הפעם לעצור את גלגל הסרט הזה רגע לפני המכה הקשה. "גיא הלך לרופא לפני היציאה לשטח. נודע על חוליית מחבלים שחדרה לשטח שהיה בשליטת צה"ל מצפון לראש הניקרה. הוא התלונן על כאבי בטן. הרופא לא גילה מימצא קליני, נתן לו כדור הרגעה וגיא יצא. הגשש הבדווי שהיה איתו נהרג ראשון, כשקפץ ממש מעל ראש של מחבל מסתתר. גיא נפל אחריו, אבל היה בהכרה כל הדרך לבית־החולים. כל הכוח שלהם נפגע".

אתה מתנסה בסתירות פנימיות, עכשיו, כשאתה מעצב את תערוכת ה־40? עניינים שכרוכים בערוב ההכרזות הלאומיות החגיגיות עם המחיר האישי שלך?

"אני לא חושב שהייתי בוחר בדרך אחרת לחיי. כל הווית החיים שלי, כל הדרך שעשיתי עד היום, הכל קשור לארץ. היו לי הרבה הזדמנויות להתפתות להשתקע בחו"ל. אני לא יכול. אני שייך לכאן, וזה כולל גם עיצוב תערוכה ל־40 שנות עצמאות. אני אוהב את ירושלים, וגם בגללה אני נשאר כאן. אבל אני לא מקבל את הנפילה של גיא כמובנת מאליה. אם התעוררו בי סימני שאלה זה רק בקשר להתרחשות שם בשטח, כשהוא נהרג. נאורה אשתי ואני היינו רוצים שמקרים כמו האסון של גיא לא יקרו שנית, שידעו להתנהג אחרת. אבל מעולם לא היו לי מחשבות של: די, תרמתי, עכשיו אני נוסע למקום אחר. שלושה חודשים אחרי שגיא נפל חתמנו על אישור נוטריוני שאנחנו מרשים לבתנו הילה לשרת בגדוד שגיא היה בו, רחוק מאיתנו, בקו לוחמה. פתאום הבית התרוקן, ודווקא בתקופה שהיינו זקוקים לתמיכה".

איך ממשיכים בתיפקוד בכל זאת?

"כבר בימי האבל החלטתי שעלינו לחזור לתפקד עם כל המיגבלות. נאורה היא מורה בתיכון. אחרי שהילה התגייסה נשאר איתנו בבית משה, בן 14, שעבר משברים קשים אחרי האסון. עזרנו לו. הבנו שאנחנו מוכרחים להמשיך, אחרת נשקע שקיעה נוראית".

אתה מוצא את עצמך נילהב בבניית ביתן כמו הביתן לחינוך ותרבות?

"זאת עבודה מלהיבה. גם אם אני לא שמח מאז שגיא נהרג, אני מתפקד, אני יכול להתלהב מאתגר כזה. החינוך נראה לי נושא חשוב ממדרגה ראשונה. איזה דור אנחנו מגדלים פה שיבוא במקומנו. איך מגישים 40 שנות חינוך ותרבות, בלי להכביד בעומס מידע. במהלך התחקיר על הנושא גיליתי הרבה דברים שלא ידעתי על החינוך בארץ. נותרתי פעור פה מול תופעות. עם ישראל צריך לדעת שמלבד חוויות פוליטיות וטראומטיות – יש עשייה בלתי פוסקת, גם בחינוך. יש דברים שיכולים להיות מקור לגאווה, והם נידחקים לפינה, כי מה שמנצח תמיד זה העניין הנגטיבי. אני רואה את האור בקצה המנהרה הזאת. זוהי מדינה יפה".

היית שותף בתערוכות צה"ל בעבר, היית ער השנה לשמחה היזומה העצומה, ההיקפית, המיסגנית. תערוכת ה־40 היא חלק מזה, לדעתך?

"אני לא קושר דבר לדבר. אהבתי לראות את מיפגן צה"ל, בלי לחשוב כמה מעילים לחיילים אפשר היה עוד לקנות בכסף שהוצא על זה. גם תערוכה היא דבר כזה, רגע של נחת בתוך הרבה מאד רגעים קשים".

איך היה איתך גיא בעבודה העכשווית?

"גיא נימצא אתי 24 שעות ביממה. אני רואה אותו כל הזמן. מה שקרה שינה את כל סקאלת הצבעים שלי בעבודה. אבל כשהכנתי סקיצות לביתן לחינוך ותרבות לא יכולתי לחשוב באפורים. הלכתי נגד החשיבה השלטת בחיי עכשיו, הייתי מוכרח לחשוב על ארום, לבן, ירוק. אם זה היה תלוי בי הייתי תולה בכניסה לביתן תמונה של גיא בגודל שתיים על שתיים. הוא יחסר לי מאד בפתיחה. תמיד היה שמח על ההישגים שלי".

ההישגים שלו עכשיו הם מקור תמיכה והסחת הדעת, אבל גם לחיצה מתמדת על תחושת ההחמצה. "אני הספקתי הכל. בקרוב ייצא שטר כסף חדש בעיצוב שלי. אז אצייר עוד 20 בולים, אז מה? הייתי כבר מוכן להזדקן בשקט. כואב לי שגיא לא זכה לעשות כחיי".

והוא חוזר למשרד המבולגן שלו. ברעש הטלפונים, בתוך ערימות של סקיצות, בנסיעות מזורזות לנגריות ובתי מלאכה בקצווי הארץ, הוא מעביר את הימים. ■

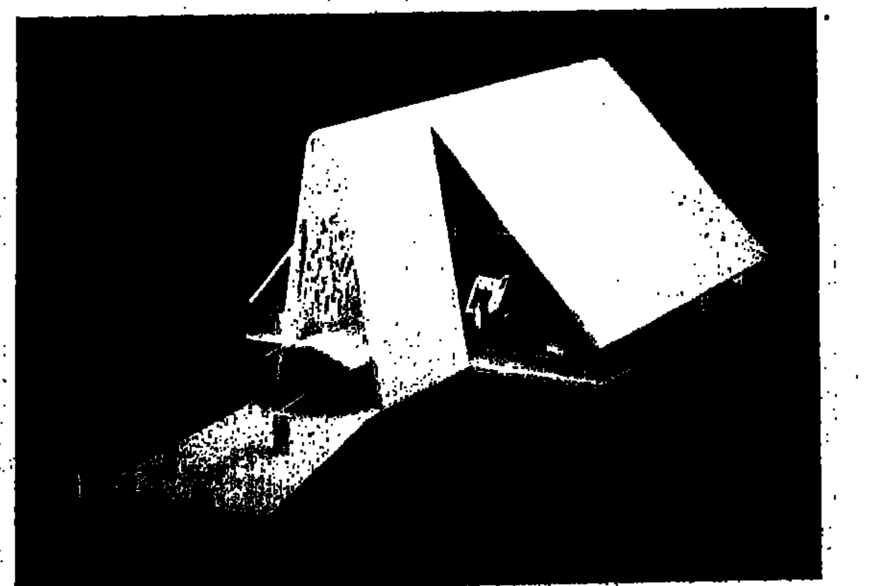

ביתן החינוך – כמו ספר פתוח

דרור בן־דב מעצב בתערוכת את ביתן החינוך והתרבות, ביתן התחבורה, ביתן מפעל הפיס, ביתן בזק. והתפיסה העיצובית שלו מגישה מידע בגודל, בתימצות סמלי. הוא מייעד תצוגה ל־800 אלף מבקרים, שעוברים במהירות וקולטים מקסימום אינפורמציה. העיצוב המודרני מנצל אמצעים אודיו־ויזואליים, כמו שקפים וסרטים, ובן־דב שילב את אלה במיבנים שלו.

ביתן החינוך והתרבות (בצילום), בסיס של 130 טון פלדה, בגובה 1.60 מעל פני האדמה, יהיה מבנה בצורת ספר פתוח. בכניסה יתקל המבט באותיות גדולות נשקפות ממראות שוב ושוב. בניית של פרוייקט כזה נמשכת ארבעה חודשים והיא מפוזרת בבתי מלאכה על פני הארץ. במשך עשרה ימים בונים במקום, ליד הלונה־פארק, אחרי שלושה שבועות מפרקים.

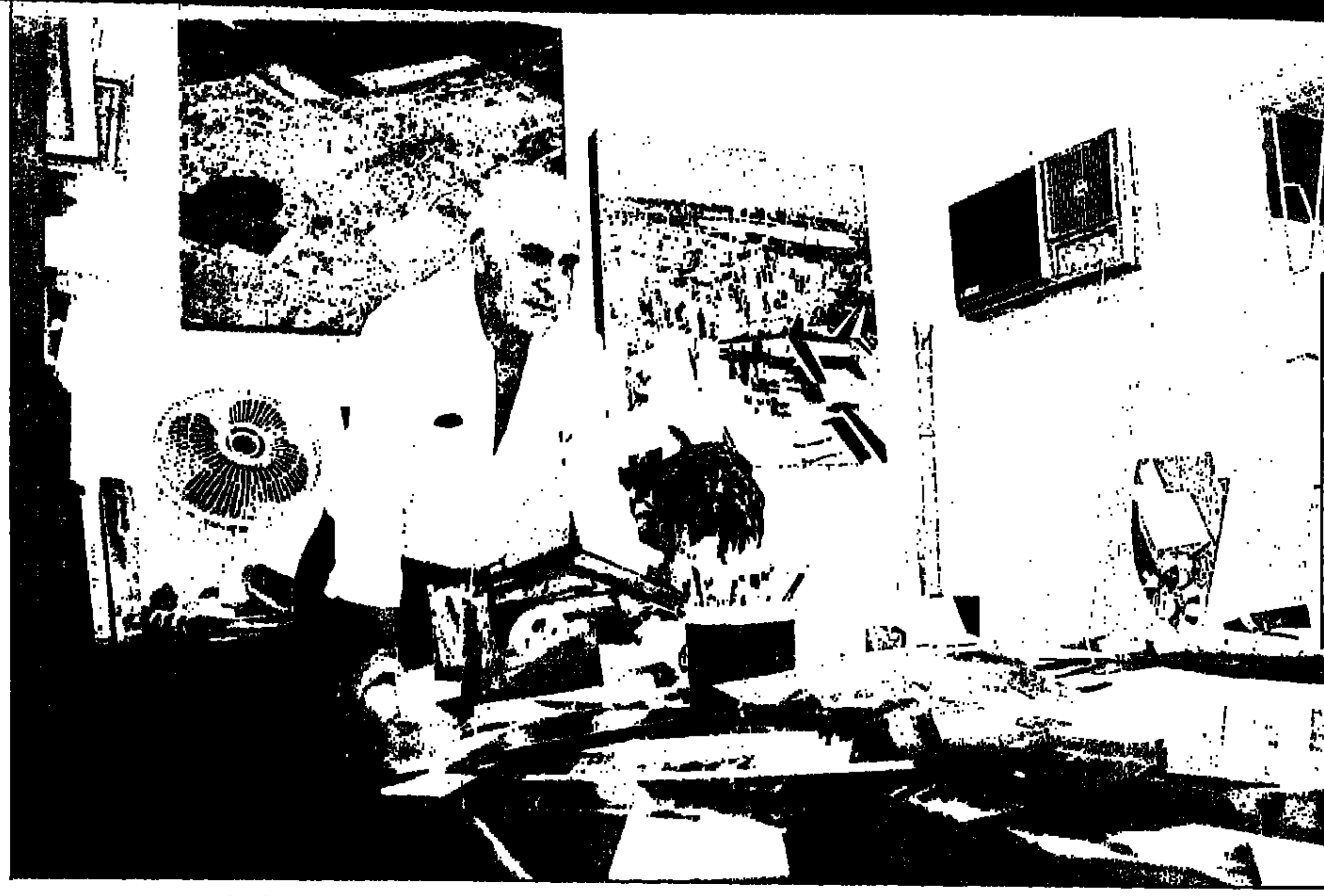

למעלה: דרור בן־דב במשרדו. בצילום מימין: ביתן רשות שדות התעופה בתערוכת ה־40 למדינה. תיכנון ועיצוב: נתן קירפיצ'ניקוב/דרור בן־דב.

גיא. הבן שנפל. "לו זה היה תלוי בי – הייתי תולה בפתח התערוכה תמונה של גיא, בגודל 2 על 2".

מיברק ממיטראן לגוראל

■ על הקשרים הטובים וההדוקים הנמשכים בין חיפה למארסייל זה שנים רבות, ידע נשיא צרפת פראנסואה מיטראן מידידו האישי הטוב גסטון דפר, ששימש עד מותו כראש עיריית מארסיי ושר־מרינה בממשלת צרפת.

נשיא מיטראן

אחרי מות דפר החליטה חיפה לכבד את זכרו ואת פועלו למען חיפה וישראל, של מי שנימנה על ידידיהן. הוחלט על הקמת מרכז תרבות קהילתי בכרמל הצרפתי. הפרוייקט נהנה גם מתמיכת נשיא צרפת עצמו וכך נמשך הקשר. אריה גוראל, ראש עיריית חיפה חשב כי טבעי הדבר, לשגר מברק ברכה למיטראן, כאשר נבחר בחודש שעבר לתקופת נשיאות נוספת. הנשיא השיב ואיחל לגוראל, אך טבעי היה משנבחר מיטראן מחדש לנשיאות לשבע השנים הבאות שיגר לו ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, מברק ברכה חם. השבוע נתקבלה בחיפה תשובתו של נשיא צרפת, בה הוא מאחל לגוראל, בין השאר: "שכל אחד מאתנו ימשיך להקדיש עצמו לחלק זה של העולם, היודע רק עימותים. על־מנת להבטיח את השלום, בבטחון ובצדק".

ראובן בן־צבי

בבוקר ערשה נבי גוזית (משמאל) צחוק מכל העולם, יחד עם חברו שלום קיטל. ובערב מצטלם ליחסי ציבור של שף כריסטיאן, בעל מסעדת אלהמברה ביפו, המגיש לו הביסים מקלחי תירס. המוכמש ששלחו לנו אומר כי גוזית למד מכריסטיאן כיצד לבטא את שמו במבטא צרפתי ולימד אותו לגלגל את האות רייש, כמו שהוא עושה בדיו. יופי לו.

המחוקק הלאומי

■ בתחרות הסמויה שמנהלים ביניהם הח"כים, נציגי הסיעות השונות, מי האיש שיזכה בתואר הח"כ בעל הצעות החוק הפרטיות הרב ביותר, מוביל נכון לעכשיו בני שליטא, איש הליברלים בליכוד. כשבוע שעבר אישרה הכנסת בקריאה שניה ושלישית הצעת חוק הקובעת מגבלות לראש רשות מקומית בתקופת ביניים, מבית היוצר של שליטא.

בני שליטא

הצעת חוק זו מצטרפת בגאון לשלוש הצעות חוק נוספות שיזם הח"כ ממנוחמיה. התר־קים הם: חוק השלטים, הנותן מעמד לרשויות המקומיות בהצבת שלטים בתחומי שיפוטן. חוק הרשויות המקומיות הקובע כי הבחירות העירוניות יתקיימו אחת לחמש שנים ולא אחת לארבע וחוק המרשם הפלילי הקובע קיצור תקופת האחריות הפלילית לקטינים.

א. בן־שוהם

"טרמפ" לירושלים

■ יו"ר המועצה המקומית בית־שאן, שלמה בן־לולו, עומד להתמודד על מקום ברשימת חרות לכנסת. "לא בשביעייה הראשונה, אלא בשנייה או בשלישית", כפי שהסביר בימים אלה ברוב צניעות.

מרגיז אותו כשמנסים להדביק להצלחתו בבית־שאן את העובדה כי סגן ראש הממשלה, דוד לוי, מתגורר במקום. מרגיז אותו, כי בין השניים יש ניתוק יחסים מוחלט. יש לזה גם רקע: בן־לולו הוא איש מחנה שמיר.

כשסיפר שלמה בן־לולו בימים אלה לעתונאים על בית־שאן, העיר אחד הנוכחים שלאור הנסיבות – ואם ייבחר בן־לולו לכנסת – כדאי יהיה לעשות "סולחה" בין השניים, שכן כך יוכל ראש המועצה לקבל "טרמפ" קבוע מירושלים הביתה.

תגובת בן־לולו היתה צוננת, כמי שאינו מאמין באפשרות של שלום בית כזה.

■ **מחיפה לוילנה** ■ בכל פעם שגינטר בליין, מנכ"ל תיאטרון מינכן כיום ובעבר מנכ"ל תיאטרון דיסלדורף, מגיע לארץ עם תיאטרונו לשורת הצגות – הוא מעורר קנאה אצל עמיתיו הישראליים. כך גם הפעם, כשבא עם תיאטרון מינכן על פי הזמנת פסטיבל ישראל, תיאטרון חיפה ומכון־גתה, להציג כאן שני מחזות. ומה הפלא, כשגינטר בליין מדבר על תיאטרון המעסיק 460 עובדים קבועים, תקציבו השנתי 33 מליון מארק, והכנסתו העצמית אינה עולה על 8 מליון ממכירת כרטיסים. מישראל יוצא התיאטרון הגרמני לבריה"מ, ויופיע במוסקבה, ריגה, ויהיה התיאטרון הגרמני הראשון שיופיע גם בוילנה.

■ **תגבורת לגן הפסלים** ■ גן הפסלים היפה בשדרות הציונות, שבדרך לכרמל, ובו 20 פסלים מברונזה, תרומת הפסלת אורסולה מלבין, יזכה בקרוב מאד ל"תגבורת": פסל אשה, מחזיקה ביונת־שלום.

הפסל החדש יעוצב על ידי האמנית אורסולה מלבין לבקשתו המפורשת של ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, והוא יוצב בכניסה לגן בטקס מיוחד. גן־הפסלים, הממוקם באחד הנופים המרהיבים של עיר הכרמל, משופץ באחרונה על ידי העירייה, שהציבה בו ספסלים חדשים, נטעה עשרות סוגי פרחים וריצפה באבן חלק גדול משטח הגן.

ראובן בן־צבי

חטבו את "דמוקרטיה"

■ במפגשים חברתיים, חש באחרונה המשפטן ד"ר זאב סגל במבוכת־מה של מספר משפטנים בכירים ואישים אחרים, להם שלח את ספרו דמוקרטיה ישראלית, שיצא בהוצאה לאור של משרד הבטחון. הם מודים לו, מברכים אותו, אבל חלק מהם נמנעים מלדבר על תוכן הספר. סגל לא הבין את פשר הדבר, עד שאחד המשפטנים הבכירים התוודה: לא הספקתי לעיין בספר, כתי, המתכוננת לבחינת בגרות באזרחות חטפה לי אותו, משתמשת בו כחומר־עזר." המחבר הסיק שזה מה שקרה גם לנכבדים אחרים מבין אלה שקיבלו ממנו את הספר.

עופר הילל

דתיים ...חולניים

■ פליטת־פה לא נעימה ארעה לראש הממשלה יצחק שמיר. בעת הביקור ביקנעם, שם קיבל אזרחות כבוד, דיבר בפני אולם מלא מפה לפה במתנ"ס המקומי על הצורך בליכוד כל חלקי העם. בין חלקי העם ציין "גם דתיים וחולניים". רוה"מ תפס מייד את טעותו ובתוך רעמי הצחוק בקהל התנצל: "סליחה, לא התכוונתי".

אילן גבריאלי, ראש המועצה המקומית של יקנעם, הרגיע את שמיר בעניין אזרח כבוד פטור מתשלום מסים למועצה.

אמיר גילת

זיום תיעוד בבריכת מלון "מוריה" באילת מסיבת פרידה מהמנהל אריאל זהרט. זהו יוצא לנהל מיצפה תת־ימי באיים הקריביים ומבטיחו "אשוב בעוד שלוש שנים, כשבני תרגיים לצמיליי". זהרט שלמד מלאכה של אריזות מתמחות, מציולוגיה ונוזל מזהאים, ויתר מעבר על שלידתו ליוסן כנציג משרד התיירות, לטובת מוריה. עכשיו יחליף אותו רמי דראל, זוהרי לאילת מנהל "שטנטמהי" ירושלים. בתצלום, זהרט ואורחת אקזוטית – חמי בן־עמי.
כתבה וצילום: בלהה דגורי

לובה אליאב והרב

■ במסיבת חברים העלה לובה אליאב זכרונות מימים רחוקים, כאשר סייע בהבאת ילדי טהרן לארץ במלחמת העולם השניה. לובה, חתן פרס ישראל ושזכה בהישג מרשים בבחירות המועמדים במפלגת העבודה, גילה ששם הילד הראשון שנשא או על ידיו היה יוסף גליקסברג. בינתיים גדל הילד והוא משמש כיום רב אשכנזי ראשי של גבעתיים.

■ **ראש העיר המזמר** ■ ליום הולדתה של גבעתיים, חיבר רוני אבירם מחזמר בשם רק בת 65. ראש העיריה יצחק ירון שר שם שיר שחובר במיוחד בשבילו, בליווי מקהלה של 30 תלמידי כיתות ג'ד. מעבר המוסיקה נגמי ברנדס הציע לו לעשות הסבה מפוליטיקה לזימרה. ירון אמר שזה בא בחשבון אם וכאשר יחליט לפרוש מהעירייה.

רימונה שיף

בסיסמה "יחיק' הצנחנים – לצניחה בישראל" – הגיעו לארץ צנחנים מגרמניה, ארה"ב, קנדה, אנגליה ועוד. שיחות עם גרמנים. לא תמיד הם מבינים מה הולך כאן. "קורט ואלדהיים נבחר בבחירות דמוקראטיות", אומר לנו מישהו. אבל הוא נאצי! – "זה לא הוכח"...

מרדכי חיימוביץ
צילומים: יוסי אלוני, יצחק אלהרד
(יסקס נור)

פעם צנחן – תמיד צנחן

סגן תומאס שנצקי מן הבונדס־וֶהר (הצבא של מערב גרמניה) מוביל בלינקס־רכטס (שמאל, ימין) את חייליו למגרש האימונים של בית־הספר לצניחה במרכז הארץ. החום גבוה – וכך גם מצב רוחם של הגרמנים. מקצתם חיילים סדירים מקצתם במילואים. הם משיבים לסגן שנצקי במארש גרמני.

שלושים וחמישה חיילים בקבוצה ממערב־גרמניה, שבאו לכאן עם ותיקי צנחנים מסקנדינביה ובעיקר מארצות־הברית. בעוד כמה שעות הם אמורים לזנק עמם ממטוס הרקולס של חיל־האוויר ל"צניחות ידידות" בפלמ"חים. הגרמנים, כך ידגישו, באו לכאן על־חשבון חופשתם השנתית. אין הם בביקור השמי. ומושב שתמונותיהם לא יתפרסמו, כך לפחות דורש הנספח הצבאי שלהם בתל־אביב. צה"ל דורש, מהם כמו משאר צנחניו, לעבור "קלענוף" – אימוני קרקע בידי מדריכי צניחה ישראליים.

התפריט במגרש קבוע: גלגולים – גלגולי צנחנים (ימינה, שמאלה, ברכיים צמודות הגררה ("סמוגג") – התנהגות באוויר,

ובמטוס דמוי הרקולס – לומרים, כמובן, התנהגות במטוס.

החיילים מגרמניה, במדים אפורים, מזיעים ועושים את שלהם כמעט בלי לשאול שאלות. רק קלאודיה, צנחנית דקת גיזרה שנלוותה לקבוצה, רוצה לדעת באיזו מהירות עוברים הצונחים את

סף המטוס, ובאיזה מרחק יפלו, זה מזה, בהגיעם לקרקע. מאה ושמונים פעם נשמעה לפקודה "קפוץ", 180 פעם בצניחות חופשיות. זו לה הפעם הראשונה לקפוץ לצניחה אוטומטית. התשובה אינה מפורטת. ממילא החום עושה שמות בכולנו, ותוך מזה מגיע למגרש האימונים רץ מזיע, נושם ונושף: "הכל מוכן בשקם וגם הרס"ר מחכה".

בלי רגל – אבל עם כוכב

מחכים גם מפקד ביה"ס לצניחה אל"מ זאב ועמו כל מפקדת הבסיס. האורחים מגרמניה מתמקמים ליד אחד השולחנות. לצידם רואים כנפי צניחה גדולות של צה"ל והסיסמה "פעם צנחן – תמיד צנחן". מעליהם – פרושה חופת מצנח וצבעיה כתום לבן. מולם – בימה לכל הנכבדים.

בשולחן שלנו קליאו קראוויץ בן 72, מבוקה רטון שבמדינת פלורידה, "בוגר" צניחות. הדיין לגרמניה הנאצית בשלהי מלחמת העולם השניה ("כל צניחה כמו ריצת מרתון. אם לא אקפוץ, היום מחר – לא אוכל לקום מן המיטה").

ג'ים קלאוסטר בן 59, מצ'ארלסטון ניו־המפשייר, איבד את רגל ימין במלחמת קוריאה וקיבל את כוכב הכסף מידי הגנראל ווסטמורלנד. היום זו תהיה צניחתו האחרונה. "אני רוצה לנחות על האדמה שישו הלך עליה. הוא עשה רבות למעני ואני חייב להחזיר".

לצידם קולונל תאור, מפקד המשלחת מגרמניה והסגן, שנצקי.

על הבימה, בזה אחר זה, נציגי המשלחות.

הקנדי – קורא "הורה".

האנגלי – רוקע.

האמריקני – מצדיע.

איש לגיון הזרים – "תודה לכל מי שאיפשר את הסיור".

עכשיו עולה הסגן שנצקי. מדלג כמה מדרגות אך יורד מיד חוזר עם מגן גדול. "מוכרת למפקדת הבסיס". הינף יד של הסגן שנצקי וכל המשלחת הגרמנית על הרגליים. הוא שואג גְליק (בהצלחה, במזל) והם אָב (קדימה). כך שלוש פעמים. הוא גליק הם אב, קירות השקם הישן רועדים.

חמש פעמים בשנה – שואה

על מסלול ההמתנה למטוס, לאחר שהמצנחים כבר עימנו – הכל שקט יותר ופחות חגיגי. כמה דקות נותרו עד לחגירת המצנחים, והסמל (מיל.) ווילי באכמן מצטלם. מאחוריו הרקולס שכבר נחת ורומם מנועים. עמידתו בוטחת, רגליו פשוקות, ידיו תקועות בחגורתו, קליק קלאק. יש. חוגרים. מדריכו של ווילי באכמן מבקש ממנו להתכופף כדי לרשום את מספר המצנח שעל גבו. המדריך נקרא הצידה לכמה דקות. הסמל באכמן ממתין כפוף וצייתני עד שהלה ישוב.

"התלבטתי אם לעזוב עכשיו את העסק שלי" חושב הסמל באכמן בקול רם, אך עתה אין בלבו ספק שראוי היה קצת להזניח את המלון־מסעדה שלו בבאד רייכנהאל, כ־130 ק"מ ממינכן. "אתם מדינה נפלאה וגדולה" יאמר לי בהתחלה, כראוי להאמר בתחילת כל שיחה כזאת. התחלה ותמיהה בצירה: "התפלאתי כמה אנשים כאן דוברים גרמנית. חשבתי שהכל ירצו להינתק מגרמניה והגרמנית, אבל מצאתי כאן אפילו בני דור שני דוברים גרמנית. אולי הם לא רוצים להינתק מן התרבות שלהם?".

איך היה ביד ושם?

– "אני רגיל לבקר במקומות כאלה. הייתי בברגן בלזן ובמטהאוזן. בטלוויזיה אנחנו שומעים על השואה לפחות חמש פעמים בשנה. בסוף זה יביא להיפוך תגובה. צעירים רבים אומרים אנחנו לא אשמים, בכלל לא נולדנו או. חמש פעמים בשנה, זה מעל לנורמלי".

מה זה נורמלי?

– "פעם בשנה".

הקשר של רב"ט טים בוקמבאייל, בן עיירה ליד קלן, עם ישראל – גלוי ונראה לעין. על הצוואר – שרשרת עם שמה של מיכל, חברתו מרעננה. טים התנדב לצבא לפני שנתיים. בעוד חודש יסיים את השירות. חמש פעמים כבר היה בארץ, והרב"ט הבלונדיני הנמוך, מתכוונן לשוב לכאן.

"רק בגלל מיכל?"

– "לא רק. הארץ שלכם מושכת. זו הרגשה הכללית שלי".

"מה ישראלי מאוד בישראלי?"

– "אתם מגיבים בעצבנות על כל דבר".

ואלדהיים נבחר בצורה דמוקראטית...

מנועי המטוסים רועמים, הרעש מקשה על ניהול שיחה. אנחנו נקראים לעלות למטוס. הדלתות ננעלות.

כנפי ההרקולס מכסות עכשיו את רחובות ראשון־לציון, עוד סיבוב מעל הים, ותלות פלמ"חים ערוכים ומוכנים לקראתנו. כולנו בחוץ, עוד דקה וכולנו שוב על הקרקע.

בוקמבאייל: "מימי לא היתה לי צניחה כל כך בטוחה". בדרך, המצנחים תפוסים על גבינו, יאמר לי ווילי באכמן: "אני מקווה שהציטוטים יהיו מדוייקים, ועוד דבר אני רוצה להוסיף. לפעמים אתם טועים. למשל ביחס שלכם לואלדהיים. הוא הרי נבחר בבחירות דמוקרטיות. אין מה לעשות".

"אבל הוא היה נאצי"

– "כולם היו או נאצים ותוך מזה, איש עדיין לא הוכיח את זה בבית משפט".

הדיבור על ואלדהיים אינו נוח גם לד"ר מנזינגר, רופא ממחוז פאלטינאט, ליד קייזרסלאוטרן, בגבול עם צרפת. "אין בידינו די מסמכים", הוא קובע, תוך שהוא מטפל בידו של צונח ישראלי. תחילה חבש את ידו של הישראלי החובש בשטח, אך הד"ר מנזינגר מתעקש לפרק את התחבושת ולטפל מחדש. כך, טיפל גם בוייטנאם שם שירת עם הכוחות האמריקנים.

ברקע שומעים שירי לכת לקראת טקס הענקת כנפי הצניחה. השמש גם היא מתחילה לצנוח לים. הצל של פלמ"חים מתקרר והולך. הרופא מפאלטינאט מסביר כי זה לו ביקורו הראשון בארץ, אך עימו כבר כמה מסקנות. "כולם רוצים לתקוף אתכם – אך כוחכם רב. אתם תמיד במצב מלחמה, מלחמה איטית עם טרוריסטים. המלחמה שוב אינה בין חיילים אלא בין אזרחים".

"אני", ממשיך ד"ר מנזינגר, "לא הייתי בצבא הגרמני. הדור שלי חושב דברים טובים על ישראל. כולם טובי לב וידידותיים עמנו. אני מופתע. העבר היה רע. רבים מבני דורי אינם מבינים כיצד רצח היטלר משפחות שלמות. הם לא מבינים וגם אני לא. אחרי ביקורי ביד ושם לא יכולתי לעצום עין. אתה יודע למה אני רופא האמור לסייע לכל. לנשים ולילדים. אני לא חושב שהעיסוק בשואה בתקשורת מוגזם. זה לא יגרום לתגובה הפוכה. אנחנו, הרפובליקה הפדרלית של גרמניה, אחראים לשואה. אני לא בא לדון עכשיו מה היה חלקן של מדינות אחרות, בעלות ברית. זאת שאלה, אך רק שאלה. העובדה שעם שלם עלול היה להימחק מן המפה, זה נורא. את זה אני לא יכול לתפוס, אתה מבין?"

באוויר שומעים את "כתתנו בלילה צועדת", כולם מצטרבזים ומתבוקים לקראת מסדר הסיום. קריאת שמות, לחיצות ידיים, תשואות.

החיילים מגרמניה הם הראשונים להצמיד לחזם כנפי צניחה של צה"ל.

העמותה לתיירות
ת"א-יפו

משרד התיירות,
המחלקה לעידוד
תיירות פנים

התאחדות המלונות
סניף ת"א רבתי.

הקיץ הוא הזמן לבלוי חופשה רבת חוויות בתל אביב. עיר אמיתית – עם כל ההנאות: מלונות ומסעדות, בילוי ובידור, תרבות וארועים, חוף ים ארוך ויפה וטיילת מקסימה. יפו העתיקה ותל אביב החדשה – לרשותך 24 שעות ביממה.

טוב לי בתל-אביב

כרטיס הנחות לכל אורח

כרטיס הנחות יימסר לכל אורח במלונות תל אביב המשתתפים במיבצע. בכרטיס – שמות, כתובות וגובה ההנחה של בתי העסק השונים. המיבצע בתוקף בחודשים יוני – יולי 1988.

מחירים מיוחדים במלונות

5 כוכבים דה לוקס

- דן תל אביב, 03-241111: 126 ש"ח ב-7 תשלומים.

5 כוכבים

- דן אכדיה, הרצליה, 052-556677: 105 ש"ח ב- 7 תשלומים.
- דן פנורמה, תל אביב, 03-663311: 77 ש"ח ב-7 תשלומים.
- במלונות דן המיבצע בסופי שבוע מינימום 2 לילות, לבעלי כרטיסי אשראי.
- קרלטון, תל אביב, 03-291291: 120 ש"ח הנחות והפתעות יוגרלו בין אורחי המלון. עד 25.9.88.
- רמדה קונטיננטל, 03-296444: 84.5 ש"ח הכניסה באמצע השבוע לפיאנו בר חינם.
- מוריה פלאזה, 03-299555: 82.5 ש"ח לשוהים 2 לילות – כניסה חינם לערבי ריקודים במלון.
- השרון, הרצליה, 052-575777: 182 ש"ח לכל הזמנה מגבת שיזוף וסלסלת פירות, המיבצע לאמצע השבוע בלבד ויימשך עד 15.7.88.

4 כוכבים

- בזל, 03-244161: 62 ש"ח, (ע"ת).
- טל, 03-455281: 57 ש"ח.
- רמת אביב, 03-413181: 28 ש"ח.

3 כוכבים

- אשל, הרצליה, 052-574431: 58 ש"ח, (ע"ת).

- מוס, 03-651655: 40 ש"ח, (ע"ת).
- סיטי, 03-246253: 51 ש"ח.
- תדמור, הרצליה, 052-572321: 37 ש"ח. מינימום 2 לילות.
- מקסים, 03-653721: 37.5 ש"ח, (ע"ת).
- חבקוק, 03-440011: מלון דירות, 10% הנחה לדירה לכל תקופה שהיא.
- אמבסדור, 03-5103992: 45 ש"ח.

המחירים כוללים לינה וארוחת בוקר לאדם בחדר זוגי ומע"מ. הנחות לילדים. פרטים נוספים במלונות.

הנחות בתל אביב מ-5% עד 50%

מוזיקה מחול ותאטרון – בית לסין, הבימה,* הקאמרי,* ענבל, התזמורת הקאמרית, נוה צדק, הבלט הישראלי, להקת בת דור, עומר כייאם, היכל התרבות. מוזיאונים – ארץ ישראל; לעתיקות, תולדות יפו, התיאטרון, היכל העצמאות. תל אביב; הלנה רובינשטיין. בית התפוצות, בית ראובן. גלריות – יפה רביבה, סטודיו אילן חסון, הולוגרפיה. מופעים ואתרים – החוויה הישראלית, הגן האקזוטי בגני יהושע, אתרי מגדל שלום. השכרת רכב – הרץ, אוויס, בואינג, באדג'ט, יורומקאר. סיורים – דן תיור, אגד תורס. מסעדות – הבילנצ'ס ההונגרי, נס בחוויה, א-לה-ים, שלדג, מעדני מיזרע, נטלי בלינצ'ס, תגלריה הלבנה. אופנה – משכית, לאה הרפז, אירן, אינדיה לנד-סטייל, פזית, ארט-י-שוק, יובל רביד, שבא. תכשיטים – דורי צ'נגרי עיצובים, גלריה לעיצוב התכשיט, תכשיטי לוי, סדן תכשיטים, ערן קרמיקה, עיטור, ספיר, ארט-טל, תכשיטי קאשי. מדליות ומתנות – שבא, מתנות לירון, תשמישי תורה, דגונים ענטיקים, צחובר. אופטיקה – גרוזובסקי י.ל. ובניו, טגר, אופטיקה טלמון. ממתקים – פראלין מאיר לשם, גודייבה. רפואה – מרפאת שיניים, הדר שרותי רפואה וסיעוד. קוסמטיקה – פרופסור אוסקר 9999, יאני, סלון משה. חשמל – הסוללה, לב אור, אפלייס.

★ התיאטרון הלאומי הבימה מעניק הנחה רק להצגות סלאח שבתי המתקיימות בהיכל התרבות.
★ התיאטרון הקאמרי מעניק הנחה לכל ההצגות המתקיימות בתל אביב רבתי, פרט לעלובי החיים.

כומר "כשר למהדרין"

יונתן אלכסנדר סַנֶשִי הוא כומר פרוטסטנטי בכפר נידח במערב הונגריה. שומר שבת וכשרות ובתו לומדת בתלמוד־תורה של בודפשט. חושב שנוצרי טוב חייב לקיים את הנאמר בתורה.

נפתלי קראוס

הוא פותח את מכתבו (בעברית, כמובן) כגו הלשון:
"בס"ד, חמישי בשבת וארא תשמ"ח לפ"ק, תעי"א" (שפירושו תיבנה עירנו אמן והכוונה, "כמובן" לירושלים). והוא חותם "הק' אלכסנדר יהונתן סנשי", כש"הק" פירושו "הקטן", תוספת של ענווה וצניעות, שרק רבנים גדולים כותבים לפני תתימת שמם.

אבל הוא איננו רב כלל. אדרבה, הוא כומר, פרוטסטנטי אמנם, הנשוי לאלישבע ולהם ארבעה ילדים, הנושאים שמות עבריים, כמו חנה, יהודה, אידה ורחל. משמש את צאן מרעיתו בכפר ההונגרי הקטן, קַפּולנָאשנֵיק שבמערב הונגריה. את העברית למד במסגרת לימודיו התיאולוגיים, אך לא בזה הוא מיוחד וחריג בקרב עמיתיו הכמרים.

הכומר סנשי – סיפרו לי אנשים המכירים אותו מקרוב – הנו שומר שבת וכשרות. הוא אינו נוסע בשבת, אינו אוכל בשר־חזיר ובני קהילתו מודעים לכך ומכבדים את ה"שגעונות" של הכומר שלהם. מעשה באיכרה מכפרו של יונתן סנשי, שהביאה לו סל מכוסה במפית לבנה – הסמל המסחרי של "מתן בסתר" אחרי "הילולת החזיר", שהיא חגיגה עממית בכפר ההונגרי, בה משתתפים כל בני הכפר למגדול. ביקש הכומר להסביר לאשה הטובה, שתודה רבה, אבל הוא לא אוכל חזיר וכו', אך האשה הקרימה, הרימה את המפית ומתחתיה בצבץ אווז שלם, צלוי. "אנחנו יודעים כבוד הכומר, והנה, התחשבנו בכך..."

בתו הגדולה של הכומר, עוד לא בת 12, נוסעת בימי ראשון לבודפשט, מרחק נסיעה רב, כדי להשתתף שם בלימודי "תלמוד־תורה", על מנת לרכוש יידע בסיסי ביהדות. אביה מקיים קשר הדוק עם ידידים רבים בישראל וכבר ביקר כאן פעמיים. מעל דלת הכניסה של ביתם מתנוסס ציטוט מפרקי אבות: "רבי אלעזר הקפר אומר: הילודים למות והמתים לחיות והחיים לידון..."

הכומר סנשי, מסתבר, עושה את כל הדברים הללו, לא מתוך שהוא רוצה להתגייר ולהפוך ליהודי. כלל לא. הוא נוצרי טוב, החושב כי נוצרי טוב חייב לקיים את הנאמר בתורה, "ברית החדשה", בלשונו. אין הוא מסכים לכך שהנצרות ביטלה את השבת, הכשרות והחגים היהודיים. על נייר המכתבים שלו מופיע למעלה "בס"ד", בגדול, ואילו למטה ציטוט האומר "שקור וחזק". לשאלתי, מה פירוש ציטוט זה, הוא מגלה כי זה ב"התגלות יוחנן". בתשובה לשאלה נוספת, אם הוא מיסיונר, המקווה להביא את היהודים לאמונה ב"אותו איש", הוא מתחמק מתשובה ישירה וטוען כי תלוי מה אנחנו מבינים במושג מיסיון...

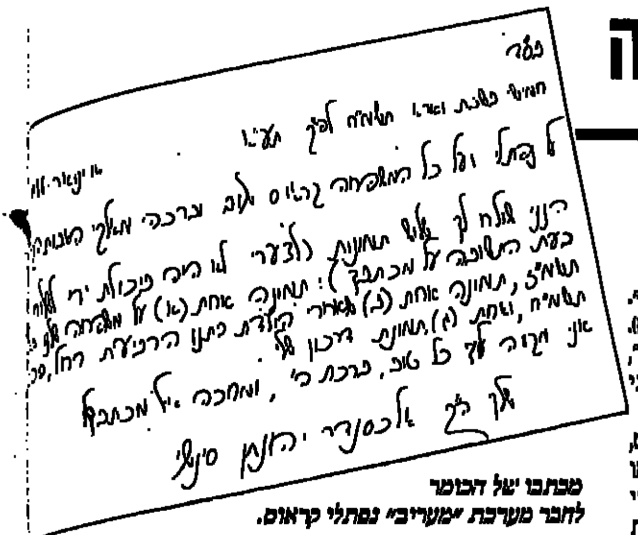

מכתבו של הכומר לחבר מערכת "מעריב" נפתלי קראוס.

חר עם זאת הוא לא שובע נחת מעמיתיו הכמרים, אתם הוא נמצא בעימות מתמיד. את דעותיו החריגות בדבר הזיקה של הכנסיה ליהדות בענין קיום המצוות, הוא פרסם בכתב־עת נוצרי פרוטסטנטי "המשקיף התיאולוגי" ועורר על עצמו ויכוח חריף.

הוא חי ממשכורת של 4,400 פורינט לחודש (כ-90 דולר), שהיא נמוכה אפילו ממשכורת של פועל בלתי מקצועי. יחד עם משכורתה של אשתו, אלישבע, ויחד עם תמיכה שהוא מקבל מהכנסיה ומהמדינה, הוא מגיע לכ-300 דולר לחודש וגם זה מעט מאוד למשפחה בת שש נפשות. על נסיעותיו לחו"ל הוא מספר, כי ידידים וכן הוריו והורי־הוריו עוזרים לו בפרנסה וידידים בחו"ל, בעיקר בשוויץ, שולחים לו כרטיס טיסה.

ישראלי שקבע להיפגש אתו בבודפשט, הוזמן על ידי הכומר סנשי למסעדה הכשרה של הקהילה החרדית, מסעדת "חנה", בנימוק שזה המקום היחיד בבודפשט שהוא יכול למצוא בו אוכל כשר והוא הרי אינו אוכל טרף...

במכתבו הקצר אלי, מלפני כמה שבועות, הוא שולח לי "ברכה מאלוקי האבות, הקב"ה" ומסיים ב"ברכת ה'".

★ ★ ★

אחרים מכמרי הכנסיה הפרוטסטנטית, בעיקר מהדרגים הנמוכים, סייעו בימי השואה בהצלת יהודים, בניגוד לכמורה הקתולית שלא נקפה אצבע בענין זה. גם בדיונים וויכוחים שנערכים מאז ועד היום על חלקם של הנוצרים בשואה ו/או הצלה, בולט ההבדל בין שתי הכנסיות. הפרוטסטנטים גם מלמדים עברית מודרנית, מוציאים לאור ספרי לימוד ודקדוק, אפילו יותר מהקהילה היהודית.

נראה שאין הכומר סנשי מפתח פעילות מיסיונרית של ממש בקרב יהודי הונגריה. בכפר בו הוא יושב אין אפילו יהודי אחד ולכן אין ענינו חורג מגבולות הקוריוז: כומר שומר שבת וכשרות יותר מהרבה יהודים מלידה...

הכומר אלכסנדר סנשי, אשתו אלישבע וילדיו.

רמינגטון סטיל - פרק אחרון

בשבוע שעבר ראינו אותו בפעם האחרונה בתפקיד רמינגטון סטיל. מיהו הכוכב החדש, פירס ברוסנן, שבגיל 36 קיבל פופולאריות עולמית בזכות תפקידו בסידרה. ברוסנן, המודע היטב למעמדו החדש, טוען: "אינני רואה את עצמי כ'חתיך החודש', ואני לא חושב שמישהו יבקש ממני להסיר את החולצה".

אביק גלבוע, הוליווד

לכל דור של צופי־קולנוע יש בלשים גיבורים משלו. בשנות השלושים היו אלה ניק ונורה צ'ארלס, בשנות הארבעים כיכב האמפרי בוגארט, ומאז פרוץ הטלוויזיה יכולנו לראות עורכי־דין כמו פרי מייסון, או הרפתקנים כמו מאגנום.

אך בשנים האחרונות דרך כוכב חדש, כדמותו של פירס ברוסנן, בן 36, שקיבל פופולאריות עולמית בזכות תפקידו בסידרה "רמינגטון סטיל". הצופים התחילו לנטוש את טום סלק, את לי מייג'ורס ואת "מיסטר טי", לטובת פניו המושלמות ועיניו הכחולות־כים של שחקן אירי זה. ברוסנן, המודע היטב למעמדו החדש, טוען: "אינני רואה את עצמי כ'חתיך החודש', ואני לא חושב שמישהו יבקש ממני להסיר את החולצה". באחרונה הוחמא לשמע ההשוואה בינו לבין קארי גראנט, מאז החל להפגין את כשרון־המשחק שלו, בהיותו סקסי, מתוחכם, שנון – ובעל נימוסים בלאדיים, כמובן.

הסידרה "רמינגטון סטיל" היא אתגר חדש לברוסנן, הואיל והיא מאפשרת לו לנצל את הופעתו החיצונית במסגרת התפקיד. הוא למד לפלרטט עם הבוסית שלו בסדרה, לורה הולט, וגם לריב איתה קצת – כדי שלא יהיה משעמם – תוך כדי פתרון התעלומה הבלשית. למעשה, לורה היא הבלשית האמיתית, ואילו הוא מספק לה השראה, בצטטו עלילות נבחרות מסרטים ישנים, כגון "הנץ ממאלטה", או "האדם השלישי". חבדיחות שלו גם משמשות אתנחתה קומית לסידרה.

"איזה מזל משוגע יש לך"...

כשמסתכלים על פירס, על המרקע ובחיים, אפשר לחשוב שהוא אחד הרווקים המבוקשים ביותר בהוליווד. למעשה, פירס נשוי. אפילו נשוי מאוד. העלמות ההוליוודיות שניסו לפתותו גילו, כי קשה מאוד לנתק אותו מאשתו, שחקנית ילידת אוסטרליה, קסאנדרה (קאסי) האריס, בת 36.

האריס, שהתפרסמה כאחת מנערות ג'יימס בונד, בסרט "לעינייך בלבד", מודעת היטב לעובדת היותה נשואה לאחד הגברים הנחשקים ביותר בשטח, אך נראה כי עובדה זאת אינה מדאיגה אותה. המעריצות של פירס שולחות לו יותר מ־500 מכתבי אהבה בשבוע, ולעתים קרובות הן מתייחסות – ולא בעדינות יתרה – לעובדת היותו "תפוס" כל כך. לקאסי הן אומרות דברים כמו, "בחיי, את נשואה לחתיך הזה, איזה מזל משוגע יש לך!".

פירס אומר על כך: "הנשים האלה לא מבינות, שלמעשה, אני הוא בן־המזל. אני לא מסוגל להעלות בדמיוני איך זה להיות נשוי לאשה אחרת". פירס הוא איש־משפחה מסור, המבלה חלק גדול מזמנו בחברת ילדיו: שארלוט, בת 15, כריסטופר, בן 14, ושון וויליאם, בן חמש.

פירס ברוסנן וקאסי האריס נפגשו ב־1970. "היא היתה יפהפיה משגעת, בעלת שיער בלונדיני נהדר, שופעה כולה, ואילו אני הייתי שמן מרי, עם שיער קצר, שבאותה תקופה היה משומן בבריל־קרים, לצורך תפקיד כלשהו", אומר פירס. "נראיתי מגוחך, אבל היופי שלה הקסים אותי. לא העלתי בדעתי שהיא תסכים להיות אשתי, אך מרגע שראיתי אותה – ידעתי שאני רוצה בה".

קאסי, מצדה, מודה כי בתחילה לא גילתה התעניינות. הוא נראה לה בזמנו "גבר שנראה מוזר, עם תספורת קצרה, שמן מרי – לפחות שעכשיו הוא רזה מאוד. לא תיארתי לעצמי שאדם כזה נהדר שוכן מתחת לכל השומן הזה".

הרומן ביניהם פרח במהירות, וזמן קצר לאחר מכן התחילו לחיות יחד. כפי שמציינים שניהם, באותה תקופה נישואין לא היו חשובים, כל עוד מערכת־היחסים היתה טובה. "לא ראינו כל פסול בסידור בינינו. היינו מאוהבים – ורק זה היה חשוב". אך ב־1977, כשהיו להם כבר שני ילדים, החליטו סוף־סוף להתחתן. "המוסר הקאתולי שלי תפס אותי בסוף", אומר פירס. במהלך הטקס בכו שניהם כמו תינוקות, לדבריהם.

את ההצלחה בקריירה זוקף פירס ברוסנן לשורת צעדים ממולים ולעתוי מוצלח. היתה לו ילדות די קשה באירלנד, שם גידלו אותו סבו וסבתו. הוריו נפרדו בהיותו ילד קטן, ואמו עקרה ללונדון, שם נישאה שוב. בגיל 16 יצא פירס לעבודה בלונדון, ביחסי־ציבור של חנויות גדולות, בהן הרוד'ס וסלפריג'ס, אך בשלב מסויים התחיל ללמוד משחק – ומיד נדלק על העניין. הוא הופיע במספר תפקידים בווסט־אנד של לונדון, בהצלחה בלתי־מבוטלת.

"פיספס" את ג'יימס בונד

ב־1981 קיבל תפקיד בסידרת טלוויזיה, וכשנודע לו שהסידרה עתידה להיות משודרת בארצות־הברית, החליט לנסות לנצל עובדה זאת כדי להכיר מפיקים הוליוודיים חשובים. "בדיוק קנינו בית באנגליה, ולא היה לנו גרוש. אז הלכנו לבנק ולווינו 4,000 דולר להוצאות. אמרתי למנהל שאני עומד לקבל עבודה באמריקה – שקר מוחלט – וכך הגענו לקליפורניה ממש ולטונים, מצויידים בתקוות בלבד. הואיל ולא היה לי כסף, נסעתי מאולפן לאולפן לראיונות בגרוטאה שכורה".

למזלו, חברת MTM גילתה בו התעניינות לצורך הסידרה "רמינגטון סטיל", שהיתה אז בשלבי תיכנון. פירס וקאסי חזרו לאנגליה, לחכות להזמנה הרשמית להתחלת העבודה על הסידרה, אך עברו ששה חודשים לפני שהחליט האולפן להתחיל בפרוייקט. בינתיים הסתובב פירס אנה ואנה בביתו החדש וכסס ציפורניים בעצבנות. הוא נאלץ לדחות מספר הצעות טובות לסרטים, בשל הסידרה. בסופו של דבר הגיעה ההזמנה מהוליווד, ופירס, לאחר שהצליח לשכנע שוב את מנהל הבנק, יצא לאמריקה. "היום, הבנקאי שלי מאוד מאושר", הוא אומר.

ב־1986, כאשר הופסקה הסידרה "רמינגטון סטיל", הוצע לברוסנן תפקיד ג'יימס בונד, במקום רוג'ר מור. הוא קפץ על המציאה, רואה את עצמו כשלישי בשורה מכובדת של ג'יימס בונדים. אך ברגע האחרון הוחלט לחדש את הסידרה, והואיל והחוזה שלו עם החברה עדיין לא פקע – ברוסנן נאלץ לוותר על הזדמנות־הפז להיות סוכן 007, לטובת טימותי דאלטון.

"העסק הזה מלא הפתעות. עליי להודות, שבאותה תקופה ממש כעסתי על החברה. הם התלבטו כל הזמן אם להמשיך את הסדרה או לא, וכאשר הפכתי מצרך מבוקש וקיבלתי הצעה להיות בונד החדש – שינו את דעתם והתעקשו שאשאר ב'רמינגטון'".

את ההצלחה בקריירה זוקף פירס ברוסנן למזל ולעתוי מוצלח. היתה לו ילדות די קשה באירלנד, שם גידלו אותו סבו וסבתו. הוריו נפרדו בהיותו ילד קטן, ואמו עקרה ללונדון, שם נישאה שוב. בגיל 16 יצא פירס לעבודה בלונדון, ביחסי־ציבור של חנויות גדולות, בהן הרודי'ס וסלפרידג'ס. בשלב מסויים התחיל ללמוד משחק — ומיד נדלק על העניין. הופיע במספר תפקידים בווסט־אנד של לונדון, בהצלחה בלתי־מבוטלת.

אך למעשה, אילו היה מקבל את תפקיד בונד, היה ברוסנן קשור בחוזה לחמישה סרטים, שלאחריהם היתה דבקה בו תדמית מסויימת, אשר היתה עלולה להקשות עליו לקבל בעתיד תפקידים מסוג אחר.

בונד או לא בונד, פירס ברוסנן מסוגל עכשיו לספק תפקידים לעצמו. יחד עם קאסי, הוא הקים חברת־הפקה משלו, והיא, שמיטיבה לכתוב, עסוקה בכתיבת תסריטים, אותם מקווים השניים להפיק בעתיד. הופעת ברוסנן במיני־סידרה Noble House קיבלה ביקורות טובות, אם כי הסידרה עצמה הוגדרה כמסובכת ומבולבלת מדי. הסידרה, שהופקה בהונג־קונג, העניקה לברוסנן הזדמנות להוכיח, שהוא מסוגל ליטול על עצמו תפקיד חשוב בהפקה גדולה.

אחרים מפריקי "רמינגטון סטיל", מן השנים 1984־1985, צולמו באירלנד, אליה חזר ככוכב. "היתה זו חוויה מרגשת ביותר. הסידרה מאוד פופלארית שם. אפילו לקחתי איתי את אמי ואת אבי החורג, והם התפעלו מאוד מכל ההמולה סביבי. אני חושב שעד אז הם לא לקחו אותי ברצינות". למעשה, העתונות המקומית התייחסה אליו כאל הכשרון הגדול ביותר שקם לאירלנד מאז ג'ון מקורמיק. במהלך הביקור נפגש פירס ברוסנן גם עם אביו האמיתי, בפעם הראשונה מאז ילדותו. אך, לדברי ברוסנן, "הוא היה כמו זר בשבילי".

הפירסום וההצלחה אימשרו לפירס ברוסנן להשלים עם עברו, הילד האומלל והעצוב, שננטש על־ידי שני הוריו, יכול עתה להתייחס אליהם מעמדה של שחקן ידוע ונערץ. "קשה לומר שאדם מבוגר יכול לסלוח להוריו, על שהתייחסו אליו גרוע בילדותו, אך אם זה אפשרי, אני חושב שאפשר לסגור את הגולל על הפרק העצוב הזה בעברי". ■

"אני לא מסוגל להעלות בדמיוני איך זה להיות נשוי לאשה אחרת", אומר פירס ברוסנן, "רמינגטון סטיל" שבסידרה. פירס נראה כאן בתמונות בחברת אשתו ודוגמנית: קאסי האריס, שחקנית בזכות עצמה, שהתפרסמה כאחת מנערות ג'יימס בונד בסרט "לעינייך בלבד".

...וזה רק קצה הקרחון.

דרום אפריקה

לראות את עיניו הנתצות של איש שבט אקווטי בשעת ביצוע טקס עתיק יומין שמקורו לפני אלפי שנים... זוהי חויה שקשה למצוא דומה לה במקום אחר בעולם.

... וזה רק קצה הקרחון. דרום אפריקה. כפרים ציוריים ובהם אנשים רב-גוניים, כל אחד עם התרבות, הפולקלור והשפה האוטנית לו. ערים מודרניות, סגנונות ארכיטקטורה מתקופת המתיישבים הלבנים הראשונים, מרכזי קניות אופנתיים, נתיב היין המפורסם....

דרום אפריקה. ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, מציעה לך 1001 דרכים שונות לפגוש במגוון עשיר זה של אנשים, ערים, כפרים. שער הראנד הנמוך, הופך את טיולך להצעה אטרקטיבית גם מבחינה כלכלית. בוא וגלה את דרום אפריקה, גם אתה. עכשיו כדאי לך יותר מתמיד.

03-257950, 257367.

דרום אפריקה-רעיון לא יקר.

מישחק הכוחות

תפוס מחסה

לא לכל גבר מתפרבר קורה מה שקרה למייקל דאגלס ב"חיזור גורלי". הנה צרור סיטואציות – ואיך לצאת מהן בשלום. טוב גם לנשים.

אלכס פז

הייתי צריך להישאר מאוחר. זה היה בלתי צפוי".

"היה לי פנצ'ר והגלגל הרזרווי לא התאים".

"הייתי כל הזמן במשרד, אם לא קיבלת תשובה, כנראה שהטלפון שלנו מקולקל".

"אל תאמיני לכל מה שמרכלים. את יודעת שאני בכלל לא סובל אותה".

כמה פעמים השתמשת במשפטים אלה ודומיהם, כאשר רצית לתרץ בפני האשה שאתך, האוהבת והחוקרת, את העלמותך המוזרה, בשעות בהן היית אמור להיות במחיצתה? יתכן שזו האמת העירומה ויתכן שבאמת היית במשרד עם טלפון מקולקל וגלגל רזרווי מפונצ'ר, או סתם קפצת לביקור אצל ידיד. אבל עדיין רגש אשמה קטן מקנן בך, האשה מביטה בך במבט מוזר ויש לך תחושה מוזרה, שלמרות אמירתך את כל האמת – אתה עדיין שקרן מחורבן.

אם תירוצים נבובים כנ"ל משביעים את רצונך – ואת רצונה – הפסק לקרוא הלאה. אם רצונך ללמוד מדמיונם של אחרים ולהעשיר את אוצר התירוצים שלך – המשך.

שיטת הפנצ'ר המתוחכם

בחר בידיד החותם את פיו בשעת הצורך. תן לו את מספר הטלפון שלך והטל עליו את ההנחיות הבאות:

בשעה שמונה ושלושים בדיוק טלפן אלי הביתה מטלפון ציבורי, ברחוב הומה. אשתי תענה לך. ספר לה שנתקעת עם הרכב ושאתה זקוק בדחיפות לעזרה. הוסף, כי אם אני עסוק מאד, כבר תמצא מישהו אחר, אפילו שזה היה האסימון האחרון שלך.

מי יסרב לחבר במצוקה? אתה נושק קלות לאשה, מכסה את הילדים ולוקח איתך את ארגז הכלים. מרגע זה אתה חופשי כפנתר כחול.

חשוב מאוד! לפני שאתה חוזר הביתה אל תשכח: לדחוף את היד לתוך המנוע, לא כשהוא עובד, ולמרוח את פניך, ידיך ומכנסיך. אל תדאג. הלכלוך יירד ואם לא, יתכן שגם זה היה כדאי. מה־גם, שאת הבגדים בלאו הכי מכבסת אשתך.

אגב, השיטה הזאת, כמו גם האחרות, מתאימות גם ביחס ל"לא חוקית". וכמובן – הן טובות לשני המינים. צריך רק להחליף את המינים בשורות אלה.

שיטת המילואים והראיון

שיטה מומלצת לסופי שבוע קצרים. בעלת אספקטים שליליים מבחינת נוהלי הצבא.

השג לך צווי קריאה חתומים כדת וכדין. בחר את המועד הרצוי ומלא את פרטיך האישים בטופס. שלשל את המכתב בדואר ואם יתמזל מזלך, יגיע לביתך תוך שבוע. לעולם אל תפתח את המכתב לבד. תן לאשתך לעשות זאת. ואל תשכח לגדף את קצין הקישור ולהבטיח שתדרוש ראיון עם המח"ט.

רווח כפול. יש לך כבר יום חופשי אחד, יום הראיון: "את יודעת איזה בלגן זה בצבא. מזמינים אותך בשתיים ורק בשמונה מגיע המח"ט ויש עוד עשרות בתור לפני. אפילו לטלפן לא נותנים".

אם "הראיון האמיתי" היה מוצלח, אתה ממשיך במילואים כי לא שיכנעת את המח"ט. אם נכשלת בפגישה האמיתית, אתה מודיע בבית שהצלחת לשכנע אותו ודוחים לך את המילואים.

שיטת האמת הצחורה

חורף. זה הרגע מבילוי סוער ומלהיב. אדי הבושם נודפים ממך, כתמי שפתון מפוזרים על צווארון חולצתך המקומטת.

"איפה היית?" שואלת רעייתך, בטון חשרני ומוצדק.

"סתם, הייתי עסוק ב'חפוז' עם איזו חתיכה שפגשתי בדרך. תראי, אפילו לא הספקתי לסגור את החנות".

אמרת את האמת, כל האמת, שום דבר מלבד האמת. והאשה שאתך: "נו, באמת...".

אתה ממשיך בתיאור אמיתי: "היתה גם חברה שלה, רציתי לעשות 'קבוצתי', אבל כבר לא היה לי כוח".

"אוישו מספיק עם השטויות. האוכל מתקרר, בוא שב" והיא נושקת לך, לא מאמינה שאתה כזה כובש זריז ומוכשר. במקרה הגרוע היא תתייחס לדבריך כאל בדיחה גרועה. במקרה הטוב תהיה משוכנעת שזו בדיחת השנה, שמישהו בכלל מסתכל עליו.

חנן ליס והמסוק הכי מהיר בארץ. צילום: נאור רהב.

מסוק

גאול נראה צנוע. בלי צבעי טכניקולור עזים ושאר קישוטים. סתם־מסוק, בצבעי טורקיז־ירוק. לא סתם־מסוק, כשהוא מרחף במהירות מרהימה, מותיר את רעיו הרחק מאחור.

לא מכבר טס בו מילוהסטר סאאולנה ברוקי 3 שהוסרט בישראל. "מתופש למסוק תקיפה סובייטי", מספרים טייסיו, חנן ליס ואורי גולדשמידט. ליס, טייס ותיק בהליקסטר, חברת־בת של מרום, המחזיקה את ה"גאול" היחיד בישראל מסביר: "אין להשוות אותו לשום מסוק אחר. הוא מהיר יותר, מגיע לכל מקום, נוחת בכל מקום, לא צריך להתקין בו מיתקן מיוחד לצילומי וידיאו. הוא כל כך יציב שאפשר לצלם בתוכו מהכתף ולקבל צילומים חדים וטובים. שלוש שעות יכול לשהות באוויר ללא תידלוק, ואם בכל־זאת חסר דלק, אפשר לנחות בלי בעיות ליד כל תחנת דלק. לתדלק – ולהמשיך".

תוצרת אירו ספסיאל, צרפת. מנוע אסטזור, 590 כ"ס, רב־דלקי. מתוכנן לטיסות יום ולילה. מסוגל לשאת טייס+4 נוסעים. מהירות מירבית, נא לשים לב, 185 קשר לשעה – 290 קמ"ש נחשב למסוק יציב ובטיחותי, מוגן מאחור על ידי מניפה. שוקל כ־1,000 ק"ג, מותר לשאת בו 700 ק"ג. שיעור נסיקה מירבי רצוף: 4,500 רגל לדקה.

מלבד כיכוב בסרטים יש ל"גאול" מטרות שימושיות נוספות. לדברי חנן ליס, המסוק הזה יעיל מאוד בהעברת חולים במצב קשה, בשל מהירותו, כפולה יחסית למסוקים אחרים. בגלל אותה סיבה, הוא עשוי להיות יעיל במיוחד בחיפושים אחר נעדרים במקומות נידחים. הוא מתאים לבדיקת קווי חשמל עם ציוד אינפרא, להסעת ילדים לקייטנות, למופעי ראווה בתגיגות ועוד.

אכן, מנצלים אותו לדברים כאלה. מעשה בזוג מקרית־גת, שביקש להטיסו היישר אל אולם החתונות. התן־כלה נחתו ליד האולם, ומסביב כל קרית־גת צהלה ושמחה. או סיפור אחר: בישוב הנוצרי שבצפון, כפר יסיף, היה טקס הטבלה משפחתי. כל בני המשפחה הוטסו במסוק לפתח אולם התגיגות. ויש תיירים עם בקשות מיוחדות, להביא אותם למקומות נידחים, או לפיסגת המצדה, שרק מסוק יכול להגיע אליה.

הצרפתים התחילו לייצר את "גאול" בסוף שנות השישים, כמסוק תקיפה צבאי. בתחילת שנות השבעים החל בייצורו גם לשוק האזרחי האמריקני, ועד מהרה הפך להיט. וכמה עולה התענוג הרבה. שעת טיסה עולה ללקוח כ־675 דולר. למעוניינים, "גאול" עולה כ־200,000 דולר, במצב משומש. לעת־עתה הוא יחיד בארץ.

עמית דובקין

קולר או מצנן

לחיים

Cooler, או מצנן, הוא משקה עממי שהופיע בתחילת שנות ה־80 בקליפורניה. התכונות המאפיינות את המשקה הזה דומות לאלו של בירה: ■ הוא נגמע בכמויות נדיבות ונועד להרוות צמא בימי הקיץ החמים; ■ תכולת האלכוהול 3%–4% ואף למטה מזה; ■ הוא מוגז; ■ נגמע קר; ■ אך שלא כמו בירה, קולר עשוי מיצי פירות ובעיקר סירופים ותחליפים של מיצי פירות; ■ ושוב, שלא כמו בירה, יש לו מתיקות קלילה ועדינה מאד.

מכל האמור לעיל מובן מה מקום המצנן במיבחר הבקבוקים המאכלסים את מדף המשקאות. זו וריאציה על הנושא, בירה ומשקה קל גם־יחד. קולר מיועד להרוות צמא ולערוב לחיכם של מי שאינם שותים בירה. קהל היעד שלו הם נשים ונוער בגיל שלפני צבא. המצנן מזכיר בכמה מתכונותיו את ה"לונג דרינק", אך שונה ממנו, בהיותו עשוי מתמרים יותר זולים, בלי ליקרים יקרים ומיצי פירות טבעיים. המצנן עשוי על בסיס משקה קל, נגמע בקלות ואינו "משביע" מייד.

בארץ נעשה לפני שנתיים נסיון כושל ליצר מצנן. "כרמל" הוציא את "ארוטיק", שנכשל מפני שהיה בעל תכולת אלכוהול גבוהה, 6%. חומרי הטעם והריח שלו התקיפו את הגומע בעוצמתם, ובלט מתוכם טעם מוגזם של שקדים מרים. כיום מצוי בשוק הישראלי מצנן של יקב אליעז, הדומה יותר ליין אליעז מאשר לקולר אמיתי. מושב בית חרות תיכנן ליצור קולר מפרי־הדר, הניסוי הוכתר בהצלחה, אולם לא הגיעה לידי ייצור מסחרי. בשוק הישראלי הופיע עתה מצנן־קולר תוצרת צרפת, כשר למהדרין, במבחר בקבוקים צבעוניים שנפחם רבע ליטר, בניחוח פירות אקזוטיים ותכולת 1.9% אלכוהול. לטעמי ניחוחותיו חזקים מדי.

עד שיופיע מצנן ישראלי אמיתי, קל ונעים לשתיה, הנה מתכון להכנת קולר ביתי, לשתיה מיידית: בכוס גבוהה, שתכולתה כ־280 סמ"ק, מכניסים 5 קוביות קרח; יוצקים על הקרח 15 סמ"ק וודקה 40%; מוסיפים 50 סמ"ק משקה קל וקר, כגון קינלי אורנג', ספרייט, והטוב מכולם – ביטר למון שוופס; ממלאים את שארית הכוס בסודה קרה. לערבב – ולגמוע! אפשר להחליף גם את הסודה במשקה קל. להכנת קולר תפוחים אמיתי, מחליפים את המשקה הקל במשקה תפוחים הנמכר בפחיות. כך מקבלים קולר שאיכותו עולה על כל המצוי בשוק הישראלי.

ישראל עשהאל

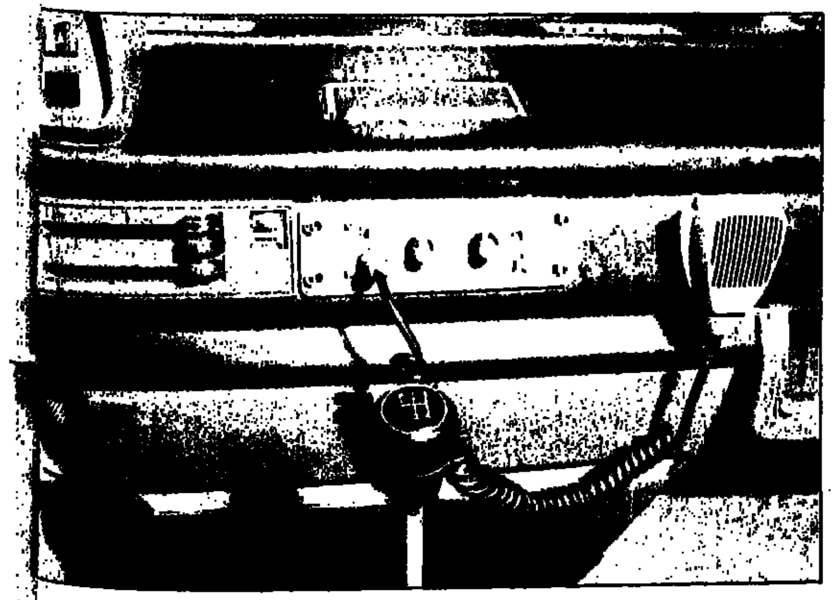

הביקוש למערכות כריזה לרכב גדל בכ־100% מאז החלו המהומות בשטחים. כך מצאו בחברת "שמרד אלקטרוניקה", שבכר מכרה 1200 מערכות כמו זו שרואים בתצלום. המערכת מאפשרת כריזה וגם צפירה, בצליל עולה־ויורד וכצליל־יבבה. היא משמשת לאזהרת הקהל ולאזעקת עזרה, בין השאר. מחירה כ־800 ש"ח ויש גם דגם שהרמקול שלו חבוי בתא המנוע. אותה חברה התקינה באחרונה במטולה גם מערכת כריזה וצפירה שהיא, לדברי היצרן, הגבוהה ביותר בארץ – על עמוד בגובה 25 מטר.

ח י י ש ע ה

תמונה מאלבומו של Lady Impressor, מרשים הנשים.

מרשימי הנשים בא לארץ

סוס

Lady Impressor (מרשים הנשים) הגיע לישראל. סוס גזעי, בן עשר. הובא מחו"ל לצורך הרבעות. הוא מגזע קוורטהורס, נמנה עם המשפחה המובילה בארה"ב ואביו ניצח במספר רב של מירוצים.

הגזע משמש לגידול בקר ולטיולי רכיבה. תכונותיו ומיבנה הגוף הייחודי מסייעים לו למלא את המשימות הללו. שוויו נאמד ב־50 אלף דולר, הוא רשום בארגון סוסי הקוורטרהורס האמריקני והגיע לישראל במבצע מורכב שעלה כחמישית מערכו. כל הרואה מתרשם ממבנה גופו, מיופיו ומהשקט הנפשי המאפיין אותו. הוא כבר מוכן להרבעה, בחווה שבכפר הנופש רמות. לדברי המשקיעים, לראשונה הובא סוס הרבעה שכזה מחו"ל במיוחד לצורך הרבעה.

את תפקידו הוא ממלא תמורת 750 דולר עבור סוסה גזעית כלשהי ו־450 דולר עבור סוסה מקומית. בעלי הסוס אומרים כי בכל מקרה תצמח תועלת לענף הסוסים בישראל: או שעור סוס קוורטרהוס גזעי יגדל בארץ, או שיהיה זה סוס מקומי מצוי, שיספוג את תכונות אביו מרשים הנשים.

אמיר גילת

[illegible]

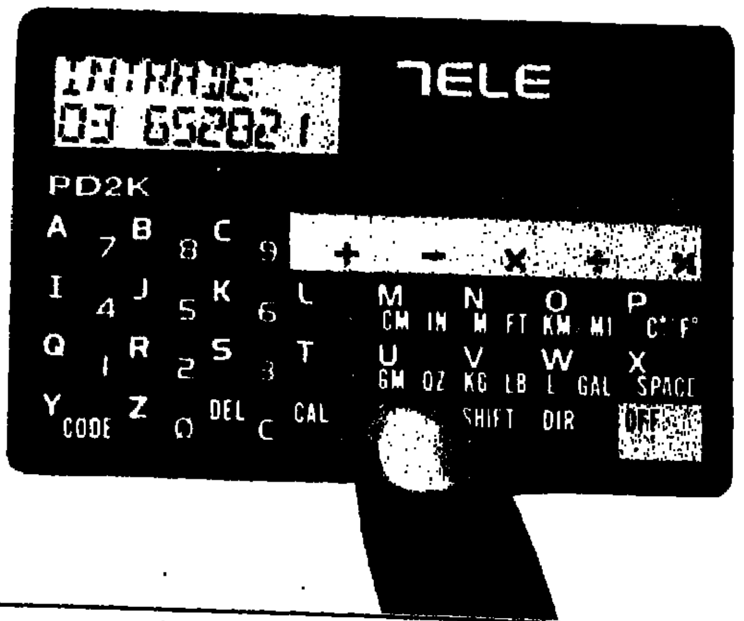

לא אילצלתי, מי שמחזיר את הסנקה ינה מספר הטלפון שלך. [illegible] 120 [illegible] 76 [illegible]

מבצע! 10% הנחה! למזמינים את כל השלושה 74 ש"ח במקום 82 ש"ח

"מדריך להשגת נשים"

יש לך בעיות במציאת בחורה? אינך יודע איך להתחיל עם נשים? אתה ביישן וחסר נסיון? אל דאגה – מרגע זה נפתרה הבעיה. "שיטת ה־B.M.S. להשגת נשים" תלמד אותך איך להתגבר על כל בעיותיך באופן התנהגותי (ביהוויריסטי). בתוך 30 דקות תלמד את כל הגישות הנכונות לנשים. משפטי הפתיחה וכל שאר הטכניקות להתחיל עם נשים, שלא הכרת מעולם. שיטת ה־B.M.S. תלמד אותך איך להקרין סקס במידה הנכונה. ואיך להביא לכך שנשים תשאפנה לחיות בקרבתך. והעיקר, היא תלמד אותך איך, מתי, והיכן לגעת בהן. השיטה תעזור לך להשיג התאמה מוחלטת בינך לבין בת זוגך.

מהרו ושלחו את ההזמנה. ניתן להזמין גם באמצעות: ויזה, ישראכרט, דיינרס, בטל' 052-450927. ניתן לשלם גם במזומן בבנק הדואר חשבון סילוקין 4812912 או בהמחאות דואר.

לכבוד ביוכריזמה (ישראל) בע"מ, מחזיקי הזכויות הבלעדיים של שיטות ה־B.M.S., ת.ד. 87, רמת השרון 100 47.

כן, אני מעוניין להרחיב את מעגל חכרותי. אני מעוניין בהצלחה בקרב "המין החלש", הצלחה בממדים שעוד לא היו לי.

מצורף סך ______ ש"ח בהמחאה מס' ______ בנק ______

□ שלחו לי את "המדריך הקלה להשגת נשים ולהרחבת מעגל הכרותי באמצעות שיטות ה־B.M.S." – 46 ש"ח.

□ שלחו לי את "כל הגישות הנכונות לנשים ומשפטי הפתיחה באמצעות שיטת ה־B.M.S." – 17 ש"ח.

□ שלחו לי את "כל אחורי הגורי המנטרלים את התנגדות האשה למגע באמצעות שיטת ה־B.M.S." – 19 ש"ח.

□ שלחו לי את כל השלושה במבצע – 10% הנחה – 74 ש"ח.

שם ______ כתובת ______ חתימה ______

אני מצהיר כי מלאו לי 18 [illegible]

אנו שומרים לכם את החומר במעטפה אטומה. שדירות מלאה מתחייבת ומובטחת.

עיצוב שיער: שלומי אבארי

היינו ביוגוסלאוויה. מאוד נהנינו. פרטנו דולר ל־1742 דינאר. חזרנו הביתה והופ, פיחות! מהשבוע תקבלו 5959 דינאר לדולר. כדאי לנסוע.

ר

וצים "שופינג"? סעו ללונדון.
רוצים ניקוי־ראש, נופים מקסימים, ריוויירה, קאזינו, מאכלים מצויינים, יינות משובחים? –
קבלו אותם בגדול ובזול בפליטוויצה, פורטורוז, פוסטוינה ובלֶד.

מקומות נפלאים אלה נמצאים בצפון־יוגוסלאוויה – בתחום הרפובליקות של סלובניה וקרואטיה. זהו חבל־ארץ מגוון מאוד מבחינה טופוגרפית, והושקעו בו סכומי־עתק בפיתוח ענפי התיירות השונים. היהלום שבכתר זה – החוף האדריאטי על אלף אייו – הוא אבן שואבת למאות אלפי מטיילים בשנה, בעיקר מאיטליה, אוסטריה וגרמניה.

איך מגיעים לשם?

שלא כתיירים ממערב־אירופה – הישראליים חייבים באשרה. הכרחי לדאוג לכך שבועיים מראש. סוכן הנסיעות יעביר את פרטיכם האישיים לידי השלטונות היוגוסלאוויים, ואת האשרה עצמה תקבלו עם נחיתתכם בנמל התעופה או בכל מעבר־גבול אחר.

★ ★ ★

טיסה 971 של "אדריה אייר ליינס" יוצאת מלוד ללובליאנה אחת לשבוע (מיוני עד ספטמבר – פעמיים), בשעה שלוש ושלושים בבוקר. שעה לא כל־כך נוחה לאוהבי־שינה, אבל לפחות אין לחץ בשדה.

על המסלול – הפתעה קטנה. מי שחלם לטוס ב"טופולב" או ב"איליושין" – שישכח מזה. מחכה לו DC־9 תוצרת ארה"ב. גם הדיילות הטובות והחייכניות, ומפריכות מיד כל מיני דעות קדומות על הנשים הסלאוויות קשוחות הסבר.

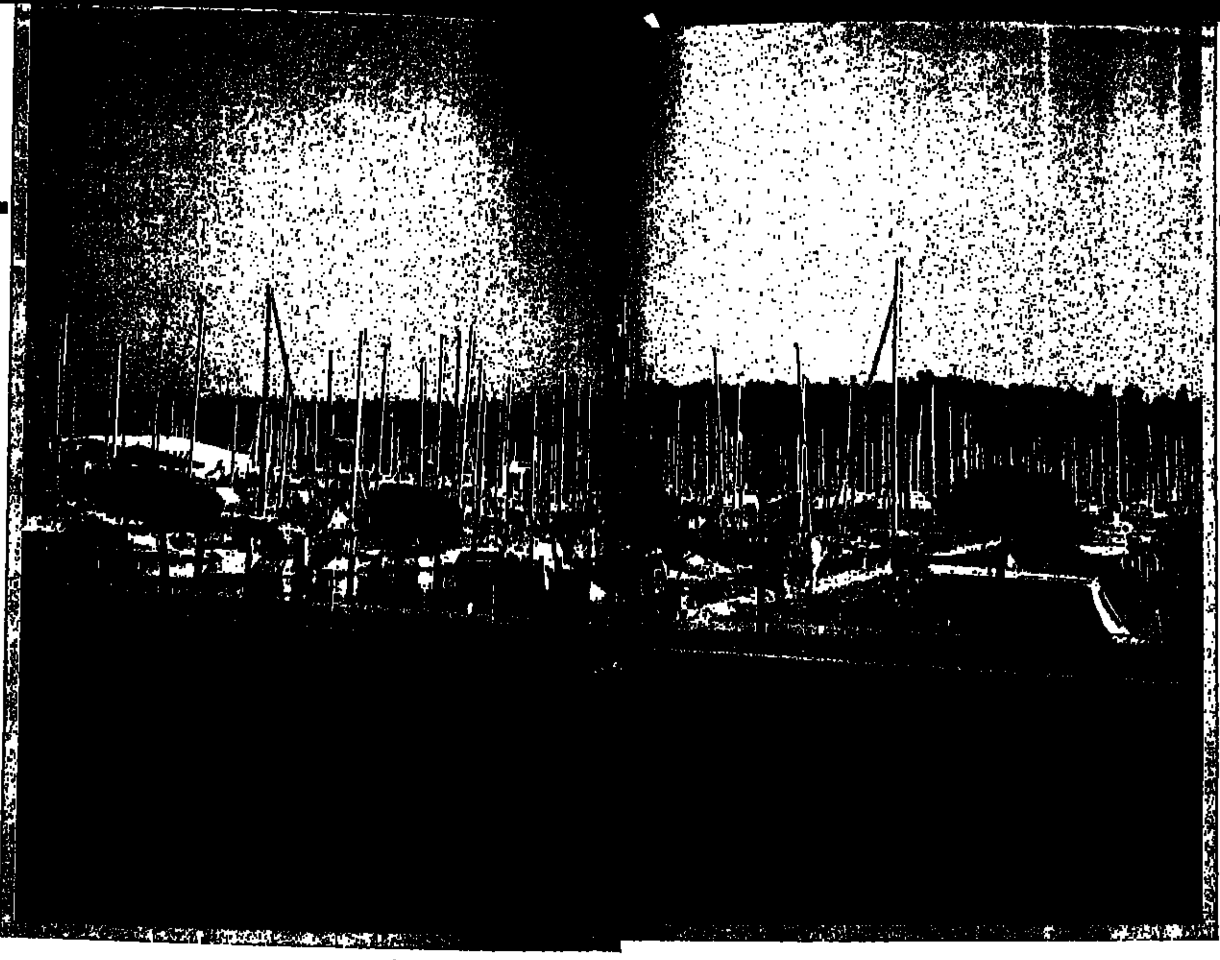

ניקוי ראש ביוגוסלאוויה

כתב וצייר: יעקב שילה

חששותינו מהמפגש עם המשטר הקומוניסטי נמוגות לגמרי, כעבור שלוש שעות, עם הנחיתה בנמל התעופה של לובליאנה. אפילו פיסלו של טיטו, הניצב באולם הנוסעים, נראה חייכני ומסביר־פנים.

ביקורת הדרכונים מהירה והאשרה המיוחלת ממתינה לנו כמצופה. יעדנו הראשון – לובליאנה. שם נחליף מטבע ונטעם קפה של בוקר.

כספי מחליפים בבנקים, בבתי־מלון ובמשרדי־נסיעות. דולר אחד שווה 1742 דינר. עבור שטר צנוע של 50 דולר מקבלים 73,600 דינרים, ולזה דרוש ארנק גדול באמת.

■ "טיפ" קטן: פירטו את הדולרים במנות קטנות. את ההוצאות כדאי לחשב כך, שבסיום הטיול לא יישארו בידיכם עודפי־כסף מקומי; היוגוסלאווים אינם להוטים להחזיר דולרים.

את קפה הבוקר שותים בעמידה. אין כסאות בבית הקפה הקטן. אגב – כשמבקשים קפה, מקבלים אותו שחור ובספלון מיניאטורי. כדי לזכות בתוספת־חלב, יש לדרוש זאת במפורש ולהוסיף 100 דינר למחיר. כאן גם לומדים את המילה השימושית "הְוָולָה" – תודה.

★ ★ ★

ממשיכים לזאגרב – 135 ק"מ מזרחית ללובליאנה. הכביש מעולה והשילוט מצויין. אוהבי הנהיגה העצמית ירגישו עצמם בבית – התמרורים זהים לשלנו וגם ה...נהגים; הם מתייחסים לחוקי התנועה כאל מיטרד מעצבן. לידים – מהירות של מתחת ל־80 בשטח בנוי היא בלתי נסבלת לחלוטין וקריאה לבן נועד לקישוט בלבד. אגא – סעו בזהירות! זאגרב – עטופה בפארקים מוריקים – שוכנת בעמק הנהר Sava. בת 900 שנה. "זקנה עם לב צעיר" – כדברי תושביה. יתרה הוא בסתירה המרתקת בין הישן והחדש. פנסי־רחוב מופעלים בגאז בעיר העתיקה – מול אורות־ניאון מרצדים במרכזי הבידור; כנסיית סנט. מארק הציורית מן המאה ה־13 – מול מבנה הזכוכית של מלון "דוברובניק".

מה כדאי לראות?

סעו לאורך השדרות הרחבות והגשרים החדשים שחוצים את הנהר אל זאגרב החדשה. שם – ביריד המפורסם שלה – מתקיימים חודש בחודשו אירועים ומופעים מרתקים: החל ביריד הפרחים הבינלאומי ביוני, ועד התחרות הבינלאומית להחלקה על קרח – בנובמבר.

אפשר לבקר במוזיאון ובכמה גלריות, לטייל בפארק Maksimir, לאכול תפוזי Jaffa בשוק הסטגוני, ואפילו לטפס – באמצעות קרונית־כבל – אל מרומי הר Medvednice (1,035 מ') ולצפות משם אל האזור היפהפה כולו.

נושא שמעניין כל תייר בעיר זרה – הוא בתי המלון, והחדרים בבתים פרטיים הנקראים Zimmer – (חדר בגרמנית). אגב – שלטים בשפה זו נראים בכל מקום. לרגע נדמה כי יוגוסלאוויה נכבשה שוב בידי הגרמנים, רק שאת מקום הטנק תופס ה"מרצדס" והתחמושת היא מסוג D.M. (דויטשה מארק).

ה"צימר" אינו תמיד ברמה נאותה. מומלץ, איפוא, לגשת אל אחד מדוכני לשכות התיירות ושם יפסקו לכם כתובות לפי טעמכם וכיסכם.

ולמלונות בזאגרב.

לאלה שסיפורי אגתה כריסטי מעוררים עדיין את דמיונם, מומלץ מלון Esplenade. שילוב של סגנון מפואר מתחילת המאה, עם מיטב השיכלולים והפינוקים של ימינו. המלון ניבנה ב־1925, בסמוך למסילת ה"אוריינט אכספרס", ושימש שנים רבות את נוסעיה המיסתוריים של אותה רכבת אגדית.

יש גם את ה־Intercontinental וה־Palace. כל השלושה הם בדירוג 5 כוכבים, אבל אלה אם אפשר להגדיר זאת כך – "כוכבים יוגוסלאוויים". עבורם אתם משלמים בכ־20 עד 30 אחוז פחות מאשר בערים גדולות במערב, ומקבלים רמת־שירות דומה ואפילו גבוהה יותר. המחירים נמוכים באותו יחס, גם במסעדות ובמוקדי־תיירות אחרים, וקבוצות מאורגנות מקבלות תמיד הנחה מיוחדת.

אשר לקניות. חבל לבזבז זמן יקר. אין מציאות, והאופנה מיושנת והמבחר מצומצם.

★ ★ ★

ועכשיו – קצת טבע.

Plitvice. שכיית־חמדה שמעטות כמוה – 130 ק"מ דרומית לזאגרב. זהו מישלב של שישה־עשר אגמים, מחוברים ביניהם במפלי־מים, בליבו של יער עבות.

ליד האגמים מצויים מִצְפים רבים, לאוהבי המראה הפאנורמי, אבל מי שרוצה ליהנות באמת, שיצטייד בנעלי־הליכה ויקדיש שלוש שעות לטיול משגע בנבכי השמורה. נתיבים כבושים וגשרי־עץ מתפתלים, עושים את ההליכה לנוחה וקלה לבני כל הגילים.

■ "טיפ" לתשומת לבכם: מסתובבים שם כמה עשרות דובים. הם נוטים להתרחק מבני־אדם ואינם מסוכנים. מה שכן – עפ"י עצת המדריך – אם נותרת לבדך ביער, פצח פיך בשיר או שרוק נעימה בלשהי, כדי להודיע לדוב על נוכחותך. מה שמביך את הדוב הוא זה כשנתקלים עליו בהפתעה.

ליד האגמים מצויים בתי־מלון מעולים, שבמרביתם אפשר לפרוק את עודף האנרגיה גם במיתקני־ספורט כמו טניס, כדורת ופינג־פונג.

בסביבה מצויות גם מספר מסעדות בסגנון כפרי – לאלה שאוהבים לסיים את יומם בחוויה גסטרונומית. שם – מלבד המטעמים – תספגו גם מעט פולקלור, בדמותם של זמרי־עם המלווים עצמם בכלי הנגינה הלאומיים: גיטרה, כינור, בס וקלרניט.

מכאן אנו לוקחים כיוון לצפון־מערב – אל אזור החוף האדריאטי. הכביש עושה דרכו תחילה במישור, ולאט לאט מגביה ומתפתל בין ההרים שסוככים על חוף הים מצפון.

הכפרים בצידי הכביש נראים כאילו המאה ה־20 פסחה עליהם. מבנים עתיקים, חלקם רעועים, וסביבם חלקות־אדמה ועיירות. תמונה אופיינית: נשים בשחור מנכשות עשבים או מוכרות תריצי־גבינה ביתית ליד דוכני־עץ, ובשדה – גברים צרובי־שמש מאחורי מחרשות פרימיטיביות. ליד כל בית – ערימת שחת, ובחצר – מחסן עמוס עצים להסקה.

למרגלות הר Velebip אנו חולפים ליד הכפר הקטן ביותר

(סוף בעמוד 82)

צילום כללי של המארינה היפהפיה ב־Portoroz

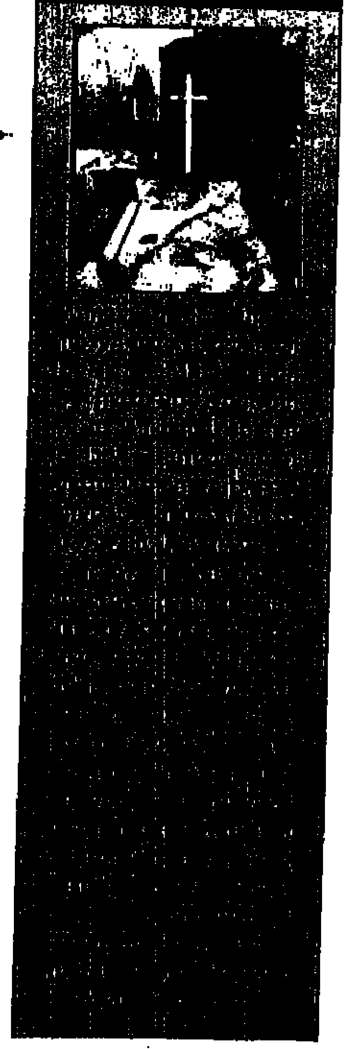

הדובים בשמורת הטבע ב־Plitvice. שישמחו הוא דיזה וחן לזרות. לא מומלץ להפריעם ממנוחתם.

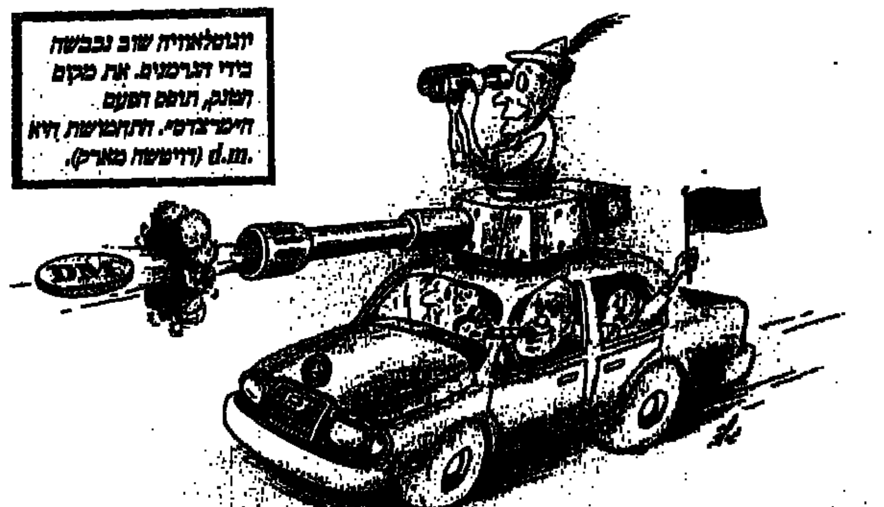

יוגוסלאוויה שוב נכבשה בידי הגרמנים. את מקום הטנק, תופס הפעם ה"מרצדס". והתחמושת היא d.m. (דויטשה מארק).

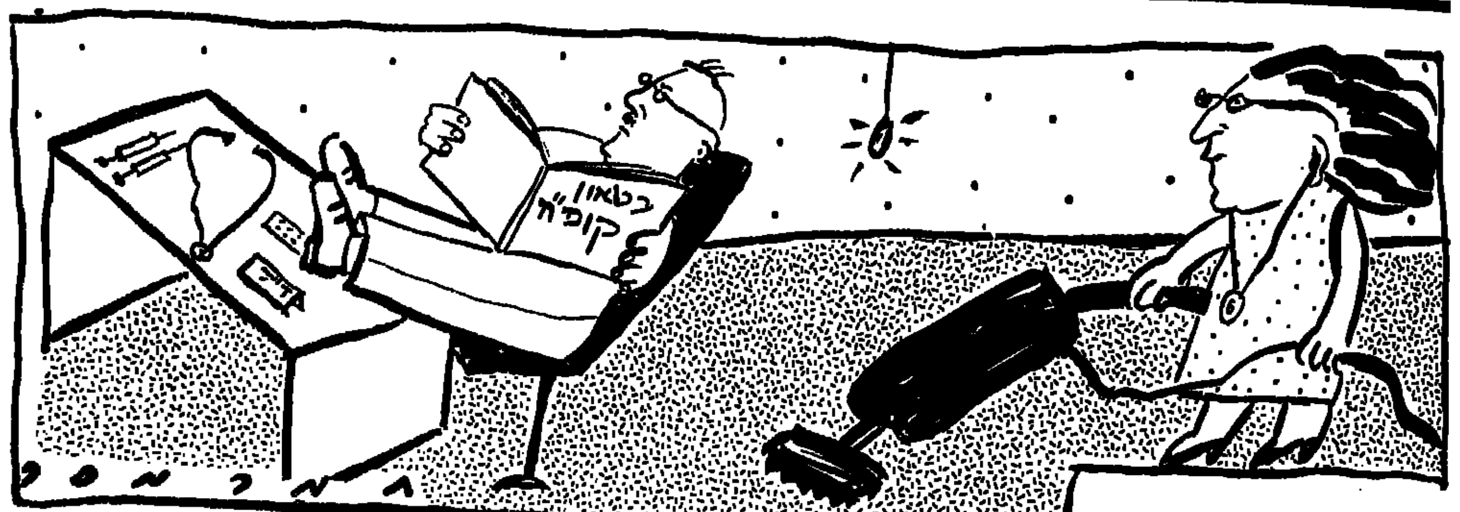

אני, גבר ישראלי. גם אם נשבעת שבועת היפוקרטס, משמע כבר הוסמכת לעסוק ברפואה, עדיין אתה רחוק מלהיות נאור דייך – בחלוקת העבודה בבית עם אשתך. אפילו אם גם היא רופאה, בדיוק כמוך. בגלל חוסר השוויון בבית, דוקטור גבר, אשתך מוכרחה לעסוק פחות שעות ממך בעבודה המקצועית. זה צדק וזה משהו חולה כאן, דוקטור...

ד"ר דפנה יזרעאלי. דואגת למי שאינו דואג לעצמו.

בישראל יש מספר ניכר של זוגות נשואים, כהם שני בני הזוג עוסקים ברפואה. מחקר שברק מצבם של 137 זוגות כאלה – וחלוקת העבודה בין הגברים לבין הנשים גם בבית – נערך באחרונה על ידי ד"ר דפנה יזרעאלי, ראש החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת בר־אילן.

מתברר שהרופא הממוצע אינו נוטל על עצמו חלק שווה בנטל הניהול של הבית, המוטל ברובו על רעייתו הרופאה. מצד שני, עינו אינה צרה באשתו, אם כרופאה יש לה תפקיד חשוב ובכיר משלו. זה לא עושה אותו מתוסכל. מימצא זה סתר את השערתה המוקדמת של ד"ר יזרעאלי, כאילו הרופא־הגבר יהיה לחוץ יותר אם הסטטוס המקצועי שלו יהיה נמוך משל אשתו. והתברר לה, כי "לרופא־הגבר הישראלי אין עניין להתחרות עם אשתו הרופאה".

לכל אחד מ־137 זוגות הרופאים הנחקרים היו בממוצע שני ילדים; 67% מתוך הגברים־הרופאים עבדו בבתי חולים, אך רק 48% מתוך הנשים־הרופאות עבדו בבתי חולים. לעובדה זו, כפי שיתברר להלן, יש קשר מובהק לאחריותה של הרופאה כלפי ביתה.

החוקרת התרשמה מן המאמץ המקצועי והאתר המוטל על זוגות הרופאים הצעירים והעניקה להם את הכינוי: טעוני טיפוח. מבחינת עומס העבודה. אי השוויון במסלול של פיתוח הקריירה מתחיל בתחום הביולוגי: שנות הפריון החשובות ביותר של האשה, מקביל אצל הרופאות לתקופת הלימודים, שהיא התקופה הלחוצה יותר מבחינה נפשית ומבחינה כלכלית. הגבר־הרופא אינו צריך להתמודד במהלך תקופה זו עם הריונות ולידות...

ד"ר יזרעאלי שהתחקתה אחרי המאפיינים המיוחדים לזוגות רופאים, מספרת כי נקודת המוצא למחקרה היתה מה שהיה מובן

לפיה האשה נמצאת יותר בבית. ובמספרים: בממוצע, הרעיות־הרופאות מקדישות 126 דקות ביום לעבודות הבית; הבעלים־הרופאים – רק 78 דקות. היחס הפוך כאשר מדובר במספר השעות של עבודה במקצוע: בממוצע הרופאות עובדות במקצוען 7.6 שעות ביום; הרופאים – 9.1 שעות.

קשה להאמין, אבל הנשים־הרופאות ששותפו במחקר אינן מתלוננות על חוסר השוויון. נהפוך הוא. לדעתן, המצב הזה "הוגן". 76% מהן השיבו לשאלה בעניין זה כי חלוקת העבודה "הוגנת מאד" או "די הוגנת". 19% אמרו: "קצת לא הוגנת" ורק 5% אחוז אמרו:"מאד לא הוגנת". פחות או יותר דומה לדעת הבעלים שלהן בנדון: 80% אחוז מהרופאים־הבעלים גורסים כי המצב "הוגן" או "די הוגן". רק 2% הודו שהוא "מאד לא הוגן".

ודווקא הגברים־הרופאים נשחקים

תוצאות המחקר סתרו הנחה המקובלת על רבים, כאילו העובדה שעליהן להשקיע יותר מבעליהן בעבודות הבית, בצד עבודתן בחוץ – גורמת לרופאות שחיקה רבה. נהפוך הוא. החוקרת הופתעה לגלות כי דווקא הגברים הם שנשחקו יותר, בשל אותו קונפליקט. הם במילכוד: "מחד, קיימת דרישת הבית ליותר השקעה בו. מצד שני, פועל עליהם מכבש הלחץ, לא לוותר על הישגים בעבודתם בעולם הרפואה. והדחף להתקדם בקריירה".

מדוע נשחקים הגברים יותר מן הנשים? לדעתה של ד"ר יזרעאלי, שלא כמו הגברים, "לנשים החברה נותנת יותר לגיטימציה לעבוד פחות שעות מחוץ לבית: לעבוד יותר בקופת חולים, לערוך פחות ביקורי בית". לדעת החוקרת, חוסן הנשים־הרופאות ועמידתן בכוחות השוחקים הפועלים עליהן, נובע גם מכך שהנשים המייעדות עצמן למקצוע הרפואה הן "בלתי טיפוסיות. בעלות יכולת התמודדות גבוהה במיוחד".

יזרעאלי שיערה כי נשים בעלות מחויבות גדולה יותר לעבודה, וצורך נפשי בהישגים מקצועיים, תהיינה שחוקות יותר מן אלו התמרות דחפים כה עזים. והמימצאים שוב היו הפוכים: דווקא

רופא. משפחה.

דוקטור גבר, איך אתה מתייחס לדוקטור אשה, אם היא אשתך? ד"ר דפנה יזרעאלי, לא רופאה אלא סוציולוגית ואנתרופולוגית, מצאה כי אינך דוגל בשוויונות. נגן.

דיקי דיבלין

מאליו, בשעתו, בנושא עבודת האשה בחוץ ואחריותה לניהול הבית: "פעם היה ברור שהבית עומד במרכז חייה של האשה. הקשר שלה לעבודה היה מותנה בהתרחשויות בבית. כאשר התעוררה בעיה: הילד חולה, הגרז הולך – היה ברור מאליו שהאשה ולא הבעל, היא שצריכה להישאר בבית".

"חלוקה הוגנת" אמרו הנשים

כיון שהיום שונה המצב, כיצד מתמודדים זוגות רופאים עם המציאות? הרי מחויבות האשה בעבודה אינה פחותה ממחויבותו. כבר אמרנו כי הרופא ממשיך להיאחז בחלוקת המטלות הישנה.

"המשקיעניות" פחות שחוקות. והסבר: "בקרב נשים, בעלות מחויבות גבוהה לעבודה ונדחפות להישגים – קיימת דילמה פחות קשה בסוגיית עבודה־משפחה. ברור להן שהעבודה חשובה. הקונפליקט פחות מורגש".

לדעת יזרעאלי על החברה לפעול כדי להקל על זוגות הרופאים – ביחוד הצעירים "טעוני הטיפוח". לדבריה, "החברה שלנו אינה ערוכה מספיק. רוב הסופרמרקטים עדיין סגורים בשעות הערב והלילה, הילדים מסיימים בשעה מוקדמת את הלימודים בבתי הספר. צריך היה להיערך לבניית מעון ליד כל בית חולים, לאפשר שירות של קניית אוכל מוכן, לנסות להקל על הלחץ". אבל אם רעתן של הנשים־הרופאות נוחה מהמצב, מי ייאבק על כך? ■

מאות לים בנצרת מבורכת

בקר בבתי העסק המומלצים של מועדון צרכנים לקוראי מעריב וזכה בכרטיס הגרלה למכונית

כ ל ־ ב ו
לאם ולתינוק
הכליבו לתינוק לאם ולילד
■ בגדים ■ מיטות ■ לול
■ צעצועים ■ בגדי הריון
ככר המעין – מרכז הבשורה המסחרי נצרת ☎ 06־578993

benetton
מיטב האופנה העולמית
אין צורך יותר לחתאמץ
בנטון עתה בהישג יד
מהערים הגדולות בעולם לנצרת
פאולוס השישי (מול בנק הפועלים) נצרת
☎ 06־575486

מרכז
החשמל (נצרת) בע"מ
חב' לשיווק מוצרי חשמל
רח' אלחאנוק נצרת ☎ 06־570306

עלי באבא
● ספרי לימוד
● ספרי קריאה
● מכשירי כתיבה
● ציוד משרדי
רח' פאולוס השישי נצרת
☎ 06־565940 – 562688

פרח-וידיאו קסט
השכרת ומכירת סרטי וידיאו
פילמים למצלמות פיתוח
פילמים צילום וידיאו לכל הארועים
נצרת מרכז מסחרי ככר המעין ☎ 06־576734

חומרי בנין
בהנהלת סאייג אליאס
מלט, סיד, קרמיקה, צינורות
צבע, כלי עבודה, חשמליים
נצרת – אלח'אנוק, צומת שפרעם
☎ בחנות 06־566569 ☎ בבית 06־568689

אופנת סאבא
אופנה אקסלוסיבית
"תמיד ברוח הזמן"
3 חנויות מובילות באופנה לאשה ולגבר
נצרת. השוק־המעין
שוק: 06־574237
מעין: 06־571667
06־570852

• נעלי ספורט • חולצות • גביעים • ציוד ספורט לבתי ספר ומועצות • מדליות
■ במחירים טובים ונוחים ■ בתנאי תשלומים
פאולוס השישי נצרת (ע"י קולנוע דיאנה) ☎ 06־550993

לרשותכם פרחים מכל הסוגים לכל המסיבות ולכל הארועים
פרחי שאדי
■ צמחי בית ועציצים
■ מתנות וכלי בית ■ אביזרי אופנה לנשים ■ משלוחים לבית חלקוח
רח' אלח'נוק, נצרת ☎ 06־556987

קפה הגליל
קליה ואריזת קפה
בהנהלת זאהר
■ פיצוחים ■ סגריות וטבק ■ שוקולדים ודברי מתיקה מובחרים ■ תוצרת חוץ ■ מוצרי עוליות ארץ הגליל
רח' אלח'נוק, נצרת ☎ 06־571191

[illegible]
מתנות · אמבטיה · הלבשה · קמפינג · ציוד לים · ציוד ספורט
כביש נצרת־חיפה – ע"י צומת כפר החורש ☎ 06־569266

תשמל אלאמא [illegible]
נצרת – כניסה ליפיע ☎ 06־553297

ויקטור נגאר
חלקי חילוף לכל סוגי הרכב
■ פיז'ו ■ סובארו ■ פורד ■ פיאט ■ ורכב אמריקאי
מבצע כיסויים ואביזרים לרכב במחיר מיוחד
רח' המוסכים נצרת ☎ 06־555510

קונדיטוריה אלפרח
■ טורטים ■ עוגות מזרחיות
■ קובה ■ סיגרים ■ בורקס
■ פיצות ■ גלידות
הזמנות בטלפון: 04־570434
פתוח כל השבוע מ־8.00 – 21.00
מרכז הבשורה המעיין נצרת

נביל סלמאן ובניו
מכירת ותיקון דברי חשמל
סוכן מורשה למכשירי תדיראן טלפונקן ופיליפס
נצרת, בנין בית הידידות, כיכר המעין ☎ 06־575987

ב־פוטו אנג'לו
כולם יפים יותר
מכירת כל צרכי הצילום
• צילום אומנותי • פרסום • צילומי וידאו
פיתוח + הדפסה תוך 1/2 שעה
בית הידידות מול המעין נצרת ☎ 06־556585

נעלי הוהר
■ נשים ■ גברים ■ ילדים
רח' נמסאוי 720 נצרת (מול רהוטי רים) ☎ 06־552233

מכירת צמיגים, בטיטוצאות ותיקון תקרים
ציוד אלקטרוני
מחמוד ומוסטפא עבד אלחלים
נצרת דרך חיפה, רח' 101 ☎ 06־551592, 577943

אלקטרוניקה מנסור
06־570386/7
נצרת־רח' ראשי בנין תחתות

הדר לילד
הבוטיק לילדי
רח' נמסאוי נצרת ☎ 06־564396

الكتروعلي
אלקטרו עלי
■ תיקון וידאו וטלויזיה
■ מכירה
■ והתקנת מכשירי סטיריאו למכוניות
רח' אלמסלק נצרת ☎ 06־564756

מיכון המשרד
מכירה ותיקון כל סוגי מכונות המשרד
נצרת – מול מסעד השלום רחוב 710, בית 11
☎ 06־565236, 575896

מלחמה בפרטיזנים

מדריך כושר קרבי בשם מרטין מילר יוצא למלחמה באלה שאינם יודעים להקנות כושר קרבי לצעירים, במיוחד לחיילים.

עמי כבדי
צילום: עדי אבישי

מרטין מילר יוצא למלחמה. עכשיו, משהו כמו חצי שנה אחרי השיחרור מהצבא, הוא סבור שזה הזמן לקחת את נשק־הידע שצבר בשבע שנות עבודה כקצין אימון גופני בסיירות מובחרות – ולצאת למלחמה למען בריאותו של הלוחם.

תמיד חוזרים אל אותו נושא: כושר קרבי. "כאשר אתה מתגייס לצבא, בן 18, אתה נתון בידיו של מפקד, בן 19, שיודע על המערכת המסובכת רק שנה אחת יותר ממך. הוא לא מבין כלום מהחיים שלו. אני, אישית, לא הייתי מעיז לתת לאנשים כאלה את האחריות שיש להם. הם צעירים ואינם מבינים עדיין את המשמעות של לפקד על אנשים ולאמן אותם. לצערי, מתערבים בעבודה של המפקד בשטח יותר מדי כוחנות ותרגילי משמעת ומנהיגות".

מרטין מילר, רמת־גני בן 31, יליד אנגליה, מתכוון להשקיע את כל המרץ האזרחי הטרי שזורם בו עכשיו בפרוייקט כושר חדש. לא חדש מסוגו, חדש מבחינת הרקע וההיקף שלו. 11 שנות עבודה כמדריך כושר קרבי, למעלה מחצי מזה כקצין אימון בסיירת, זה בהחלט רקורד יוצא־דופן שמרטין מתכוון לנצל במסע הפרסום של הפרוייקט, כמו גם במהלך העבודה עם הצעירים.

כוונת הפרוייקט היא לכנס כמה שיותר תלמידי תיכון שלפני גיוס, מכמה שיותר בתי־ספר באזור המרכז (בשלב הראשון, לפחות) ולהעביר להם תכנית אימונים מתוכננת בקפידה. מרכיבי תכנית האימונים יהיו אלו המשולבים באימוני הצבא.

בלי שליפות מהמותן

מי כמו מרטין יודע במה מדובר. "מה שיש היום בשוק, מה שנהוג לכנות 'אימוני כושר לפני גיוס' הוא לא רציני. חיפשתי והסתובבתי לראות מי עושה את הדברים האלה ולא ראיתי איזשהו מקום שבו זה נעשה כמו שצריך. יכול להיות שיש, אני לא ראיתי מקום כזה. אף אחד לא עובד בתכנית אימונים רצינית שתוכננה מראש ומותאמת באמת לקראת מה שידרש אחר־כך בצבא. יש רק קבוצות פרטיזניות מהסוג של 'חבר'ה־בואו־נתארגן' כזה. יוצאים, רצים איזה 10 ק"מ באיזור תל־אביב וחוזרים. על הפשע הזה שנקרא אימונים עם שקי־חול על הגב וריצות עם אלונקות כתירגול אני בכלל לא רוצה לדבר".

מרטין, שעבר לפני כשלוש שנים קורס למפעילי מועדוני בריאות בוינגייט, ניסח לעצמו עקרונות שינחו את כל תכניות האימונים שיעביר. העבודה חייבת להיות בחלקה המכריע בחוץ. היא תהיה כזאת שלא תפגע בבריאות הגופנית של הנער. "אף אחד לא ירוץ אצלי עם נעליים גבוהות 'בשביל להרגיש איך זה'. אם זה מה שעושים באימונים – זה כמו להקדים את הגיוס בשנה, ואז מה עשינו?"

– אז מה כן?

–"עבודה בחוץ, בעיקר על לבדיאה: הרבה ריצה במרחב, שילוב של מכשולים כמו קרקע ומזג־אויר; להתרגל שלפעמים אתה בודד בשטח, עם עצמך; עבודה על אפשרויות אילתור בשטח, אבל בלי שליפות מהמותן. אופי האימונים ידמה בכל האפשר לעבודה בצבא – עבודה על כח וגמישות וכיו"ב. רק מדי פעם אני מאמין שאזדקק לחדר כושר, בשביל חיזוק שרירים וגמישות. אני מתכנן לעשות הרבה מסעות הליכה – אפשר לקרוא לזה טיולי כושר – באזור המרכז. זה מיועד לחיזוק השרירים והעצמות להליכה. ויהיו גם מסעות אופניים".

מרטין הספיק בשנות העבודה בצבא לראות אנשים, שלא תמיד יודעים איך צריך לאכול את הדבר הזה שנקרא יחידה מובחרת. מי שמנסה לקחת ביסים גדולים מדי – פשוט אוכל אותה. הרבה מהצעירים שרצים לפני הגיוס למכוני כושר ובריאות מסתובבים עם זימונים לטיס או לסיירות בכיס. "ראיתי שבירות רגליים תוך כדי מסעות; אנשים עם בעיות גב ששברו חוליות; בעיות נפשיות קשות מאד. אנשים באים למקום שרוצים להצליח בו, מנסים להתגבר על מערכת ההגנה של הגוף וגורמים לעצמם נזק לכל החיים". היכולת להקשיב לגוף, הידע המספיק כדי להבין את גבול המותר והאסור – גם אלה, עפ"י מרטין, נמצאים היום מחוץ לתחום בשביל מכוני הכושר ומדריכי ה'לקראת־גיוס' למיניהם. בזה הוא מקווה להיות מקורי.

"בואו נתגייס בכושר"

מרטין טוען, שיש לו בעייה לא קטנה גם עם הצבא בנושא הזה. לפני קצת יותר משנה הוא נקרא, יחד עם כל קציני האימון הגופני בצה"ל, לכנס שנקרא בשם התכנית הצבאית, 'בואו נתגייס בכושר'. "ישבתי והקשבתי בכינוס ומה שהציגו היה הדרישות המקובלות באזרחות – אבל לא בצבא. התאכזבתי מאד מהיום הזה. חשבתי לעצמי, שצריך לדחוף את הפרוייקט בצורה קצת יותר מקצועית, בתוך מי שבא מהשטח. אני מכיר את מורי ההתעמלות של התיכון. לא רציניים, חסרי מוטיבציה. רציתי להקים גוף גדול וחזק שיעסוק בטיפול והכנה שיטתיים לקראת הגיוס".

ביקורת זה דבר טוב ויפה, אבל גם למרטין ברור, כבר בשלב המוקדם הזה של היציאה עם הפרוייקט אל השוק, שהחותמת הצבאית 'אושר על־ידינו' יכולה להיות נכס מסחרי לא מבוטל. לא כזה שאפשר להתעלם ממנו. הוא מסתובב כשבכיסו המלצות חמות של שני אלופי־משנה: האחת ממפקדו בסיירת והשניה מראש מחלקת־כושר־קרבי בצה"ל לשעבר, אביו של פרוייקט 'בואו נתגייס בכושר', פרוייקט שאגב הוקפא ע"י הצבא בשל שיקולים תקציביים. "'בוא נתגייס בכושר' הוא עכשיו השיגור' שלי. באישור הצבא. אין לצבא שום השפעה עלי או על תכניות האימון שלי בשלב זה, אבל יש תמיכה בלתי כתובה. נדמה לי שהצבא היה תומך בכל אחד שיוצא עם דבר רציני שכזה. לי מפרגנים במיוחד, אולי בגלל ההערכה והקירבה אלי".

מרטין מילר. 11 שנים בשירות כושר קרבי בצה"ל. כרטיס ביקור מרשים לחיים אזרחיים.

"כאשר אתה מתגייס לצבא, בן 18, אתה נתון בידיו של מפקד בן 19, שיודע על המערכת המסובכת רק שנה אחת יותר ממך. הוא לא מבין כלום מהחיים שלו. אני, אישית, לא הייתי מעיז לתת לאנשים כאלה את האחריות שיש להם. הם צעירים ואינם מבינים עדיין את המשמעות של לפקד על אנשים ולאמן אותם. לצערי, מתערבים בעבודה של המפקד בשטח יותר מדי כוחנות ותרגילי משמעת ומנהיגות".

עיקר כוחו של הרקורד שלו, מסביר הבחור הרמת־גני שמקפיד לשמור על כושר ופיגורה כמו בימים הטובים, הוא בשילוב שבין לוחם למדריך כושר־קרבי שבעברו הצבאי. "מכיוון שהיה לי שילוב מצוין של לוחם וקצין אימון גופני – שלא כמו רוב קציני האימון שעברו מסלול 'סטרילי' יותר, בלי מסלול לוחם – זה קנה את המפקדים שהציבו אותי בסיירות. אני חושב, שיחסית לשוק היום אני שווה משהו. כשהסתובבתי בין מכוני הכושר וחיפשתי משהו רציני, ראיתי המון דברים שלא מוצאים חן בעיני, אנשים שלא מבינים בכושר קרבי ולוקחים המון כסף סתם".

בינתיים התחיל מרטין להריץ את השלב הראשון של הפרוייקט וכשהכל יעמוד על הרגליים – הוא מקווה לעמוד בהבטחות. לו זה משתלם, לילדים זה בריא. ■

נוע תנוע

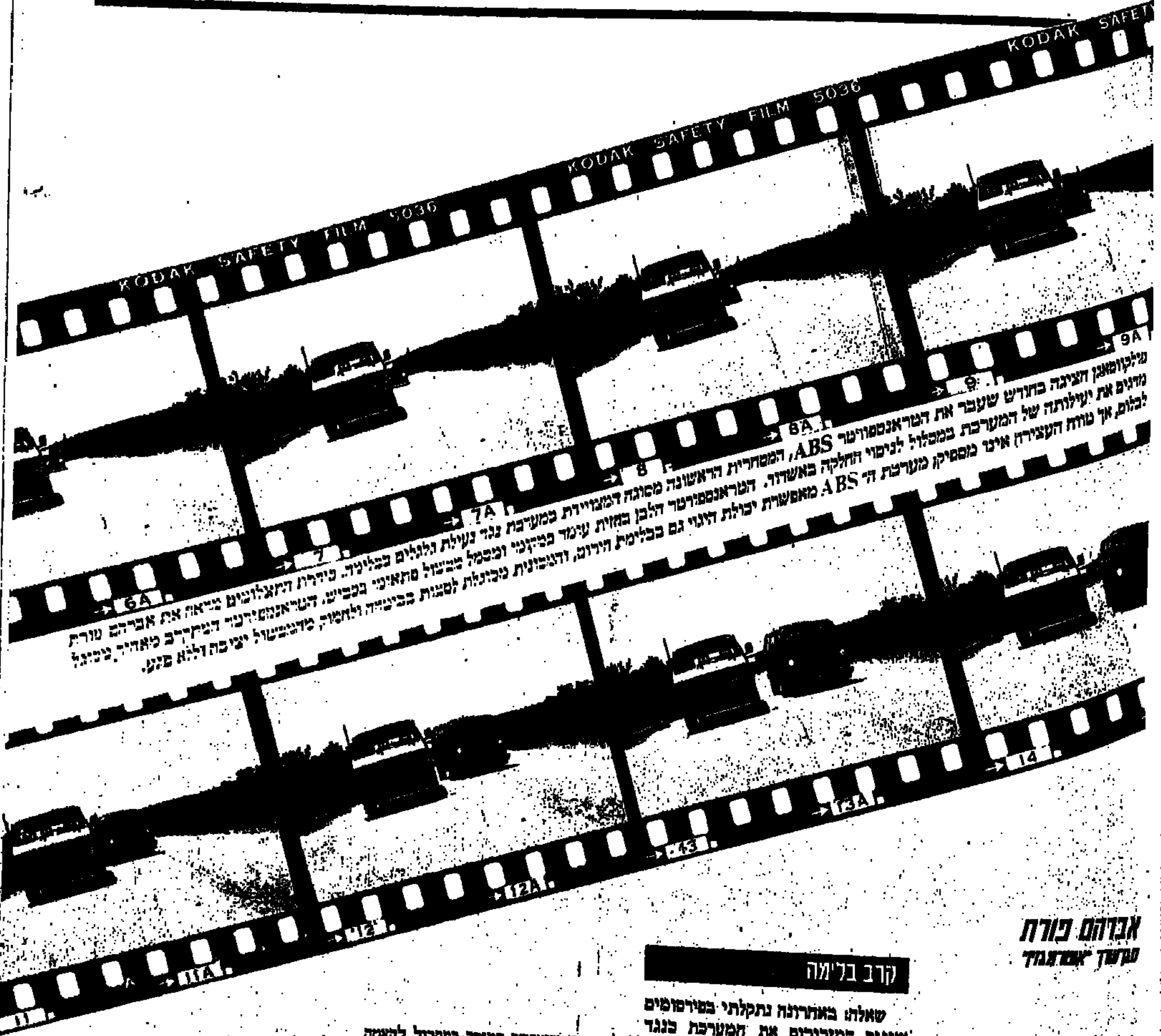

אברהם פורת
עורך "אוטומגזין"

קרב בלימה

שאלה: באחרונה נתקלתי בפירסומים שונים המזכירים את המערכת כנגד נעילת גלגלים בבלימה. במודעות רבות צויין ערך בטיחותי בלתי־רגיל לאופציה הזאת שנראית ביקרה למדי. האם תוכל להסביר מהי מערכת זו, במה יעילותה והאם היא משווקת בישראל.
רני נויברגר, תל־אביב

■ תשובה: אחת הסכנות הגדולות ביותר היא נעילת הגלגלים בבלימת חירום. גלגלים נעולים מאבדים מכושר הבלימה שלהם ברוב התנאים, אך מה שמסוכן הרבה יותר הוא אובדן כושר ההיגוי. כאשר אין לך היגוי, אין לך כל אפשרות לשלוט במכונית תוך כדי כניסה למצב חירום: המכונית מחליקה ישר לפנים אם היא מאוזנת, או מסתחררת על צירה אם בלמת במהלך פנייה חדה ומהירה. במקרים רבים טווח העצירה של מכוניתך אינו מספק אפילו בתיאוריה: האם אתה יודע, למשל, כי בנהיגת לילה במהירות חוקית לגמרי עם אורות־דרך נמוכים תקינים לגמרי, אורך טווח העצירה על כביש רטוב מטווח הראיה שלך? במלים אחרות, אינך יכול להמנע מפגיעה פיזית במכשול כלשהו שצץ לפתע – אלא יהיה לך היגוי שיאפשר המיקה במקביל להאטה של המכונית.

המערכת כנגד נעילה גלגלית בבלימה (ABS) מאפשרת היגוי יעיל תוך בלימה, ועבור הנהג שאינו מומחה למצבי חירום מאפשרת גם בלימה קצרה יותר כאשר מדובר בכביש חלק. בכביש רטוב, למשל, אנו מצווים ללחוץ לסירוגין על דוושת הבלמים כדי להמנע מאותה נעילת גלגלים, וזה אינו פשוט כפי שזה נשמע ומחייב תירגול רב ומיומנות גבוהה. כדי לחמוק ממכשול תוך כדי בלימה צריך הנהג מיומנות גבוהה מאוד יחד עם ידע ונסיון בכל התנאים האפשריים. אותה מערכת פלאית פוטרה את הנהג מאותה מיומנות נדירה ועשוייה לפתור עבורו בעיות חירום בצורה הטובה והבטוחה ביותר. העיקרון דומה לפעולה שעל הנהג היה לבצע "רגלית", אלא שהטכנולוגיה עושה זאת מהר ומושלם: חיישנים זעירים קבועים בגלגלים ומדווחים למוח המערכת מתי הגלגלים ננעלים, אותו מוח משגר מיידית פקודה למערכת הבלימה וזו משחררת את הלחץ ההידראולי – זאת הגלגל הנעול באופן מיידי. מרווח אחוז חיישן חרוץ על שחרור הגלגל, המוח מפעיל שוב את בלימת הגלגל – וחוזר חלילה עד לעצירה המבוקשת. מהירות הפעולה של המערכת גבוהה פי כמה מאשר מהירות הפעולה של הנהג המנוסה ביותר, ומכאן יעילותה. כך מקיימות בו־זמנית יכולת הבלימה ויכולת ההיגוי בעוד שהנהג יכול להתמקד באינסטינקט הטבעי בלבד: בלימה חזקה ביותר לאחר שהבחין במכשול, והפנייה הגה מתאימה כדי לחמוק ממנו.

מערכת ה־ABS הוגדרה כפיתוח הבטיחותי החשוב ביותר של העשור הנוכחי, ולא קשה להבין מדוע. קיימים מספר סוגים של מערכות כאלו, את היקרות והטובות ביותר אפשר להזמין בישראל עם מכוניות ב.מ.וו. ומרצדס, ומערכת זולה יחסית ופחות מתקדמת ניתן לקבל גם בפורד אסקורט העממית; הפיאט אונו טורבו צויידה השנה במערכת ABS, ונראה שתוך שנים ספורות נוכל לקבל את הפלא הזה בכל מכונית. בכל מקרה זה שווה את המחיר.

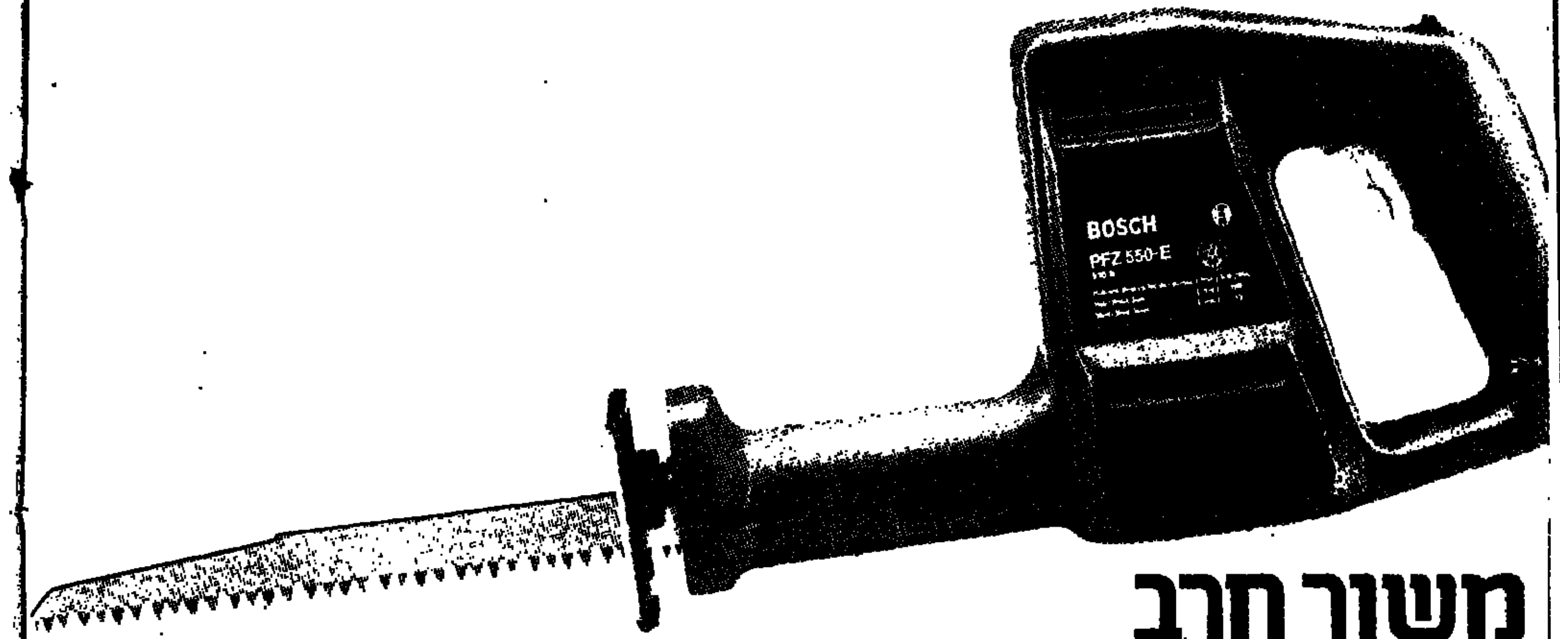

משור חרב

זנב שועל

המשור הרב תכליתי של BOSCH

להשיג בחנויות המובחרות

מקביל לקיר

קירות גבס ואיטונג

מתכות

חמרים פלסטיים

עץ רטוב ויבש

זריז גמיש ובטיחותי - זהו המשור הרב- תכליתי של בוש. זנב שועל - לביצוע כל עבודה, ניסור עץ, מתכת ופלסטיק. זנב שועל - מנסר במדוייק בקו ישר ובעיקולים. זנב שועל - להב גמיש המגיע לכל מקום, מנסר במקביל וצמוד לכל קיר. זנב שועל - משור בטיחותי עם ניצרת בטחון למניעת הפעלה מקרית.

BOSCH
טכנולוגיה אחת לפני כולם
היבואן: לדיקו בע"מ

יואל דפל

נופש מטוייל

שני משברים פוקדים את תעשיית התיירות. בתי־המלון מתלוננים על ירידה חדה במספר התיירים הנכנסים – ובעקבות זאת הם מציגים אחוזי תפוסה נמוכים; ואילו במקביל מתלוננים משרדי הנסיעות על ירידה במספר היוצאים לחו"ל בקיץ 88'.

בתפר שבין שני המשברים, נכנס לפעולה ענף תיירות הפנים המבקש לעודד את הישראלים לנפוש בארץ ולעשות את ימי החופש בבתי המלון הפנויים יחסית. פעילות רבה בתחום זה עושה חברת "צ.ב.ר." המתמחה בפלח זה של ענף התיירות. אנשי החברה, ובראשם המנכ"ל עודד קרן, הבינו כי הישראלי מחפש משהו שר מעבר לשהות בבתי־מלון עם בריכה, שחיה וארוחות דשנות. בימים אלה יוצאת "צ.ב.ר." עם תוכנית לנופש מטוייל בישראל.

העקרון: אין צורך לשהות בבית־ספר שדה כדי לטייל בארץ. טיולים ניתן לעשות בהנאה רבה גם בעת שהות במלונות 3־4 כוכבים. התוכנית החדשה, המופעלת בשיתוף עם ועדי עובדים, מיועדת לקבוצות המבקשות לנצל את שהותן במלון, כדי להכיר גם את אותו חבל הארץ. הנשמה נאה לסיסמה "הינפש וטייל ברחבי ישראל" ויש לקוות כי רבים ינצלו זאת בקיץ הקרוב.

פנים חדשות למוזיאון קדמן

ביתן אחר ביתן – משנות תצוגות מוזיאון ארץ־ישראל את פניהן. עתה הגיע תורו של מוזיאון קדמן למטבעות, המחדש פניו לחלוטין.

ב־21 ביוני תיפתח התצוגה החדשה שבה הושם דגש על מטבעות ארץ־ישראל לתקופותיהם. החומר הנומיסמטי מוצג ב־40 ארונות תצוגה, כאשר כל ארון מהווה יחידת תצוגה בפני עצמה המוקדשת לנושא אחר מסויים.

אף שהמטבעות הינם מרכז עניינה של התצוגה – הרי שהם אינם עומדים תלושים מהקשרם התרבותי והחברתי. הקשר הזה מוצג באמצעות שפע של רישומי קו מפות ופריטים ארכיאולוגיים, כגון: פיסול, קרמיקה וזכוכית בני התקופה. אלו מעניקים מימד נוסף, בלתי מוכר, לתכנים הנומיסמטיים ומשקפים את חיי היום יום ואת אומנות התקופה בה נטבעו המטבעות השונים. מהתצוגה ניתן ללמוד גם על כך הכרוך בהכנת מטבעות: תקן המטבעה, אירגון מיטבעות ואף כוח הקניה של המטבע.

ללקק דבש, אצל לרר

ארץ זבת חלב ודבש – נקראת ארץ ישראל. אך דומה כי את הדבש שמו מעט, ואף על שולחן האוכל הוא עולה רק בראש השנה.

את הכבוד האבוד של הדבש מבקשת להחזיר המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות, היוזמת בשיתוף המועצה המקומית נס־ציונה, יום עיון לקראת הפתיחה מוזיאון הדבש.

ולמה נס־ציונה? – כיוון שמושבה זו, שהוקמה ביוזמת משפחת לרר לפני 100 שנים, ענף גידול הדבורים היינו מן העיסוקים הבולטים עד היום. בשל כך הוחלט לשחזר את דרך גידול הדבורים והפקת הדבש, בחוות לרר, ולהפוך את מחלבת המשפחה למרכז הנושא בארץ.

ביום עיון שיתקיים ב־15 ביוני, [illegible] הראשונים בנס־ציונה, ידובר רבות [illegible] מעמק השושנים (גרשון גרא) ויטעמו [illegible] ראשית הכוורנות המודרנית (ד"ר רובין); יוצג ענף המכוורת כיום ויתוארו מוצגי הכוורת, תכונות שימושיים (פרופ' אבשלום מזרחי).

יום עיון מתוק.

דגי ים סוף

ים סוף אוצר בקרבו משאבים רבים. אך גם למבקר ממתינות הנאות רבות, מהרגה העגנה ומהאלמוגים המרהיבים החיים בו – כותב פרופ' לב פישלזון בהקדמה לספר, "הים שסביבנו" ובכך גם נוכחו מאות אלפי צופי הטלוויזיה במשדר המיוחד שהוקדש לעולם החי בים סוף.

המשך לאותו משדר מהווה תערוכה מיוחדת שנפתחה באוניברסיטה העברית, ביוזמת המכון למדעי החיים ואיגוד אוספים לאומיים במדעי הטבע, ברשות פרופ' דב פור. בתערוכה "דגי ים סוף" (בבניין ברמן לוכין, גבעת רם, פתוחה א־ה בשעות 9־3), מוצגים דגמי הדגים כפי שהם נראים בטבע, הדגים עוצבו בידי סידני קורקוס, ובעת הביקור ניתן אף להכיר את שיטת היציקה.

בעתיד תשתלב תערוכה זו במוזיאון "טבע הארץ" שיוקם בין גבעת רם לבנייני מוזיאון ישראל.

בשבוע הספר

■ לקראת שבוע הספר העברי, ראו אור עשרה פירסומים חדשים של יד יצחק בן־צבי. בין הספרים בולט "קהילתנו", בעריכת מוקי צור. אוסף ייחודי של חיבורים שנכתבו ופורסמו לראשונה ע"י אנשי ביתניה עיליות, הקיבוץ הראשון של השומר־הצעיר (1922). זהו מסמך היסטורי נדיר, רב ערך, המשקף את הלהט הציוני מהפכני שבער בקרבם של צעירים שבקשו לבנות חברה חדשה וצודקת.

ספר רב ערך על התקופה עלומה יחסית בתולדות הארץ, הוא ספרו של חוקר הנודע פרופ' ברנרד לואיס. בספר "עלי היסטוריה קובץ מחקרים", מובאות חטיבות נרחבות שעניינן תולדות ארץ־ישראל כפי שהן משתקפות מארכיונים עות'מאנים נדירים.

שני ספרים נוספים הם: "נסיונות בהתיישבות המשרד הארצישראלי 1914 – 1908" מאת מרגלית שילה וספרה של רחלה מקובר "שלטון ומינהל בארץ ישראל 1917 – 1925". מרגלית שילה מתארת את "מעבדת נסיונות ההתיישבות", כפי שניתן להגדיר את ארץ־ישראל של אותם שנים בהם צמחו הקיבוץ, המושבה, ואח"כ המושב. על המלאכה ניצח ארתור רופין, שפעל מטעם התנועה הציונית. הספר מבקש לבחון את היחסים בין המתיישבים לבין ההנהגה הציונית.

ספרה של רחלה מקובר עוסק בשאלה מה הותירו לנו הבריטים מתקופת שלטונם? בשנים הראשונות של המנדט הבריטי הוקמו מוסדות ונקבעו כללים אשר עיצבו את תוכנם וצורתם של החיים הציבוריים בארץ ישראל, לשנים רבות, ואולי עד היום הזה.

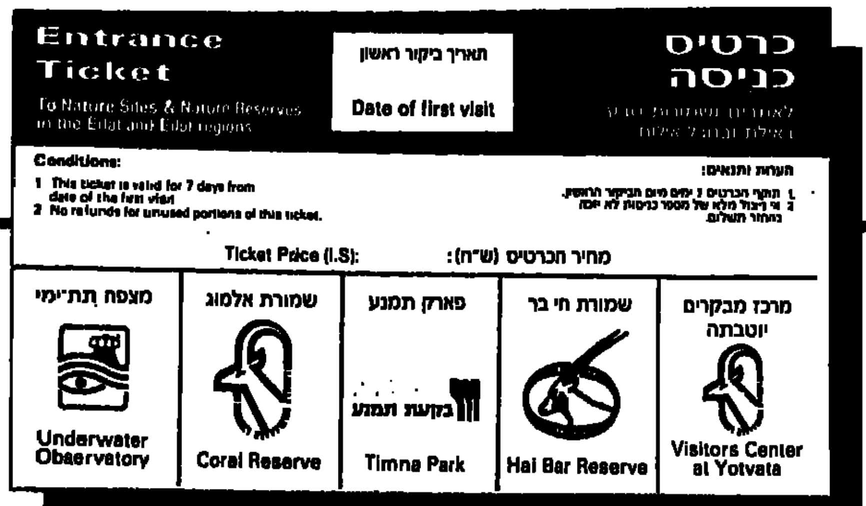

רשות שמורות הטבע הוציאה כרטיסים משולבים המקנים כניסה בהנחה למספר אתרים המצויים באיזור אחד. הכרטיס הזה, שמחירו הכולל חוסך 33% יחסית לסך־הכל דמי כניסה לחמשת האתרים, טוב לביקורים במרכז־מבקרים יוטבתה, שמורת חי־בר, פארק תמנע, שמורת אלמוג, והמצפה התת־ימי בים־סוף. כרטיס משולב אחר, לדוגמה, חוסך 45% בביקורים ב־5 שמורות טבע בצפון – החולה, נחל חרמון, נחל עיון, נחל דן והגמלא. את הכרטיסים ניתן לרכוש בכל אחד מהאתרים.

מלון מלכת שבא אילת 059-72121
★★★★
מבצע מיוחד
45 ש"ח
לינה + ארוחת בוקר
לא כולל סופי שבוע
* המחיר לאדם בחדר זוגי
חדרי המלון עם חזית לים. 11 קומות בגינה המתאימים למשפחות. טניס, מיני־גולף, ביליארד, פינג־פונג, ספורט, גלשני רוח, פיאנו בר, סופר־מרקט ומסעדה, משחקי וידאו, חדר קלפים, שחיה מרווחת, פעילויות ספורט שונות.

לפרטים והזמנות: מלון מלכת שבא, טל. 059-72121

קמפינג באכזיב לא מכזיב!
בואו לנפוש השנה בחניון אכזיב בלב חורשת אקליפטוסים מצלה ומרעננת עשרות מטרים מחוף אכזיב....
תוכלו לחנות אצלנו מ־: *קראוונים * בונגלוס * קראוונים עם כל השירותים * חניון אוחלים * חוות רכיבה * מועדון צלילה * ערבי דיסקו * מיני־מרקט ומסעדה טובה.

מבצע מחירים עד ה־15.7.88
* בונגלו זוגי ---- 30. ש"ח
* בונגלו ל־4 ---- 56. ש"ח
* בית נופש ל־6 (עם כל השירותים) ---- 120. ש"ח
* אוהל: ---- 9. ש"ח למבוגר ו־ 5. ש"ח לילד
כל המחירים כוללים מ.ע.מ
מסעדת קמפינג אכזיב
תפריט עשיר ומעולה * מחירים עממיים
מבצע
יום כלכלה (3 ארוחות) לקבוצות ונוער רק – 17. ש"ח.
חניון אכזיב — בין נהריה לרכבל
טל. 04-823792

TRANS DANUBIAN
מרכז הטיולים למזרח־אירופה
טיולי רפסודיה הונגרית
18 יום / 17 לילות
אוסטריה, הונגריה ויוגוסלביה, רק $1,359
לאדם בחדר זוגי (חצי פנסיון), כולל טיסה.
תאריכי יציאה: 28/6, 7/7, 17/7, 17/8, 23/9
רומניה הונגריה יוגוסלביה
15 יום / 14 לילות
רק $1,150 לאדם בחדר זוגי, כולל טיסה (חצי פנסיון), חצי בוקרסט בודפסט ודיא. בלגרד
תאריכי יציאה: 7, 21 ליולי, 4, 11 לאוגוסט, 28 ו־8 בספטמבר.
נופש ומרפא בהונגריה
HAYDUSZOBOSLO HEVIZ
או ב־כיפר בפוקה
20 יום / 19 לילות
רק $1,333 לאדם בחדר זוגי, כולל טיסה, חצי פנסיון
תאריכי יציאה: כל יום ב'
נופש ומרפא בבודפסט הקסומה
22 יום / 21 לילות
רק $1,799 לאדם בחדר זוגי, כולל טיסה (פנסיון מלא)
תאריכי יציאה: כל יום שבת (שעולה גם זמי שנין)
ויזות להונגריה ולשאר ארצות מזרח־אירופה.
מרכז הזמנות לבתי־מלון, השכרת רכב וכרטיסי טיסה.
דן צבר שרותי נסיעות ותיירות בע"מ
רחוב בן־יהודה 1 (בנין "מגדלור") ת"א 63801
טלפונים: 03-5102031-4
DAN

על גלגלים

מרדכי אלקו

ביוני: יציבות בשוק המשומשות

ציבות מחירים ברוב סוגי המכוניות המשומשות. מגמה זו צפויה בחודש יוני, לאחר ירידת מחירים רצופה שהיתה בחודשי אפריל־מאי. זו דעתו של חוקר השווקים ושמאי הרכב, לוי יצחק.

לירידת המחירים בחודשיים הקודמים, תרמו בעיקר מבצעי קידום מכירות של מכוניות חדשות, שערכו כמה מיבואני הרכב. הנחות במחירי מכוניות חדשות ו/או מיגוון של תנאי אשראי נוחים, שהציעו יבואני הרכב, גרמו להגדלת ההיצע על הביקוש בשוק המכוניות המשומשות. המוכרים היו בדרך כלל אלה שמכירת מכוניתם הישנה, משמשת להם מקור המימון העיקרי לרכישת מכונית חדשה, או להחלפת המשומשת הוותיקה, במשומשת אחרת, צעירה יותר.

לוי יצחק סבור: להמשך מבצעי ההנחות במחירי המכוניות החדשות, גם בחודש יוני, לא תהיה החודש השפעה על מחירי המכוניות המשומשות, כל עוד לא יוגדלו בשיעור נוסף ההנחות על מחירי המכוניות החדשות!

דעה זו מסייג לוי יצחק, לסחר ישיר של מכוניות משומשות, המתנהל בעקבות "מודעות לוח" בעתון. האיזון בין הביקוש להיצע, בסחר הישיר, המשפיע על יציבות המחירים, הוא בעיקר למכוניות משומשות, שעלו על הכביש בשנות השמונים. קיים גם איזון בין ההיצע לביקוש למכוניות אמריקניות גדולות משנות השבעים המאוחרות, והן שומרות על יציבות מחירים.

לעומת יציבות המחירים, שצופה לוי יצחק, בסחר הישיר במכוניות משומשות, הוא צופה המשך השפל אצל הסוחרים והמתווכים, בעלי מגרשים למכוניות משומשות.

השפל במגרשי המכוניות המשומשות, נמשך ברציפות כבר יותר מחצי שנה, מאז תחלו האירועים בשטחים. ערביי יש"ע היו הקונים העיקריים במשך יותר מ־20 שנה, והיו קליינטים קבועים במגרשי המכוניות המשומשות בתל־אביב.

מזה כמה חדשים ממעטים ערביי יש"ע לרכוש מכוניות חדשות, בעיקר בגלל צמצום המסחר והתיירות, שפגע משמעותית בכיסיהם. הולך וגדל שם היצע מכוניות משומשות למכירה, ללא ביקוש מקביל. לכן, כל עוד לא תדעך להלוטין ה"אינתיפאדה" – צפוי המשך השפל בשוק מגרשי המכוניות המשומשות בתל־אביב.

נוסעים מקצועיים [illegible] ויותר [illegible], [illegible] משתתפים [illegible] השנה [illegible] ארציות [illegible] [illegible] התחרות [illegible] [illegible] שלבים [illegible] 60 [illegible] [illegible] בין 10 תוצות ויהיה [illegible] [illegible] עצירות [illegible] כצילום, בתחרות השנה שעברה: [illegible] אירדן [illegible].

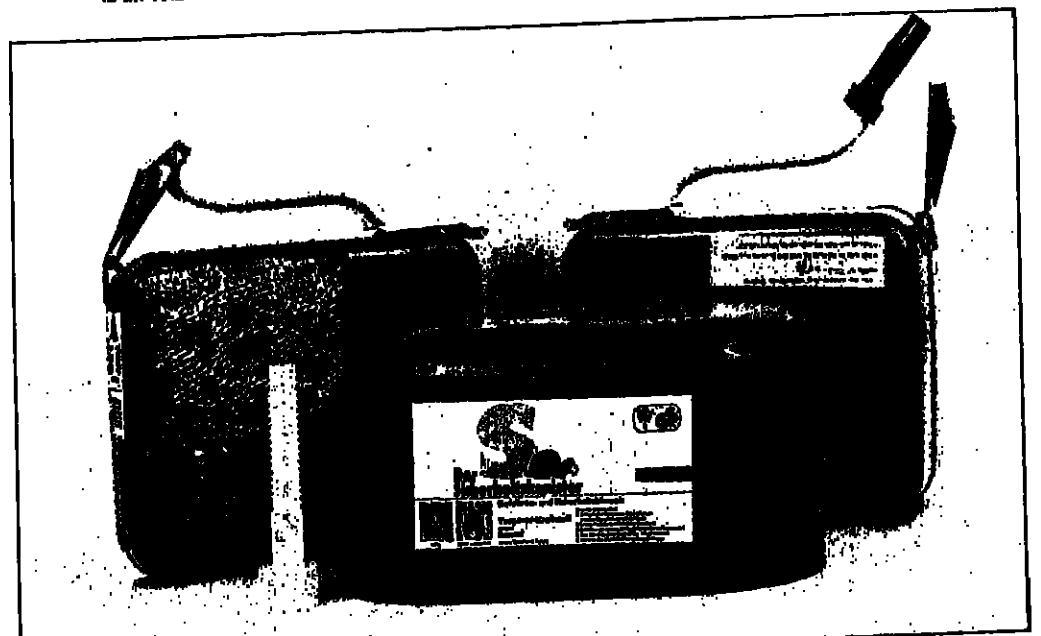

ברנצלום: שלושה סוגים של מיכלים ניידים לדלק. מעטפת המיכל השמאלי נוסרה, במטרה שאפשר יהיה לראות את הרשתות הממלאות את המיכל.

מיכל בטיחותי נייד לדלק

בואן ישראלי טוען ל"פתרון היחידי והבלעדי כיום בעולם למניעה פיצוץ בהובלת ואיכסון דלק וגזים דליקים במיכלים".

הומצאה, ששמה בישראל "אל נפץ", פותחה בגרמניה ומבוססת על מחקר מדעי מקיף בתורת המתכות (מטלורגיה). היא קיבלה את "בירכת הדרך" ממכון התקנים הגרמני, השווייצרי וזה שמסונף לשוק האירופי המשותף.

כיצד זה פועל?

בסיוע שכבות של רשתות תלת מימדיות מיוחדות, עשויות סגסוגת אלומיניום, המוכנסות וממלאות את מיכל [illegible] מחולק נפח המיכל למספר רב מאוד של נפחים זעירים. חלוקת הנפח לתאים קטנים גורמת לפיזור חום ולהורדת החום, [illegible] תנועת הלהבה והגדלת היחס [illegible] בזמן אירוע.

החלוקה לנפחים זעירים יוצרת [illegible] יעיל והקטנה עד לכמעט מינימום [illegible] התפוצצות המיכל כתוצאה מדליקה, [illegible] מכה, ברק, ניצוץ חשמלי, חדירת קליע [illegible] רסיסים.

באשר לשאלה בכמה מקטינה הרשת [illegible] קיבולת המיכל ?

בדיקה העלתה שנפח הרשת מקטין את קיבולת המיכל באחוז אחד בלבד. משקל הרשת הוא 25.6 גרם לליטר נפח. לדוגמה מציכל 20 ליטר תהיה תוספת המשקל [illegible] גרם בלבד.

תכונה נוספת אותה מציינים [illegible] ה"פטנט": עמידות בחום גבוה של עד [illegible] מעלות צלסיוס.

תופסים תאוצה

ספורט הרכיבה על האופניים תפס באחרונה תאוצה רבה. היום יש כבר בארץ מספר קבוצות מאורגנות שהולכות וגדלות – אומר זאב אלנברג, חבר הנהלת אגודת "הרושנים" בחיפה, שארגנה השבוע מירוץ אופניים לזכרו של שוער מכבי חיפה והנבחרת, הלאומית בכדורגל אבי רן ז"ל.

במירוץ השתתפו 60 [illegible] בגילאים שונים, שהתחרו [illegible] מעגלי סגור באורך של 19 [illegible] הזוכה היה יואב קרומבי, [illegible] מחיפה.

"הייחוד של הספורט [illegible] בהיותו אישי־תחרותי, עם [illegible] של קבוצה" – מסביר זאב [illegible] על התרומה של הרכיבה [illegible] מפתחת את הריכוז, [illegible] והחשיבה. "בארץ הנושא לא [illegible] בגלל העלות הגבוהה של [illegible] וההשקעה הרבה הנדרשת [illegible] שלנו מתאמנים המש פעמים [illegible] רוכבים למרחק של 100 [illegible] בכל אימון" – הוא [illegible]

עם תרמיל ובלעדיו

יש מדינות, בהן גם רכושו הדל של טייל־תרמיל מפתה את הגנבים המקומיים. יש להם שיטות מתוחכמות לשדוד אותך. עליך לחפש שיטות הגנה מתוחכמות.

כתב וצילם: אילן זומר

ביקור בדרום אמריקה הוא חוויה לכל הדעות. אך יש גורמים המעיבים על ההנאה. מעשי השוד והשיטות המתוחכמות של הגנבים. ולא רק בדרום אמריקה כך. גם מדינות אחרות בעולם אינן נקיות ממכת הגנבים והשודדים. להלן, מעט מידע על שיטות הגניבה ועל שיטות־נגד להגנה מפני גניבות.

בפרו נוהגים הגנבים לשוטט ברחובות, כשהם מצויידים בסכינים. תרים אחר תרמילים חשופים ובהזדמנות הראשונה מבתרים את התרמיל ושולפים מתוכו, כל מה שניתן לשלוף. שיטת הגנה: הכנסת התרמיל כולו לתוך שק יוטה עבה, סגור היטב לך על עוניים של התושבים – ולא יביאו לך כל תועלת. סוג אחר של גנבים מתמחים בגניבות בחופים ובגניבות בתוך חנויות. אלה בעיקר כנופיות של כ־15 ילדים בני 10 לערך. הם פורצים לחנות וגונבים מכל הבא ליד, גם מהלקוחות, והזובנים עומדים חסרי אונים.

מכת גניבות הגיעה בשנים האחרונות גם לאקוודור וגם שם היא מלווה לעתים קרובות באלימות. הגנבים מנחיתים מהלומת מוט על היד האוחזת בתיק. לא צריך יותר מזה, התיק צונח הישר לידיהם.

מכסיקו, כאחיותיה באמריקה הלטינית, אינה נקיה מגניבות שהקורבן בהן גם תרמילאי דלפון. שמעתי על קבוצת תרמילאים

שיטה טובה נגד שליפת חפצים על־ידי חיתוך התרמיל: הכנסתו לתוך שק יוטה עבה, אפשר עם ריפוד של רשת נגד יתושים.

שרווקא שמרו על תרמיליהם: הסבו במעגל, כאשר הציוד בתווך. לפתע ירד מאי־שם חוט עבה של חכה. אחד התרמילים נתפס באנקול, עלה ונעלם. קשה להאמין מעשה שהיה.

מלמעלה. המהדרין מכניסים בין השק והתרמיל גם רשת להגנה מפני יתושים ובכך מקשים עוד יותר על הגנבים. האם בכך באמת נמנעת קריעת התרמיל עצמו? תרמילאים אמרו לי כי אמנם הפגיעה אינה נמנעת כליל, אך גנב שהדבר אינו עולה לו בקלות, מוותר. לרוב משאת נפשו של הגנב היא להוריד כיס שלם מהתרמיל – ולברוח. כאשר התרמיל מכוסה, קשה לאתר את הכיס.

הכסף או החיים

גנבים אחרים מתמחים בדרך אחרת – הכל או לא־כלום. ממתינים לרגע בו יניח המטייל את תרמילו על הקרקע. כהרף עין יונק הגנב וייעלם יחד עם התרמיל. אחרים, מצויידים בסכיני גילוח, שולפים דווקא את הכיסים הפנימיים. מיומנותם גובלת במעשי קסמים. אלה הם זאבים בודדים, אך יש כאלה הפועלים בכנופיות וגם הטכניקה היא קבוצתית. לדוגמה, הם עטים על הקורבן ומתיזים לעבר פרצופו ספריי כלשהו. בעוד התרמילאי משפשף את עיניו הדומעות, מטפלת הכנופיה בתרמיל – וגם בכיסים ובארנקי־חגורה.

בברזיל הסכין השלופה פועלת בכיוון שונה. השודד פונה אליך במישריו, בלי להסתיר את כוונותיו: הכסף או החיים! כמו בסינימה. לא כדאי להתחכם, מוטב לשלוף דולרים מתוך כיס הנראה כאילו כיס־סתרים. תמיד יש לשמור כמה דולרים בכיס כזה, מוטב שיהיה קל להגיע אליו מייד, ולא לעצבן את השודד... את עיקר הכסף עליך להצפין במקומות אחרים על גופך. אחד שנשדד סיפר מנסיונו, כי לאחר שמסר את "כל הכסף", אפילו התחנן בפני השודדים שישאירו לו כמה פרוטות, כדי שיגיע למקום שבו יוכל להשיג כסף להמשך הטיול. לא תאמינו, אבל הם אכן החזירו לו מעט מכספו.

מעשה שטות הוא להתלונן במשטרה (אלא לצורך קבלת אישור שישמש בחברת הביטוח, את המבוטחים שביניכם). במשטרה יספרו

שיטת "מנקה הארובות"

במזרח הרחוק הגנבים פחות נועזים ופחות תוקפניים, אך אינם נופלים מהאחרים בתיחכום. כאן תוטפים תיקים בעיקר. בפיליפינים סיפרה לי תרמילאית כי השיגה מקום לינה בהוסטל בשני דולר ללילה אך באמצע הלילה התעוררה לשמע רחש ומולה עמד פורץ שנחת ...מהארובה. למולה יש לה שינה קלה והפתיעה בכך את הפורץ הרגיל "לעבור" בלי שיופרע ואינו מתכוון לשדוד תוך שימוש באלימות. כזינוק ותלי, טיפס וברח באותה דרך שבא.

בכל מקום מומלץ, אם אפשרי הדבר, לבדוק בכל חניה את מטענכם. אם המטען נעול, כדאי להמתין עד ששאר הנוסעים מתפזרים, אם זאת תחנה אחרונה. למעשה, בכל תחנת אוטובוס או תחנת רכבת, רצוי שלא לטפל במטען בשעת צפיפות, שהיא שעתם הטובה של הגנבים. בזמן הנסיעה ברכבת, רצוי לקשור את התרמיל בשרשרת ומנעול לרשת הברזל המיועדת למטען, מעל המושב. כדאי להצטייד בפנס ולהדליק אותו כאשר הרכבת נוסעת במינהרה ארוכה והאור אינו נדלק בקרון, כדי למנוע חיטוט במטען.

בשווקים, יש להיזהר היטב, להתבונן סביב ולהניח את החלק היקר ברכושכם בתרמיל קטן, מהודק לחזה. למטיילות תספק החזיה מקום מיסתור טוב. חזיה מרופדת עוד יותר טובה, פותחים את הביטנה ומשחילים את הכסף לתוך הריפוד, או במקומו. יש גנבים נועזים, שלא יהססו להשחיל את היד לתוך הרווח שבין החזיה והשד. לחזיה עצמה לא יגיעו לאחר שיחליקו על העור הרך. אולי לא נעים, אבל לא נורא, הכסף נשאר.

לצעירים ולצעירים ברוחם: תמצאו כאן עצות ומידע ערכני על טיולים למקמות לא־שגרתיים, בעלי כח־משיכה מיוחד. המדור מיועד בעיקר למטיילים עם תרמיל על הגב, אבל אפשר גם עם מזוודה. נתאר מסלולים מיוחדים, נביא כתובות של מקומות לינה זולים. נציין מה מותר ומה אסור לעשות במקומות אלה. ניתן גם לכם הזדמנות להתבטא (אנא, בקצרה), בתרומת מידע מנסיון אישי ובסיפור חוויות. נשיב על שאלות ונקל על יצירת קשר בין מטיילים.

המעוניינים בכל אלה, יפנו לעורך המדור:
אילן זומר, מערכת
"גבר לעניין",
ת.ד. 29010, תל־אביב 61290

חופשה

(סוף מעמוד 27)

ביוגוסלאוויה: Tukanici שמו, ויש בו רק בית אחד!

★ ★ ★

Portoroz, כמו מרבית ערי החוף – היא ציורית מאוד וניכרת בה היטב השפעת התקופה האוסטרו–הונגרית.

עיר זו – השוכנת ליד הגבול האיטלקי בצפון – מספקת את מבחר העינוגים והבילויים העשיר ביותר לאורך חוף הים האדריאטי. לריוויירה שלה מסורת של 100 שנות תיירות, והיא ידועה באקלימה הנוח בכל עונות השנה.

המקום הוא גן־עדן לשייטים, לרוחצים ולמשתזפים – כשם שהוא אטרקטיווי לרוכבי־סוסים, למהמרים, לחובבי־עתיקות ולטיילים.

המארינה של המקום היא מהגדולות, המודרניות והמצויידות ביותר באירופה. מיקומה – עמוק בתוך מפרץ Piran – מקנה לשייטים הגנה מקסימלית בפני רוחות וסערות. היא מכילה קרוב ל־1000 מעגנים ליאכטות, סירות־מירוץ למפרשיות. רוב כלי השייט שם הם בבעלות פרטית, אבל כמה עשרות מהם נועדו

הקאזינו. אפשר למצוא בתי הימורים באיזורי קיט רבים ביוגוסלאוויה. המירוץ אחר המזל הוא עיסוקם העיקרי של התיירים בלילות.

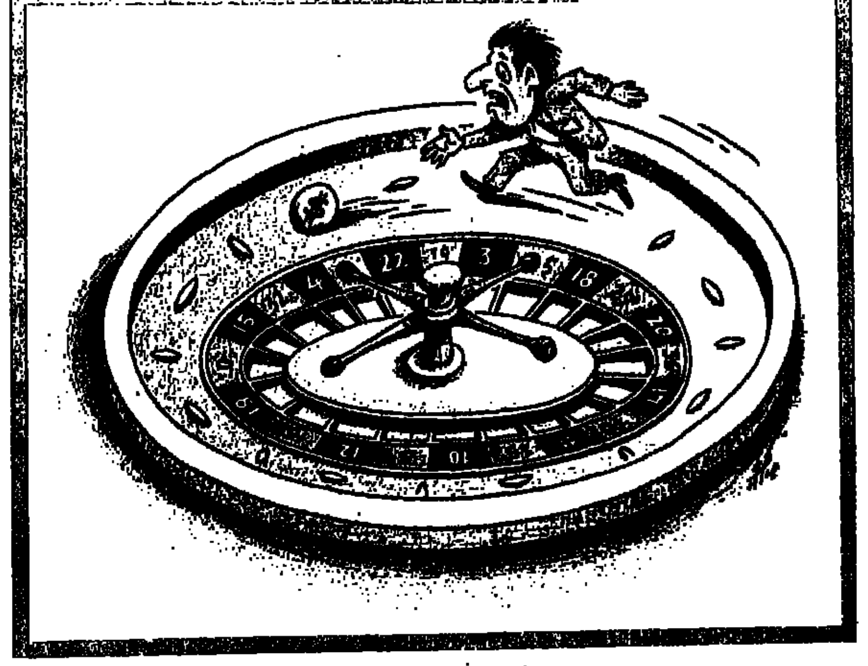

להשכרה. במארינה יש גם חנויות ללא מכס, מסעדות, מכוני־יופי, השכרת־רכב, בריכת־שחייה ומיתקני ספורט.

אפילו עסקי האוויר פורחים כאן. נמל התעופה הקומפקטי קולט מאות מטוסים קלים בסופי השבוע – רובם מגרמניה, אוסטריה, איטליה ושווייץ.

מוקד המשיכה העיקרי לבעלי־ממון, ולסתם "תפרנים" המבקשים לקנות עולמם בלילה אחד – הוא הקאזינו. זה שבמלון Metropol, הוא מהגדולים והמפורסמים ביבשת. יש שם כ־20 שולחנות הימורים (רולטה, באקרה, בלקג'ק, פוקר) ועשרות מכונות משחק. שווה לבקר בקאזינו ולוא רק כדי להתבונן במהופנטים עמומי־המבט שממלאים שם את האולמות.

Portoroz היא גם נקודת מוצא לסיורים באתרים מעניינים אחרים. למשל: האי Brioni – בו קבע המרשל טיטו את מושבו ושם גם נהג לארח גדולי־עולם.

נוסעים דרומה, אל העיר Pula, וממנה – במעבורת – אל האי בריוני. האטרקציות העיקריות שם: שתי היאכטות הרשמיות של טיטו, המוזיאון לזכרו, בתי המגורים שלו, חורבות ביזנטיות ורומיות, ספארי על מיגוון חיותיו וציפוריו, פארקים מטופחים, ואם תרצו – גם עץ־זית בן 1600 שנה.

★ ★ ★

מהלך שעה נסיעה מ־Portoroz, לכיוון צפון־מזרח, מזומנת לנו חוויה בלתי רגילה: מערת הנטיפים והזקיפים השנייה בגודלה בעולם. היא נמצאת ליד העיירה Postojna. עשרים ושבעה (!) קילומטרים במעבה האדמה, מתוכם 5 ק"מ שהוכשרו לנוחיות ובטיחותם של מאות אלפי התיירים הפוקדים אותה מדי שנה.

רכבת חשמלית (מזכירה את רכבת הקרוניות של "אפקוט סנטר" בדיסני־וורלד, פלורידה) מסיעה אותנו לאורך 3 ק"מ של מחילות ומעברים, עד האולמות העיקריים, ומשם מתחיל סיור רגלי שאורכו

למעלה: שמורת Plitvice; למטה: אגם Bled

עוד 2 ק"מ. לנוחיותכם ולשירותכם: מדריכים דוברי שפות שונות, שיעזרו לכם להתמצא בכל המתרחש שם.

המראות הם מעבר לכל דמיון. ההגדרה "מדהים" היא לשון־המעטה. מה שחוללו שם טיפות המים במשך מיליוני שנים – שום אמן בן־תמותה לא היה מצליח לעצב.

אל תחמיצו, איפוא. ואם ברצונכם לבלות במקום נפלא זה יותר מיום – הרי שהעיירה הסמוכה תספק לכם בתי־מלון, חדרים ("צימרים") וקמפינג בשפע.

★ ★ ★

את היום האחרון – לפני השיבה הביתה, אל המהומות והמתחים – מן הראוי לבלות ב־Bled.

זוהי פנינת־קייט יפהפיה, לא הרחק מהגבול האוסטרי. העיר שוכנת לחופו של אגם הררי, כשברקע מתנשאות פסגות האלפים המושלגות. לכאן באים פשוט ל"הסתלבט", לאכול טוב, לרקוד עד אור הבוקר בדיסקוטק, ולהיפטר מעוד כמה דולרים בקאזינו.

★ ★ ★

לסיכום: המסלול אותו תיארנו הוא רק אחד מתוך מבחר עצום שמציעות חברות התיירות. יוגוסלאוויה היא, ללא ספק, מקום לבלות בו חופשת־קיץ. היא יפה, נעימה, מסבירת־פנים, וכמו שכבר ציינו – נותנת לתייר את כל מה שהוא מחפש, ובזול. ■

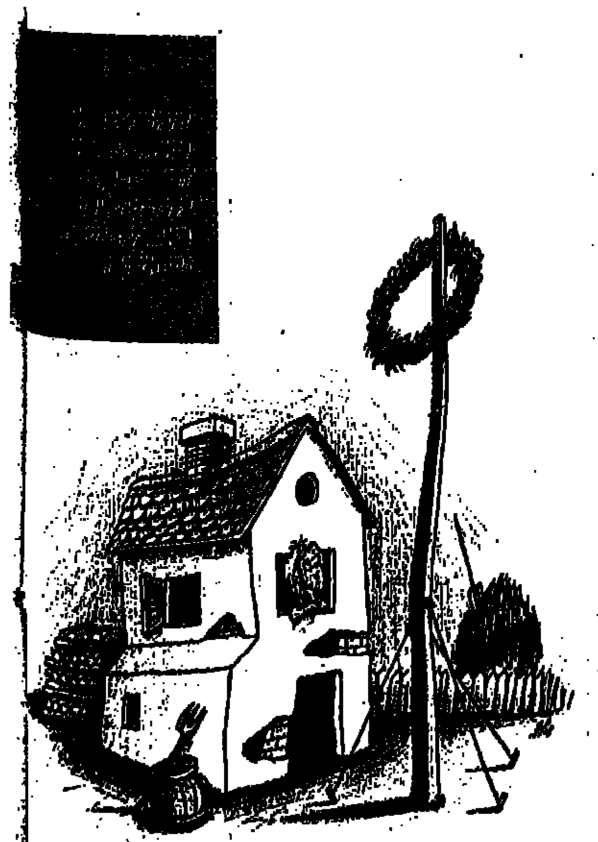

תשבץ לעניין

תשבץ מספר 82

מאוזן:
1) עיר בולט, ליד מיכרות פחם גדולים; 4) מין חרק; 6) גרם; 8) רובע בניו־יורק; 11) רעד, זעזוע; 12) "קארוסל", נרגרה מסתובבת בעיגול; 15) חבל, חוט עבה; 16) כינוי לנער ריק ונבער; 19) אומן, בעל מלאכה; 20) מתר; 22) בממלכה קדומה זו מרד כורש; 24) פרופיל; 25) רוח חמה ויבשה, חמסין; 27) מין עץ הנזכר במקרא; 28) היום שאחרי מחר.

מאונך:
1) צר מורח; 2) עוף טורף גדול; 3) פתר כתב סתר; 4) שם אחר לתנין; 5) טול ---- מבין עיניך; 7) מיעוט קטן שאינו ניכר; 9) משבטי ישראל; 10) מגש; 13) כלי נשק קרום; 14) סורה; 17) קרום פנימי של גלגל העין; 18) צבע השוקולד; 19) תנועה יהודית גדולה שצמחה כמאה ה־18 במזרח־אירופה; 20) צמח נאה ממשפחת המורכבים; 21) התחייבות של אדם בכל הקדוש לו; 23) צנום; 26) מלכודת.

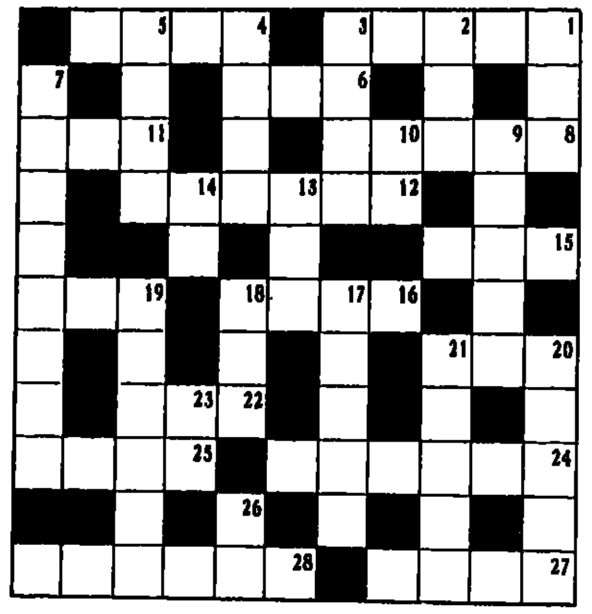

פתרון תשבץ מס' 80

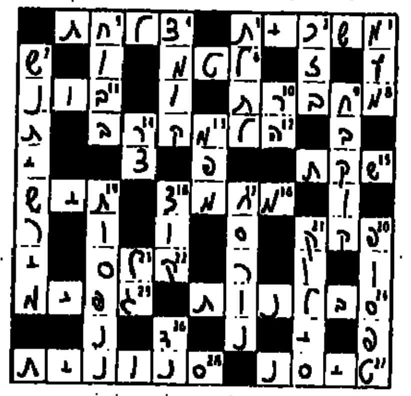

זכו בפרסים:
מני דוד, ת"א; יעקב באר, קרית ביאליק; יהושע מילמן, ערד; שרה פיבמן, רמת־גן; יהודית לברון, בת־ים; אליעזר פיינשטיין, ירושלים; ניר שי, באר־שבע

הערה: מעטפות שלא יצויין עליהן מספר התשבץ – לא ישתתפו בהגרלה.

הפתרונות צריכים להגיע עד יום רביעי 15 ביוני, עם ציון מספר התשבץ על המעטפה, אל: "תשבץ גבר לעניין" "מעריב", ת.ד. 20010, תל־אביב 61200. הפתרונות יתפרסמו בעוד שבועיים. בין הפותרים נכונה יוגרלו 5 תקליטים מתנת "הד־ארצי" ו־2 ספרים מתנת "ספרית מעריב".

אהרן כהן

מלון אמריקנה אילת
מבצע
39 ש"ח ליום
★ המחיר לאדם בחדר זוגי על בסיס לינה וארוחת בוקר.
★ תוקף המבצע עד 30.6.88 באמצע השבוע בלבד.
לפרטים והזמנות: אמריקנה, ריינס 32, ת"א, טלפון: 03-226667. אילת: 059-75176.

ספרית מעריב
ספר חדש של
יהושע בר־יוסף
סיפורו של אדם רעב

להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ ובחנויות ספרית מעריב
ת"א: דרך פ"ת 72א'
ירושלים: הלל 18
ב"ש: קק"ל 90
חיפה: בן יהודה 29
ספרים מבית טוב-ספרית מעריב

תלוש הזמנה
לכבוד ספרית מעריב
... נא לשלוח אלי את ספרו של יהושע בר יוסף "סיפורו של אדם רעב"
המחיר 26.00 ש"ח
שם / מס' ת"ז
כתובת / מיקוד

מסעדת הראבל
מאכלים בלקניים, אירופאיים ומזרחיים
פתוח 7 ימים בשבוע
ארוחה עסקית מלאה 18 ש"ח
בשבתות לילדים ½ מחיר
חניה בשפע — ארוחות הביתה — ארועים עד 100 איש
רח' החשמונאים 95, תל־אביב, 03-5610066

ידיעות מעריב — מהדורה היסטורית
יום ג' א' סיון, תש"ח, א' למדינת ישראל (8.6.49)
4 עמודים | מחיר הגליון | דר. עזריאל קרליבך

בריטים „ידריכו" את בצוע ההפוגה

ברנדוט נסוג מ„תכנית העליה שהוסכם עליה תחלה עם שרתוק

„היהודים חידשו את ההתקפה בלאטרון"

הלגיון הערבי בירושלים מקווה להפוגה

ניצנים בנגב – נכבשה ע"י האויב

צי ארה"ב יכנס לים התיכון ב־21 ביוני

5 הרוגים בהפצצת הבוקר בת"א

משמר ישראלי ערך סיור בתוך ג'נין

משמרות סיור של צבא ישראל הפעיל בגזרת ג'נין ערכו סיור בעיר ג'נין ומצאוה עזובה.

הערבים ישיבו מחר

הסורים נהדפו אל מעבר הירדן

הערבים שרפו 1200 דונאם תבואה ערבית

ירו מנשק אוטומאטי וכדורי־זרחן על קוצרים יהודים בעמק בית־שאן

„לידי" ספירס מארגנת עזרה לערביי א"י

קדושי עציון הובאו לקבורה

ספינה ירתה פגז במימי נתניה

כבאי ת"א יקבלו ציוד חדש

ים להגנתו!

ארקיע נערכת לתקופת הקיץ

טיסות השכר הפוקדות את אילת בתקופת החורף מפנות את מקומן לעשרות טיסות יומיות של חברת "ארקיע", אשר החלה לפעול כרכבת אווירית לאילת וממנה, כשהן מביאות מדי יום מאות ואלפי נוסעים ונופשים ישראלים.

היצע המקומות היומי מגיע לכדי 1700 מושבים, כשבימי א' ו־ה' – שהם ימי השיא בשבוע – משלבת החברה אף מטוסי בואינג 707 לאילת ומאילת.

"צפוי לנו השנה קיץ לוהט באילת", אומר צבי גונן, מנהל ארקיע פנים ארצי, ולהערכתו – כתוצאה מרמת המחירים הנמוכה יחסית של בתי המלון באילת ותעריפי הטיסות, אשר במרוצת שלוש השנים האחרונות הוזלו בממוצע של 12 ש"ח לשנה – יפקדו תושבי ישראל בהמוניהם את אילת, כמודי קיץ. חלק נכבד מהם ישכילו לנצל את תעריפי הטיסות הנמוכים – דבר שיחסוך יום נופש המבוזבז על נסיעה בכביש הערבה. יתרון נוסף הוא בהחלטת חברת ארקיע להמשיך להעניק 50% הנחה ממחיר הטיסה לילדים הטסים בלווית הוריהם.

לחודשי מאי-יוני יצאה ארקיע במבצע פרסום ומכירות, שעיקרו עידוד הנופשים לצאת לאילת בתקופה יפה זו של השנה ולהינות ממחירים מוזלים בבתי המלון (לרשות ארקיע למעלה מ־250 חדרים ליום בכל בתי המלון הנבחרים באילת).

נופשים הבוחרים לבלות נופש באמצע השבוע באילת, זוכים למתנות רבות כגון: שיט על יאכטה כולל ארוחת צהרים, מכונית באדג'ט חינם לתקופת הנופש (למעט קילומטרז' וביטוח), כרטיס סעודה בשניים, המקנה כ־100 ארוחות חינם במסעדות בכל רחבי הארץ וכן כרטיס כניסה למוזיאון הבובות באילת ולילדים נסיעה חינם ברכבת ההפתעות באילת.

לדברי גונן מוכיח המבצע את עצמו בצורה יוצאת מן הכלל "אם כי לא הופתענו מהביקוש העצום והערכתנו היתה, שהישראלי הצמא לאילת ימשיך לפקוד את העיר בכל תקופה של השנה".

זה כשנה מפעילה חברת ארקיע באופן סדיר את מטוסי הדאש־7 מחיפה לאילת, לנוחות הנופשים ואנשי העסקים.

"זהו שינוי מהותי בתפיסה ואנו מאמינים בפוטנציאל הקיים באזור זה". הגדלת היצע המקומות בנתיב זה מ־18 מקומות ליום במטוסי ציפטיין ל־100 מקומות ויותר לכל כיוון הוכיחה את עצמה ככדאית וכלכלית".

בחודשי מאי ויוני הוזלו התעריפים בקו זה והנוסע החיפאי ישלם, באמצע השבוע, מחיר הזהה לטיסה מתל־אביב לאילת.

לסכום דבריו מציין גונן את יחודה של אילת, אשר לא נפגעה מהירידה בתיירות הנכנסת. לדבריו, כמות הנוסעים שהטיסה חברת ארקיע בשליש הראשון של שנת 1988 עולה על כמות הנוסעים שהוטסו ע"י החברה בתקופה מקבילה אשתקד.

40 שנות פעילות בענף הרכב
לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
Jeep | Ford | Chevrolet | GMC

יבוא ומכירה של חלקים חדשים ומשומשים, לאמריקאיות.
תצוגה ומכירה במקום. הזמנות מיוחדות מחו"ל
קחי ואורי אהרון — המסגר 11, ת"א. 03-380565, 382615

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
עלו והצליחו
בטחון המפתח בע"מ
"מנעולים למכוניות"
ריב"ל 5, ת"א, טל.: 380943

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
זר ברכות
"משהו מדליק לרכב"
אלקטרוניקה לרכב, רדיו טייפים, אזעקות, ואביזרי יוקרה לרכב
אביזרים מיוחדים ל־G.M.C. (ואן) דלתות והתקנות
המסגר 62, תל־אביב, 03-388728

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
שאו ברכות חמות
נתן אורן
בית החולים בית לוז
שד' ויצמן, חדרה מ. 3800

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
עלו והצליחו
מאחל גירומטיק יוסי
מכון לגירים אוטומטיים
מפרץ חיפה, טלפון: 04-726363

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
איתכם לכל אורך הדרך
מאחלים: ש. אהרון ובניו בע"מ
מפיצי מנוער קראפט חלקי פורד מקוריים

א. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
עלו והצליחו
מוסך מ.ט.ר.א.
אזור התעשיה תל חנן, חיפה
טלפון: 04-210080

לאורי וקותי
מיטב הברכות
פיאל
שרותי מזוג אויר בע"מ התקנה, שרות ושיפוצים
דרך בר יהודה ק"מ 4½, תל־חנן 20302
בחצר מכון רשף טסטקה, טלפון: פלאפון 23151-050

לאורי וקותי
איתכם לאורך כל הדרך
תודה רבה על הכל
ס"פכל
מומחים לרכב אמריקאי, מוסך שרות לרכב
חניון "מרכז כלל", רח' יפו 97, ירושלים
טלפון: 02-242997, 02-245733

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
זר ברכות
צמיגי מ. י. כהן בע"מ
רח' השרון 14 ת"א מיקוד 66185
03-373618, 371754

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
עלו והצליחו
סטודיאו פלוס
אידלסון 7, פנת בן יהודה 6, ת"א 63906
טלפון: 656027

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
אתכם ביד אחת להצלחה
מאחלים
חיים אופנועים
שד' הרכבת 60, ת"א, טל.: 381940

לאורי וקותי
תודה רבה
על הכל
ברלנסקי יורם
שווק נייר
למכונות צילום
טלפון: 810937

א. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
מיטב הברכות והאיחולים
מערכות תקשורת מתנים שיווק ושרות פקסימיליה
יצחק שדה 34, תל־אביב טלפון: 330314, פקס. 332248

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
עלו והצליחו
מאחלים:
א. זיו סירות
קרית אריה, פ"ת, טל.: 9232633

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
המשך שגשוג ועליה
מאחלים: אברהם מואס בע"מ
חידוש גלי הנעה, הגאים וצירות
רח' דרך פ"ת 44, תל־אביב, טל' 376658

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
עלו והצליחו
מאחלים:
אוטו בורסת חלפים בע"מ
סגולה, גזית 4 פ"ת, טל. 909394, 618333

לא. אהרון אינטרנשיונל בע"מ
שאו ברכות חמות
מאחל: אוטו יגאל
כפר העצמאות טבריה

מפרסם: מגורמה 3-7-0140-03

כך נפלה ניצנים

בקרב ניצנים נפלו 33 חברי משק ואנשי צבא. הפצועים והבריאים, 105 גברים ונשים, נלקחו בשבי. שלושה מבין אנשי המשק ואיש צבא אחד הצליחו לחמוק בטרם הכניעה אל חולות שפת הים, התחבאו שם בחורשת דקלים ועם לילה חצו את קווי האויב והגיעו בשלום לבאר־טוביה.

מנחם תלמי

בית האבן היחיד בניצנים שכונה "המצודה". כאן נכנעו הלוחמים ומכאן יצאו לשבי במצרים. תצלום זה הוא היחיד שנותר בקיבוץ.

היום – כביש רחב, עמוס תנועה. ממזרח לו – קיבוץ ניצנים, אפוף שלווה פסטורלית. ממערבו – הדרך לחוף רחצה רחב ידיים, עם שרותים ותגיונים. קיץ צח. ים כחול. שוחים. תופשים שיזוף ושלווה, לוגמים משקאות צוננים מקופסאות של פח.

קיבוץ ניצנים שממזרח לכביש היה לפני ארבעים שנה מצדו השני, בכיוון לחופי הרחצה האלה. הכביש היה אז צר, התנועה בו

ישראל – השנה הראשונה
הסיפורים שמאחורי הכותרות

היתה דלילה, או שלא היתה כלל. לאיש לא היה ראש ללכת לשפת הים. ומי שהיה הולך, היה חוזר בלי ראש.

מלחמה היתה בארץ. כוח הפלישה המצרי – צבא סדיר, מצויד היטב, עם ארטילריה וסיוע אווירי, הקיף את הנקודה העברית המבודדת ניצנים. לקומץ מגיניה היה נשק קל בלבד. צפונה משם, בליל 4 ביוני 1948, תפסו כוחות צה"ל את יבנה הערבית שבכביש החוף ובכך בלמו סופית את התקדמותו של הפולש המצרי שהתכוון להגיע לתל־אביב. אולם בעורפו של החלוץ הכוח המצרי נותרה נקודה עברית – קיבוץ ניצנים, ששכנה או בקילומטר ממערב לכביש החוף.

משנוכחו המצרים שבשלב זה אין בכוחם להוסיף להתקדם צפונה, ניפנו לטיהור עורפם ולהבטחת האגפים של עורקי התחבורה שלהם. אחת המטרות הראשונות היתה ניצנים, אותה החליטו המצרים לתקוף ב־7 ביוני.

מול כוחות עדיפים

בניצנים המבודדת, שילדיה והבלתי־לוחמים שבה פונו ממנה מבעוד מועד, החזיקו כ־150 לוחמים, מחציתם חברים וחברות המשק ומחציתם חיילים מחטיבת גבעתי. לרשות מגיני הנקודה עמד, כאמור, נשק קל בלבד, חלקו רובים איטלקיים בלתי אמינים. להוציא מרגמה אחת של שני אינטש ו"פיאט" אחד, אשר נחשבו ל"נשק כבד".

המצרים היקצו למערכה על ניצנים גדוד רגלים מוגבר, מחלקת טאנקים, פלוגת משוריינים, כוח ארטילרי רב וכן סיוע אווירי.

בחצות הלילה בין ה־6 ל־7 ביוני, החלו המצרים להפגיז את ניצנים. בשעה 6 בבוקר, החל הכוח המצרי לתקוף את הנקודה. ההסתערות הראשונה נהדפה. בעקבות כשלונו הגביר האוייב את ההפגזות וכן הזעיק סיוע אווירי. ההפצצות וההפגזות גרמו הרס רב בנקודה. עמדות התמוטטו ורשת הקשר הפנימית נותקה. כמה מכלי הנשק החיוניים נפגעו ויצאו מכלל שימוש.

סמוך לשעה 11 בבוקר ערך האויב את הסתערותו השניה, הפעם בסיוע מחלקת טאנקים. ה"פיאט" היחיד שהיה בידי המגינים, יצא מכלל שימוש. באמצעות מכשיר האלחוט, שלא פעל כהלכה, הצליחה הקשרית של המשק להעביר קריאת "ס.או.ס." לבאר טוביה ומאז חדל הקשר עם המשק המותקף. שום תגבורת לא יצאה אל עבר הנקודה הנמחצת על ידי כוחות עדיפים.

חרף האש העזה, שהטיחו המגינים, הצליחה יחידת חי"ר מצרית לחדור למשק ולכבוש בו את איזור מיכלי המים, שהיה החשוב והחיוני ביותר של מיתחם ההגנה.

עתה החלו המצרים בביצוע השלב השני של תכנית ההתקפה שלהם: השתלטות על העמדות הצפון מערביות ואיזור חדר האוכל.

נוסף על הטאנקים, שהיו עם כוח האוייב שכבש את גבעת מיכלי המים, חדר הטאנק נוסף אל מול חדר האוכל, כשהוא מחסל בדרכו ששה מגינים, שניצבו בעמדה שחסמה את דרכו. בעקבות הטאנק פרץ כוח רגלים. המגינים שבאיזור חדר־האוכל נאלצו לסגת לבניין שניצב בדרומו של המשק. אש האויב הוסטה לעבר אותו בניין והמצרים ערכו עצמם לקראת השלב השלישי של התקפתם – הסתערות על בניין זה, שהיה למעשה מעוז האחרון של המגינים במשק שכבר נכבש ברובו.

לקומץ המגינים שהתבצרו באותו בניין לא היה כל סיכוי לעמוד בפני הכוח המצרי העדיף. המפקד ראה את הקרב כאבוד והחליט להציל את אנשיו על ידי פריצה אל מחוץ למשק. תכניתו היתה להתפרץ מן הבניין אל הפרדס הסמוך ומשם לנסות להתחמק אל עבר חולות שפת־הים.

נסיון הפריצה נערך, סמוך לשעה שלוש אחר־הצהריים. חוליה ראשונה, שניסתה לפרוץ מן הבניין המכותר, הושמדה מיד במכת אש מצרית. קבוצה שנייה שיצאה בעקבות החולייה הראשונה, נפגעה אף היא באש המצרית. חלק מאנשיה, בתוכם המפקד, הצליחו לסגת חזרה לבניין.

מות המפקד והאלחוטאית

נערכה התייעצות קצרה והוחלט על כניעה. אחד הלוחמים, שנשלח עם הדגל הלבן, נפגע מפגז מיד עם צאתו מהמיסתור. בשלב זה החליט המפקד לצאת בעצמו אל עבר האוייב. הצטרפה אליו חברת המשק, ששימשה כאלחוטאית. המפקד פשט את גופייתו שתשמש לו כדגל לבן. האלחוטאית החזיקה בידה ממחטה לבנה. השניים יצאו מן הבניין וצעדו לעבר גבעה סמוכה, עליה ניצבו שלושה קצינים מצריים. כשקרבו המפקד והאלחוטאית אל קבוצת הקצינים, שלף פתע אחד מהם אקדח וירה במפקד שקרס ארצה. כהרף עין שלפה האלחוטאית אקדח שהיה ברשותה ובו כדור אחרון, אותו הועידה לעצמה, אם תיפול חיים בידי האוייב. היא ירתה במצחו של הקצין המצרי שירה במפקדה והרגה אותו. אחד משני הקצינים המצריים הנותרים שלף את אקדחו והרגה.

סמוך לשעה ארבע אחה"צ פסקה האש המצרית. סגן המפקד פקד על האנשים שבבניין הדרומי להשמיד את נשקם, לבל יפול בידי המצרים. אחר כך באה הכניעה.

בקרב ניצנים נפלו 33 חברי משק ואנשי צבא. הפצועים והבריאים, 105 גברים ונשים, נלקחו בשבי. שלושה מבין אנשי המשק ואיש צבא אחד הצליחו לחמוק בטרם הכניעה אל חולות שפת הים, התחבאו שם בחורשת דקלים ועם לילה חצו את קווי האוייב והגיעו בשלום לבאר טוביה.

את מסע אנשי ניצנים אל השבי ניצלו המצרים לצרכי תעמולה והרמת מורל. הם הוצעדו בתהלוכה בחוצות מג'דל ועזה, כשהמון צמא דם מנסה לפרוץ לשורותיהם ולערוך בהם טבח. חמש גולגלות, שנערפו מגוויות הרוגים במשק הועלו על גבי המוטות והוצגו לראווה בשוק של מג'דל, כשהמון נלהב מחולל סביבן בזעקות פרא.

ב־27 באוקטובר, במסגרת מבצע יואב, שוחררה ניצנים, לאחר 140 ימי כיבוש. שבוייה, שהוחזקו במצרים, הוחזרו ארצה לאחר חתימת הסכם שביתת הנשק, במארס 1949. ב־1951 הוקם הקיבוץ מחדש, מעברו המזרחי של כביש־החוף. ושם הוא עד עצם היום הזה, נוצר את זכרם של הנופלים על הגנתה של ניצנים המקורית. ■

העמודים הראשונים של "מעריב" לקוחים מהשבוע שבין ה־6.6 ל־12.6.1948.

הסיפורים שמאחורי הכותרות נכתבו, בחלקם, בימים אלה, או הובאו, כלשונם, מעיתוני השבוע לפני 40 שנה.

עורכים:
תהילה עופר
משה לויד

עיצוב: שפי ניבן

בנות ציון – בתל־אביב

לוח היום
א' סיון תשח
א' למדינת ישראל
8 יוני 1948

נסעו במשך יממה מעבר הירדן עד החופש – היחס אליהן היה טוב

אתמול, ערב ראש חודש סיון, היה יום צום והרבנים העלו ב־מיוחד את זכרם של קדושי גוש עציון. ואי שם בסתרי־הלב חלחלה החרדה לחיים, ל־בנות עציון, שזה שבועות עוקב כל הישוב בדאגה אחרי גורלן. איש לא העלה על שפתיו את מהותה של חרדה זו. אך שנים ארוכות של נסיון־מר עם בני העם האציל עומד מאחורי גב־נו... ודוקא ביום התפילה לע־ליית נשמתם של קדושי עציון — באו 88 בנות עציון למקום מיבטחים.

בשעות הבוקר הודיעו נציגי הצלב האדום הבינלאומי למוס־דות הממשלה, שהשבויות כבר יצאו בדרכן לת"א וכי נעשו סי־דורים להפסקת האש למשך שע־תיים בקו החזית של תול כרם. הפסקת האש היתה צריכה ל־חול בין השעות 10—12 לפני הצהרים. מת"א נשלחו אוטובו־סים, יצאו קצינות של חיל ה־נשים, נתארגן שרות רפואי מיוחד, כדי לטפל בחולות. הוכ־נה ארוחת צהרים, הכינו מקו־מות איכסון אצל משפחות וכן חבילת בגדים לכל אחת. ומאז שעת הצהרים חיכו לבואן, חיכו בצפיה ובאי סבלנות. הטלפונים צלצלו ללא הפסק, כל המיניס־טרים ללא יוצא מן הכלל, שא־לו עליהן ועסקניות מועצת ה־פועלות ישבו במשך כל שעות היום וחיכו, כשהן עורכות תע־נית בלי מחשבה תחילה. וכבר נתיאשו. ציינבאט ערבי נוסף על הקודמים.

באופן בלתי צפוי באה הידי־עה שהן עברו את קו האש ו־נמצאות בדרכן לתל אביב. בנות עציון יצאו מן השבי אל הדרור!

איתנות ברוחן

השיירה הגיעה בלוית מכונית של הצלב האדום ונציגו, שד־הורביץ קידמן בתודה על מא־מציו לשחרור השבויות. אפשר רק לאשר את דבריו של נציג הצלב האדום שאמר, שהוא שבע רצון מהתוצאות...

בריאותן ומצב רוחן של ה־משתחררות היו למעלה מן המ־קוה. הן היו עייפות מן הדרך ומהתלאות שעברו עליהן. אך איתנות ברוחן. אצל אחדות מהן היו אף חפצים אישיים קטנים. את שעוניהן לא לקחו מהן וגם ארנקיהן היו אתן. אולם בלכתן לשבי, הרשו להן לקחת אתן רק מלבושים הכרחיים ביותר. כמ־עט רק מה שהיה על בשרן.

פרשת השבי

אלה מגיבורי גוש עציון ש־נשארו בחיים ושהלכו לשבי. התרכזו במשואות יצחק. כש־אנשי הלגיון הערבי נכנסו לנ־קודה היתה רק התפעלות בעי־ניהם. ליריב כזה היה מוכרח גם איש המדבר להתייחס בכ־בוד.

על פרשת השבי הן מספרות — אחרי שהלגיון נכנס לנקו־דה, היינו עוד יום אחד במקום. עד שבאה הוראה מה לעשות בנו. היו אתנו כמה פצועים ש־הועברו עוד קודם לכן מכפר עציון למשואות יצחק. מיד אח־רי שהוכרענו, התקבצו ובאו ערבים וערביות מכל הסביבה. ערב רב ששחר לטרף. אולם אנ־שי הלגיון גירשו אותם מדי פעם בפעם בכח ולא נתנו להם להתקרב למקום.

נדודי שבי

תחילה הובלנו לבית לחם — הן ממשיכות — שם אוכסנו ב־בנין המשטרה, שחיילי הלגיון הופקדו לשמור עליו, מבלי ל־הרשות לאספסוף הערבי המק־מי להתקרב. שבוע ימים היינו בבית לחם ואחר כך הועברנו למברון ושוב אוכסנו בבנין ה־משטרה תחת משמר הלגיון. ה־ערבים המקומיים, חניכי המופ־תי, התנכלו לנו לא אחת. ידו בנו אבנים ואף ירקו עלינו, כ־שהעבירונו ברחוב. המזון ש־ניתן לנו היה דל מאד — ביס־קויטים מתוצרת בריטית. ש־סופקו למלך עבדאללה יחד עם התותחים... אך למי היה תיאבון לאכול? כל אחת מאתנו חיה עוד את ימי המצור וההרעשה. ראי־נו לנגד עינינו את דמויות החב־רים גיבורי כפר עציון, שלא נכנעו ונלחמו עד האיש האחרון. ואחרי שהחברים הופרדו מאתנו היינו מלאות חרדה לגורלם. דא־גה זו לגורלם הסיחה את דעתנו מגורלנו אנו והשאלה: מה צפוי לנו?

התחנה האחרונה

רק לפני כשמונה ימים הוע־ברנו למחנה שבויים שהוקם ב־לב המדבר, בקרבת זרקה, על הקו בו עובר צנור הנפט. זהו מחנה שבויים לכל פרטיו ודק־דוקיו אהלים, גדרי תיל דוקר־ני ו...סבל. שמש מדבר. מחסור חמור במים הניתנים רק לשתיה ולא לרחצה והמזון שוב — ביסקוויטים בריטיים, גבינה צ־הובה וספל תה ליום. אך אם ל־קחת בחשבון, שהיינו בשבי הרי — על היחס אין מה להתאונן. מובן שבמזון דל זה אי אפשר להחזיק מעמד זמן ממושך. אך את הסבל העיקרי גרם חוסר אפשרויות רחצה.

קשה היה להן לשאת את ה־ניתוק מהעולם, לא ידעו כלל שאמנם נעשה משהו לשחרורם. נציג הצלב האדום לא ביקר אצלן, רק זאת ידעו: מה שבינב לאוזניהן מפי הלגיונרים — שכל הישוב נכנע למלך עבדאללה.

בשורת השחרור באה "הן ב־אופן בלתי צפוי. שלשום בח־צות הלילה העמיסו אותנו על מכוניות הלגיון ואז נאמר להן שהן חוזרות לתל אביב. הדרך ארכה כמעט יממה שלימה. ולי־פירדה — השקו אותן בחילה בש־תול־כרם... את תל־לוטמויים ה־אחרונים לדרור גשו ברגל. הן הלכו לקראת החופש.

ר. ג.

מסבות לסעודתן הראשונה בבית צעירות מזרחי

לונג דוד ובנו
אתכם ביד אחת להצלחה
מ. ובר ביצוע עבודות אלומיניום בע"מ
* תכנון וביצוע קירות מסך
* ייצור חלונות חוספי אגרוניה ואטומים לרעש
* אלומיניום לדלתות ימנורים
* פרופילים ותלונות נוד ידי
* אספקת החיצות אקוסטיות מתקפלות
המשרד - רח' התקוה 11 למתיון - טל. 03-7517180 טלקס - 361148

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות והאיחולים
קליד
סוכנות לביטוח בגמ
רח' שדרות העצמאות 54 בת ים
טל: 03-869264 ,879560

צרכנות הוגנת
תו צרכנות הוגנת 1988
1988

לונג דוד ובנו
בית מסחר לכל סוגי הזכוכיות
כולל ליטוש ומראות
ומן מכונות אוטומטיות לליטוש
רח' רבנו חננאל 2 תל־אביב 66076
טל: 03-826069 ,824794

לונג דוד ובנו
שאו ברכות חמות
מראה בע"מ
עבודות זכוכית ומראות
רח' מרכולת 18, ת"א, טל' 03-823352

לונג דוד ובנו
המשך שיתוף פעולה
אלבן גלס בע"מ
סוחרי זכוכית
רח' עמק יזרעאל 10.

לונג דוד ובנו
ברכות לכל מברכיהם ולקוחותיהם

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות והאיחולים
טול כל בע"מ
חברה ליבוא ושיווק של מכונות לישוש
דבקים וכלי עבודה לזגגים
רח' סמילנסקי 16 נתניה, טל: 053-614852

לונג דוד ובנו
אתכם ביד אחת להצלחה
לוי צבי אלומיניום בע"מ
רח' הרצל 146, ת"א, טל' 03-833702

דובלה
המשך בהצלחה
אביבי דוד

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות והאיחולים
מ. אשכנזי בע"מ
יבוא ושיווק זכוכיות ומראות
רח' נחלת־בנימין 110, תל־אביב, טל' 823077, 03-822785

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות לרגל זכייתך בתו צרכנות הוגנת
שבירו רחמים

לונג דוד ובנו
שאו ברכות חמות
אתגר בע"מ
יבוא ושיווק זכוכית ומראות
רח' המשביר 17 חולון, טל. 03-803891

לונג דוד ובנו
שאו ברכות חמות
תרישי רז
מוצרי אלומיניום לבנין
רח' לבנדה 13, תל־אביב, טל' 03-877894

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות והאיחולים
המזגג ת"א
האחים נחמיה ויוני לוי
טל' 381738, 03-375514

לונג דוד ובנו
עלו והצליחו
טיקטין בע"מ
מוצרי זכוכית לבנין
רח' מרזוביה 1 ת"א, טל. 838743, 03-821332
ת.ד. 252 ת"א מיקוד: 61002

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות לרגל זכייתך בתו צרכנות הוגנת

לונג דוד ובנו
המשך שיגשוג ועליה
חיים מורדו
עבודות אלומיניום
רח' המקצוע 9, תל־אביב, טל' 03-384533

לונג דוד ובנו
המשך שיתוף פעולה פורה
א.א. מראות בע"מ
ייצור והתקנת מראות זכוכית
רח' הסדנה 19, חולון, טלפון: 5568014, טלקס: 35317

לונג דוד ובנו
שאו ברכות חמות
בסדליק משה רוני לוי ויעקב וינבר
רח' צ'לנוב 41 ת"א, טל. 03-384086

לונג דוד ובנו
מיטב הברכות והאיחולים
אלום טל בע"מ
יצרני אלומיניום לבנין
איזור התעשיה מישור אדומים, טל' 02-351810

לונג דוד ובנו
שאו ברכות חמות
זגג קריסי בע"מ
בית מסחר לזכוכית ומראות
רח' כצנלסון 28, גבעתיים, טל' 03-314199

לונג דוד ובנו דב
מיטב הברכות לרגל זכייתכם בתו צרכנות הוגנת
י. קופמר ושות'
דלתות סקוריט, זכוכית בטחון, זכוכית שטוחה ומראות
רח' גאולה 25, תל־אביב, טל' 03-656791

לונג דוד ובנו
איתכם לאורך כל הדרך
דקו נוי בע"מ

למתכות הטיב
עלו והצליחו
זמרי־ינבר
עבודות מסגרות

למתכות הטיב
מיטב הברכות לרגל זכייתכם בתו צרכנות הוגנת
טלרן סוכנות לביטוח

מתכות הטיב
כל סוגי האלומיניום
מבצע עבודות אלומיניום למוסדות
רח' מסילת ישרים 80 ת"א 66036
טל: 377599, 03-380399

למתכות הטיב
המשך שיתוף פעולה פורה
כל בן אלומיניום
רח' המקצוע 13 ת"א, טל' 03-839066

למתכות הטיב
שאו ברכות חמות
מסגרית קליגמן אריה
עבודות אלומיניום
רח' המקצוע 48 ת"א, טלי. 03-490

למתכות הטיב
מיטב הברכות והאיחולים
קאלמא
חברה לשיווק זכוכית ואביזרים בע"מ
רח' שלבים 12 יפו, טל' 03-813883/4/6

למתכות הטיב
מיטב הברכות והאיחולים

למתכות הטיב
מיטב הברכות והאיחולים
אלו תיקונים

למתכות הטיב
מיטב הברכות והאיחולים
י.מ. עוזי מתכות בע"מ
רח' השקמה 21 אזור
טל' 03-5593744

ידיעות מעריב — מהדורה היסטורית
יום ה' ג' סיון, תש"ח, א' למדינת ישראל (10.6.48)
4 עמודים | המערכת: תל־אביב, רחוב צלנוב 2 | סניף בחיפה רח' ביאליק 5 | יורד בדפוס | העורך: דר. עזריאל קרליבך | מחיר הגליון 10 מאיי

ברנדוט הזמין 6 אניות לפיקוח על חופי ארץ־ישראל

"המתווך" מקווה לכנס "ועידת־שלום" יהודית־ערבית באי רודוס; מועצת הבטחון תדון הערב בתביעת רוסיה לשתפה בפיקוח

אחרי שהושג ההסכם על ההפוגה ומשלחות ערב כבר ויציאו פקודות טלגראפיות לצבאותיהם להפסקת האש, הילך ומוקם מנגנון־פיקוח בפיקוד האישי של הרוזן ברנדוט ותחת השגחתם של 5 קצינים שוודיים בצוותים, הנמצאים בכל כבירי כל הנמלים ובכל הדרכים המובילות לארץ ישראל ישבו המשקיפים הזרים שיפקחו על העליה, על אספקת הנשק ועל התנועות הצבאיות. לאורך חופי ארץ ישראל יסיירו 6 אניות — 3 אמריקניות, 2 צרפתיות ואחת בלגית — כדי למנוע "עליה בלתי חוקית" (כפי שכינוה "יונייטד פרס").

ואמריקה כל אחת יעוד 5 משקיפים.

קהיר (יונייטד פרס) — הרוזן ברנדוט אמר שהוא מקוה כי יצטרפו לרשותו 60 או 70 משקיפים צבאיים שיחולקו בין כל הנמלים וכל הדרכים המובילות לא"י וכן יפקחו על האניות העלולות להביא עולים בלתי חוקיים או חמרי מלחמה לארץ ישראל. כשנשאל אם אמריקה ושאר הארצות יתבקשו לא לשלוח קצינים יהודיים כ־תור משקיפים, אמר שהוא מקוה כי כל הארצות ישמרו על ניטרליות. הוא הדגיש כי הוא ועוזריו השבדיים יעמדו בראש מנגנון הפיקוח כדי ל־הבטיח ניטרליות מוחלטת.

"התפוגה — הצגת הפרסטיז'ה של או"מ" — כותב על "ניו־יורק הראלד טריביון" (יונייטד פרס) — החסוגה בארץ ישראל שאין ל־העלים מחשיבותה של הישג זה, זהו נצחון הגיון והצדק. זהו רווח בשביל העם הארצישראלי המעונה ונצחון ההגינות שיסייע להציל את הפרסטיז'ה של או"מ.

פינוי הבריטים "יוקפא" במשך ההפוגה

לסופרנו בחיפה נודע כי נסיעתו של הגנרל מק מילן למצרים בתחילת השבוע היתה קשורה בדיונים להפסקת האש בארץ ישראל. מק מילן נפגש עם ברנדוט והציע לשתף את הבריטים בחבר המשקיפים לפקוח על הפסקת האש. כן נודע כי מק מילן קבל הוראה חדשה מלונדון "להקפיא" את הפנוי למשך תקופת הפסקת האש. יתכן כי המובלעת הצבאית גם בימים הקרובים. אולם אין החיילים שיפונו מאזורים שונים בשטח המובלעת ירוכזו בחיפה ובסביבתה הקרובה.

קרבות עזים משתוללים בלאטרון

רדיו בירות מודיע הבוקר כי קרבות עזים משתוללים עדיין בגזרת לאטרון, מקום שם שני הצדדים מקוים להגיע להכרעה לפני שההפוגה תיכנס לתקפה. גם רדיו ניו יורק הודיע הבוקר על חלופי אש מרגמות בגזרת לאטרון.

ג'מל חוסייני אינו מאמין שההפוגה תאריך ימים

לייק סאכסס (סטי"א) — פאריס אל חורי אמר כי ה־ערבים קבלו את שביתת הנשק מתוך צפיה כי הדבר ישמש התחלה למציאת פתרון אחר ל־משטר העתיד בא"י. הוא דרש שוב להקים מדינה אחידה בא"י כמו באינדונזיה או ארה"ב.

ג'מאל חוסייני אמר כי הוא רוצה לראות אם ישמרו על תנאי שביתת הנשק ואם יהיה זה דבר קונסטרוקטיבי והוסיף כי אינו מכיר שום אדם המשתעשע בתקוות כי אכן כך יהיה הדבר. הוא דרש לערוך משאל עם בא"י בחסות או"מ.

מקור. כי בריטניה השפיעה ב־אורח דיפלומטי על מדינות ערב שתקבלנה את הצעת מועצת הבטחון. "זהו צירוף של הפסקת אש ושביתת נשק".

לייק סאכסס (סטי"א) — מוסמכים לחוק של אר"מ אמרו אמש כי שביתת הנשק באה"י הוא צירוף של הפסקת אש ושביתת נשק. מועצת הבטחון החליטה ב־29 במאי לדרוש הפסקת אש אך התחלטות בדבר התנאים ותוספותיו של ברנדוט שוות להפסקת האש צורה של שביתת נשק.

הלגיון הרעיש את בניני המוסדות בירושלים

ירושלים (רויטר) — ערב הפסקת האש ניצח מפקד הלגיון הערבי בירושלים באופן אישי על הרעשת בניני הסוכנות ה־יהודית.

15 פגזים נורו על הבניינים ו־המפקד הערבי אמר שלפחות אחד מהם פגע בבנין והתפוצץ בו.

דובר יהודי מוקיע שקרי בווין

לונדון (רויטר) — דובר ה־סוכנות היהודית האשים אמש את שר החוץ הבריטי בווין ב"אי־דיוקים" בתשובותיו לשאלות בבית הנבחרים אתמול. הדובר אמר שאין כל של אמת בטענתו של בווין כי ה־קרב בירושלים התחיל "משום שנערכה התקפה על המקומות הקדושים של הערבים". הוא הוסיף כי בהזדמנות קודמת ניסה בווין להצדיק את חלישה של הלגיון הערבי ב־אמרו שהם הוזמנו ע"י אחוזים הערביים כדי לחגן על השטחים שהוקצו להם ע"י עצרת או"מ. עתה מצא בווין האשמה חדשה שאפילו הדוברים הערביים לא העלו עד הנה.

...ועתה — מזימה לקצץ בגבולות

לייק סאכסס (יונייטד פרס) חוגים יודעי דבר אומרים ש־בריטניה ואמריקה יתמכו אחר בהסכם שלפיו תחולק א"י בין היהודים לבין עבר הירדן, שתי המעצמות יתחרו למטרה זאת מאחורי הקלעים בשעה שבינ־יום ועוזריו ינהלו מו"מ עם המנהיגים היהודיים והערביים לשם קיום ההסכם על הפסקת האש.

להלכה יהיה ברנדוט כפוף להוראותיה של מועצת הבטחון במשך 28 ימי הפוגה, אולם חברי המשלחות של אנגליה ו־אמריקה אמרו שהם יציעו במועצת הבטחון לתת חופש פעולה לברנדוט עד שיחבר את דוחו. יוכל למצוא גם פתרון סופי. מועצת הבטחון תתערב רק אם יתברר שברנדוט אינו יכול. ל־התגבר לבדו על המכשולים. גם ג'ון קמחי מודיע במברק מלונדון, כי הציר החדש של בריטניה בוואשינגטון השיג הסכם עם הנשיא טרומן בדבר מדיניות כללית אנגלו אמריקנית בענין ארץ ישראל.

לדברי קמחי הסכימו האנגלים והאמריקנים להוציא את הנגב הדרומי משטח מדינת ישראל, אך מלבד זה נראה שלא הוחלט שום דבר בענין הגבולות. פרט לזה שיש לבחון את השאלה מחדש. כאן קיים לחץ קשה מצד מה שקוראים חוגי ה"אקונומיסט" להשפיע על היהודים שיוותרו על כל אותו החלק של א"י ה־נמצא דרומית למג'דל. המטרה של רבים מבין המומחים ל־מזרח התיכון אך הוא לא נת־קבל עדיין על דעת הממשלה.

לונדון משבחת את מחנות־השבי של עבדאללה

סופר רדיו לונדון, ריצ'ארד וויליאמס מוסר כי הוא ביקר אתמול במחנה של שבויים יהודיים בעבר הירדן. המחנה בנוי בצורת מחנות וצבא חבריטים תרגילים. הוא מגורר גדרי תיל ולגיונרים ערביים שומרים בצריחים. האוכל הוא טוב. ואלה מן השבויים שאינם אוכלים בשר, אלא כשר — מקבלים ביצים.

המוסר הבריטי מודיע כי ה־שבויים כבר אירגנו שעורי חשי תלמות במקצועות שונים.

ליהמן: התקפות הערבים מסכנות שלום העולם

ניו־יורק 10 (סטי"א) — הר־ברט ליהמן כושל ניו־יורק ל־שעבר דרש לחסוך בישראל ד־גינה את התקפות הערבים כא־יום על שלום העולם. מרת רוזוולט שיבחה את סטי־מן ויין על שרותו במשך יובל שנים בתנועה הציונית שהבי־את להקמת מדינת ישראל וא־כרה כי עתידה של המדינה ת־לוי בהכרתה ע"י ארצות העולם. הם נאמו באסיפה מטעם הקונ־גרס היהודי האמריקאי. סטיפן ויין שישב בראש ד"ר.שימה חב־ט"ח תמיכה במגבית. המאורגת בכך רבע מיליון דו"ר.

נמלט רוצחו של עוסמן פחה

קהיר (רויטר) — סטודנט מצרי שנאשם ברצח מיניסטר הכספים המצרי, עסמן עוסמן פחה, נמלט בשעה שהובל תחת משמר לרופא שיניים.

הלגיון כבר קיבל פקודה להפסיק את האש

רבת עמון (רויטר). ראש ממשלת עבר הירדן הודיע ה־בוקר כי הלגיון הערבי כבר קבל פקודה לדבר הפסקת האש.

מת מצוע מהפצצת אתמול

יחזקאל היימלפלד, בן 35, מר־פנסקי 66 בת"א שנפצע את־מול בהפצצה האוירית מת הלי־לה בבית החולים.

הפוגת שש שעות בירושלים

לחיות נודעה בירושלים הפו־גה של 6 שעות לפי בקשת ה־צלב האדום.

המצרים מודיעים על כיבוש... 2 כפרים ערביים

קהיר (יונייטד פרס) — הודעה המצרית אומרת שחצי ה־מצרי הרס את מתקני הנמל ב־נהריה, מצפון לחיפה. הצבא ה־מצרי כבש את "דיר נחשום ואת תרחומיה, בכביש בין מג־דל וחברון.

באותה הודעה מודים המצ־רים כי כוח יהודי חזק, מזוין במכונות יריה ומרגמות, ניסה להדוף לקוים הערביים באיזור אשדוד. ההודעה אומרת שה־רים נהדפו והכוחות המצריים רדפו אחריהם וגרמו להם, כב־כול, אבדות כבדות.

העירקים טוענים שכבשו את לאג'ון

בגדד (יונייטד פרס) — ה־הודעה העירקית אומרת שחיל־סה יהודית על ג'נין נהדפה אחרי קרב שנמשך 3 שעות ושהצבא העירקי כבש בחזרה את לאג'ון, במרחק 17 ק"מ מצפון מע־רב לג'נין.

מת מחבר "שלוות הנפש"

בוסטון (יונייטד פרס) — ה־רב יהושע לוט ליבמן בן 41, מחבר הספר המפורסם "שלוות הנפש", מת אתמול משבץ לב בחדרי בתלון "מארסט".

ה. דירת לקבוס. אחת יש ציד למכירה של 2 חדרים ברחוב שפינוזה 24, בקומה השמינית, הפנייה: מ. ברוה
לפנות: מ. ברוך
רח' זבולון 11, בשעות ה־חיום. טלפון 3728

"הרוזן ברנדוט הכריז כי שאחבשכת האש איננה אלא הצעד הראשון ושהוא מתכונן לקרוא את היהודים והערבים ל"ועידת שלום" ב־אי רודוס. ברנדוט יוצא מחר לרבת עמון, משם יטוס ל־רודוס ויפגש עם שלושת ה־מתווכים. משם ישוב לרבת עמון, וכשם יטוס לרודוס.

אותם על שיטפוך בגבנון ה־פיקוח על הצבור. מועצת הבטחון הערב לעיון בדרי־שת הרוסים לשתפם בחבר המשקיפים. לפי ידיעות דוור־ביר כבר הגיעו 12 הקצינים האמריקניים לארץ ישראל. הם עומדים להגיע מלידים ע־פנים של מכירות או"מ ונ־פית ישנתו בארץ בימי ההפוגה לשבעה ס"ס כמשקיפי או"מ.

לייק סאקסס (יונייטד פרס) — אתמול הכריז טריגווה לי ה־מזכיר הכללי של או"מ שזה יום גדול בהיסטוריה של או"מ. לי גילה שבלבד 45 המשקיפים ה־צבאיים ביקש ברנדוט להעמיד לרשותו גם 6 אניות שיסיירו לאורך החוף כדי לאכוף את קבוצ על קיום תנאי ההפוגה. קהיר לראי שהבקשה לתת לו אניות תוסיף שכן למרות המחלוקת שהתגלתה היום בין הרוסים לבין המעצמות המער־ביות בשאלה אילו ארצות יוכלו להשתתף במנגנון הפיקוח.

סריגנות לי ליהו זכות על פני כל של ברוחה לאמריקה, צי־פו הבלגים. ואם מאילו היה נראנים היה עושה כמותו. להלן אישר המזכיר הכללי של או"מ שברנדוט קבע את מושבו באי רודוס וכן גילה ש־9 שב־ רים נוספים של מזכירות או"מ ומדים לצאת מחר לארץ ישר־אל. במשך תקופת ההפוגה ישהו בארץ ישראל יותר כ־30 עובדי המזכירות.

בקשר ל־68 המשקיפים הצב־איים נודע שבראש מקווה ל־קבל 21 קצינים מצ־ישה, בלגיה

צרכנות הוגנת 1988

תו צרכנות הוגנת 1988

ברכות להענקת תו צרכנות הוגנת 1988 מומלצי השנה במסחר ובשירות

רהיטי מרכז המזנונים והריהוט המודרני
סיטונאי לרהיטים ורפדות
מכירת כל סוגי רהיטים בסיטונות
ארונות קיר, ספות, מיטות, מזנונים, פינות אוכל וארונות ילדים
עבודה עצמית
שבתאי כהן
רח' בית אשל 7 יפו
FURNITURE, COEN SHABTAY
7, Bet-Eshel Str. JAFFA
Tel. 03-821469 טל'

לשבתאי כהן
לרגל זכייתך בתו צרכנות הוגנת בהצלחה בהמשך
אררט חברה לבנייה בע"מ
גדעון גורן – משרד לביטוח
שדרות רוטשילד 60 ת"א
טל: 03-622821/2/3

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
מיטב הברכות והאיחולים לרגל זכיתכם בתו צרכנות הוגנת
רחל ושמעון ארביב

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
עלו והצליחו
הנהלת אולמי בון טון
רח' לבונטין 84 ר"ג
טל: 729953, 730092, 03-730141

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
עלו והצליחו
המריץ טרנסליינס – הובלה בינלאומית
אביבה בן-רובי
רח' שינקין 41, ת"א, טל' 292039, 03-298749

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
איתכם לאורך כל הדרך
מרפדית אביבית
בהנהלת גוש
הרצל 120, תל-אביב
טלפון: 03-830735

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
מיטב הברכות לרגל זכיתכם בתו צרכנות הוגנת
מזל ויהודה זבורוץ
רוני וציון זבורוץ

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
עלו והצליחו
ערלון שדה בע"מ
סחר ושיווק לבידים ועצים
רח' אילת 43 ת"א, טל' 03-653261

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
שאו ברכות חמות
מאיר שיווק רהיטים, מרפדית שור
רח' יפת 13 יפו, טל' 827296, 03-822543

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
שאו ברכות חמות
פפו רהיטים
חורים 11, תל-אביב
טלפון: 03-823290

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
עלו והצליחו
באבאי – מסעדת דגים בנמל

[illegible]

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
שאו ברכות חמות
גבריאלי מסגרות ושיפוץ בע"מ
רח' דב פרידמן 14 גבעתיים
טל': 03-732928

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
שאו ברכות חמות
אולמי אריאנה בע"מ

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
עלו והצליחו
נגרית טבוק אריה יוסי [illegible]
יצור ושיווק פינות אוכל וכסאות
למוסדות בתי מלון מסעדות ובתי [illegible]
ת"א רח' ההדרא 14 (גבעת הרצל), טל' [illegible]

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
מיטב הברכות לרגל זכיתכם בתו צרכנות הוגנת
ארגוס - אבטחות, חקירות, גביה [illegible]
רח' בן יהודה 39 ת"א, טל' 03-653686

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
שאו ברכות חמות
רהיטי אבגי מור[illegible]
יצור חדרי שינה וחדרי [illegible]
רח' הבנאי 32 אזור התעשיה [illegible]
טל': 03-807[illegible]

למרכז המזנונים והריהוט המודרני
שאו ברכות חמות
אולמי לב העיר הרצ[illegible]
רח' סוקולוב פינת בן גוריון – הר[illegible]
טל': 052-647272

לשבתאי כהן – מרכז המזנונים והריהוט המודרני
עלו והצליחו
טיל בע"מ
נסיעות ותיירות
רח' מלת בוזמן 52 ת"א, טל' [illegible]

דלתא קור שירות מזגני אוויר
משרד ומעבדה: ת"א המנוחה 3 טל: 03-810375

תיקון לכל סוגי [illegible] מכירה – החלפה [illegible] שירות מיוחד למזגנים [illegible] שירות מהיר ואדיב [illegible] תמיד לשירותכם

לדלתא קור
מיטב הברכות לרגל קבלת תו צרכנות הוגנת והמשך שיתוף פעולה פורה
אורגד ביטוחים
בירנבוים אריה
שמעון 8, ראשל"צ, טלפון 9644288/9, 03-941403

לדלתא קור
מיטב הברכות והאיחולים
אשר אשכנזי דוד [illegible]
אספקת טכנית, כלי עבודה, [illegible]
רח' שלמה 7 יפו, טל' [illegible]

לדלתא קור
שאו ברכות חמות
א.מ. אבי את מאור
ליפוף ושיפוץ מדחסים למיזוג אויר
רח' המגור 54, חולון, טל' 03-5568385

לדלתא קור
עלו והצליחו
[illegible]
ציוד למתקני [illegible]
טל': 810068, 03-811090

לדלתא קור
איתכם לאורך כל הדרך
מנועי חשמל אריה בע"מ
יהודה קרול
דרך בר כבי 35, ת"א, טל' 03-832442

לדלתא קור
המשך שיתוף פעולה
"הרנעלד" [illegible]
יצור תעלות לכל סוגי [illegible]
רח' הרבי מבכרך 9, ת"א טל' [illegible]

לדלתא קור מיטב הברכות והאיחולים
אביקור
שרות מזגני אויר • תיקון לכל סוגי המזגנים • מכירה, התקנה, קנית • שרות מיוחד למזגנים מפעלים
משרד ומעבדה: ת"א, רח' הרב' מבכרך 9 (מכניסה מרח' אילת 30), טל' 813472, 610283, 03-833283 • שרות מהיר ואדיב

צרכנות הוגנת 1988

תו צרכנות הוגנת 1988

ברכות להענקת תו צרכנות הוגנת 1988 מומלצי השנה במסחר ובשירות

קירור פלדמן

החברה נוסדה בשנת 1959, על-ידי האחים לבית פלדמן: יעקב, [illegible]ן ושי.
החברה עוסקת בקירור מסחרי ותעשייתי.
[illegible] קירור מסחרי החברה משרתת מפעלים, סופר-מרקטים, בתי [illegible]לים וחנויות מכולת וכן מאות עסקים בתחום המזון.
[illegible]ש מיוחד שמה החברה בקירור תעשייתי כאשר פתחה מתקן [illegible]ור תעשייתי שמחליף בהצלחה את תוצרת החוץ בענפי [illegible]פלסטיק, הגומי והנייר.
פרטים נוספים: קרור פלדמן, מסילת ישרים 76, תל-אביב, טלפון: 03-384573, 03-381986.
קרור פלדמן מודה לכל לקוחותיה ומברכיה, בתקווה להמשך שיתוף פעולה פורה.

לקרור פלדמן
שאו ברכות חמות
מעדנית "זמירו וזהבי"
בית מאפה, סלטים, נקניקים ושרותי קייטרינג
רח' המעפילים 4 כפר סבא, טל': 052-33562
טרי יום יום

לקרור פלדמן
המשך שגשוג ועליה
מרכז הפיצה ארגנטינו בע"מ
יצור ושיווק הצרי מזון ובצקים קפואים
טלפון: 03-5592748

לקרור פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים לרגל זכייתכם בתו צרכנות הוגנת
שתל – שיווק תעשייתי לקירור
רח' יג. מרץ 31 ת"א, טל: 03-371734/7/8

לאחים פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים לרגל זכייתכם בתו צרכנות הוגנת
קונדיטוריה [illegible]
רח' שרה 4 קרית שרת
קונדיטוריה אלקר בת-ים בע"מ
רח' כ"ט בנובמבר 7 בת ים

לקרור פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים
טל. 810219, 03-830381
רח' אלפסי 1 תל אביב ת.ד. 1991 ת"א
ספקי קרור בע"מ

לקרור פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים ותודה על 18 שנות שירות אדיב, יעיל ומסור
נרי ואיתן, מסעדת דומינו
רח' לסקוב (זמנהופים) 4 ת"א, טל: 03-259103

[illegible] מפעל לייצור [illegible] ומנות קיום
אזור התעשייה הישן ראשל"צ, טל: 03-993211
מברכים את קרור פלדמן בהמשך שגשוג ועליה

לקרור פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים
אולמי רנסאנס – לחגוג כמו האצולה של פעם

לקרור פלדמן
שאו ברכות חמות
דיין
מוצרי קירור

לקרור פלדמן
זר ברכות
מ. אמתי בע"מ
יבואנים וספקי משאבות לתעשייה, גנות חקלאות
ת"א, דרך יפו 8, טל: 823247, 03-824782

לקרור פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים
אלגוגל בע"מ
ליטוש אלגון, אלומיניום, גלוונזציה על פלסטיק
רח' המלאכה 6 אזור התעשייה, חולון, טל: 03-805721/2

לקרור פלדמן
איתכם לאורך כל הדרך
מרדכי אלקבץ – "ניר אמי"
עבודות נירוסטה וציוד למטבחים
רח' שלמה 152 ת"א, טל' 03-373358

לקרור פלדמן
איתכם לאורך כל הדרך
קרור ניסים בע"מ
יצור מקררי גלידה ובקבוקים, יבוא ושיווק מקררים לסופרמרקטים.
אזור תעשיה עמק שרה באר-שבע. ת.ד. 5158, טל. 79856, 057-33153

לקרור פלדמן
מיטב הברכות והאיחולים
מסעדת אטליז אלברט אזור
טל: 03-808629

לקרור פלדמן
עלו והצליחו
בשר ת"א בע"מ
רח' יהודה הלוי 52 ת"א
טל: 03-614029

לקרור פלדמן
לונדון
CONDITORY LONDON

לקרור פלדמן
שאו ברכות חמות

ברומן
רח' אבולעפיה 37, תל-אביב, מיקוד 66 350
טל. 03-823990

לקרור פלדמן
איתכם לאורך כל הדרך
[illegible]
טל. 03-479662

לקרור פלדמן
שאו ברכות חמות
ממר בן עמי – [illegible]
03-682077

ליעקב רובין
המשך שיתוף פעולה פורה
אתי ושושן אליאס
[illegible]

ליעקב רובין
המשך שנות שגשוג והצלחה פורייה
[illegible]

רובין – שרות מכונות גילוח חשמליות
יבוא, מכירה ושיווק של מכונות גילוח [illegible]

לפרימו מפעלי מתכת
המשך שיתוף פעולה פורה
נחמיה וילוזני
יצור רהיטי משרד
רח' חומת הלבנות 36 ת"א, טל': 03-382476

ליעקב רובין
המשך שנות ההצלחה
[illegible]

ליעקב רובין
בהצלחה [illegible]
NATIONAL PANASONIC

לפרימו מפעלי מתכת
מיטב הברכות והאיחולים
"קבוץ" תעשיות בע"מ
[illegible]
רח' החקלאי 23 אזור התעשייה חולון
טל': 03-803982

הופיעו חדשות!!

להיטי השנה בקולנוע
ועכשיו — בוידיאו שלך בביתו!

סרט מתח א' א' מל גיבסון "נשק קטלני"	סיפור אהבה קלאסי אנוק איימה ★ ז'אן לואי טרנטיניאן "גבר ואשה"	★ דדלי מור ★ מרי סטינבורגן "קומדיה רומנטית"	אנוק איימה ★ ז'אן לואי טרנטיניאן המשך ל"גבר ואשה" "גבר ואשה אחרי 20 שנה"

להשיג בספריות הוידיאו המובחרות
מופץ ע"י: החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ – חד ארצי